

Bamble
kommune

Økonomiplan for 2025 - 2028

Bamble kommune

Kommunestyrets vedtak sak 169/24

14.01.25

Foto: Torbjørn Huru

Kommunestyret vedtak sak 169/24	3
Vedtatt budsjett 2025-2028	18
Målområder.....	23
Saldering 2025-2028.....	32
Innsparingsprogram 2025-2027	33
Kommuneplanens samfunnsdel, planoppfølging og planoversikt	35
Økonomisk utvikling i planperioden.....	37
Gebyrer og betalingssatser.....	44
Investeringer i økonomiplanen	46
Kommunens tjenesteområder	51
Samfunn	52
Oppvekst.....	65
Velferd	73
Støtte og utvikling	80
Folkevalgte	83
Finansiering og sentrale poster	84

Kommunestyret vedtak sak 169/24

1. Målene og budsjettpremissene slik de fremkommer i kunnskapsgrunnlaget og i økonomiplanen legges til grunn for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.
2. Driftsbudsjettet for 2025 og økonomiplan 2025-2028 vedtas i henhold til bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 første ledd og § 5-4 andre ledd. Investeringsbudsjettet for 2025 og økonomiplan 2025-2028 vedtas i henhold til bevilgningsoversikter investering etter § 5-5 første ledd og § 5-5 andre ledd. I budsjettet for 2025 forutsettes det at kommunalområdets driftsrammer og investeringsrammer bevilges netto.
3. I henhold til kommuneloven § 14.2 vedtas følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, prosent i forhold til brutto driftsutgifter:
 - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal over tid gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto fra TBU satt til 1,75%.
 - Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være 15% i slutten av perioden.
 - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 96%
4. Kommunedirektøren gis fullmakter til å justere mellom kommunalområdenes driftsrammer for tekniske og ikke prinsipielle endringer i løpet av året.
5. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre innsparingstiltakene slik de fremkommer i budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028. Det skal rapporteres i driftsrapportene om status og fremdrift for innsparingstiltakene.
6. Kommunestyret vedtar vedlagte planoversikt for Bamble kommune som viser alle gjeldende planer, samt planer som skal utarbeides og planer som skal utgå. Planoversikten skal årlig oppdateres og fremdriften i planarbeidet skal rapporteres tilbake til kommunestyret i driftsrapportene.
7. Kommunestyret vedtar delmål og oppdrag som oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel slik som vist i saken. Resultatene rapporteres tilbake til kommunestyret i årsmeldingen.
8. Kommunestyret vedtar igangsettelsen av Innsparingsprogrammet 2025-2027 slik det fremkommer i saken. Det fremmes egne saker for kommunestyret så snart dette er praktisk mulig for å fatte prinsipielle vedtak om endringer for tjenesteområdene. Kommunedirektøren rapporterer på fremdriften i arbeidet i driftsrapportene.
9. Kommunestyret ber kommunedirektøren prioritere arbeidet med innsparingsprogrammet. Dersom det oppstår utfordringer med utredningskapasitet, prioriterer kommunedirektøren ressursbruken. Som følge av innsparingsprogrammet kan kommunedirektøren holde stillinger vakante, samt utsette igangsettelse av nye aktiviteter og utredninger.
10. Kommunestyret vedtar omdisponering av disposisjonsfond for 2024 til bruk i 2025 slik som vist i saken. Kommunestyret vedtar selv eventuelle andre avsetninger i regnskapsavslutningen for 2024
11. Ved omstilling i Bamble kommune skal det avklares
 1. mulighet for omplassering i lignende stilling fast
 2. mulighet for omplassering lignende stilling midlertidig
 3. mulighet for omplassering i annen stilling
 4. mulighet for kvalifisering til annen stilling

Omstilling og nedbemanning skal gjennomføres i tråd med lov, avtaleverk og vedtatte retningslinjer i Bamble kommune. Dersom den ansatte etter endt prosess selv velger å takke nei til foreslåtte løsning, kan oppsigelsesprosess igangsettes.

12. Kommunale gebyrer og andre betalingssatser vedtas i samsvar med spesifikasjonene under kapittelet for Gebyr og betalingssatser. Priser på selvkostbaserte tjenester skal balansere utgifter og inntekter for avløp, slam, vann, renovasjon og feiing.

13. Administrasjonen gis fullmakt til å justere gjeldende betalingsregulativer med vedtatt prisstigning. Hvis det ikke er vedtatt noe annet, så avrundes satsene til nærmeste hele krone. Hvis det er aktuelt med andre endringer enn prisregulering fremmes dette som egen sak til kommunestyret.

14. I henhold til lov om sosiale tjenester og lov om barnevernstjenester fastsettes utlånsrammen til 2 000 000 kroner og garantirammen for lån til 2 000 000 kroner. Det settes ikke begrensninger i adgangen til å innvilge enkeltlån/garantier innenfor de fastsatte rammer.

15. Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil **kr. 134.701.000** til finansiering av investeringer i 2025. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2025 til videre utlån på inntil kr. 25 000 000.

16. Kommunestyret vedtok ny alminnelig taksering av alle eiendommer, gjeldende fra 1.1.2021, K-sak 1/21 den 11.02.21.

Den generelle skattesatsen for næring settes til **4 promille**.

1. I henhold til eiendomsskatteloven (eskl.) § 12, bokstav a differensieres skattesatsen, ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes **til 3 promille**.
2. Det tilordnes bunnfradrag for bolig- og fritidseiendommer i **2025** på kr. 400 000,-
3. Eiendommer i henhold til vedlagte liste gis fritak etter eiendomsskatteloven §7. Fritaket gis for et år av gangen.
4. Retningslinjer for bunnfradrag videreføres uendret.

17. Tidligere vedtatte bevilgninger til investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2024 videreføres til bruk i 2025 i den utstrekning det er behov for rebudsjettering av ubrukte midler. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2025 når regnskapet for 2024 er klart.

18. Kommunestyret godkjenner bruk av driftskreditt opp til 50 mill. kroner innenfor avtalen inngått i 2024. Kommunedirektøren kan trekke på denne ved behov for løpende driftslikviditet.

19. Budsjettet for Frisk Bris KF vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtak legges ved.

20. Gjeldende økonomireglement vedtatt av kommunestyret legges til grunn for disposisjoner iht. dette vedtaket.

21. Budsjetttramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune (kontroll, tilsyn og revisjon) for 2025 settes til kr. 1.732.000.

Verbalforslag;

22. Kommunedirektøren bes orientere overordnet om muligheten for, og potensielle effekter av, å bytte samhandlingsløsning fra Microsoft 365 til Google Workspace. Om mulig, er det ønskelig at det også hentes inn erfaringer fra Larvik kommune, som byttet for noen år tilbake.

23. Kommunedirektøren bes legge frem en sak for kommunestyret, der det vurderes muligheten for å ytterligere redusere antall planer i Bamble kommune, ut over det som allerede ligger i planoversikten i budsjettet.

24. Ved utarbeidelse av forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel (KPA), bes Kommunedirektøren legge til grunn inntegning av byggegrenser langs sjø og vassdrag, samt kommunale veier, i hele kommunen, der det ikke allerede er etablert i KPA eller reguleringsplan.

25. Kommunestyret ser med interesse at lek i økende grad brukes som et aktivt pedagogisk virkemiddel i Bambleskolen. Kommunestyret ber kommunedirektøren samle de erfaringer man har gjort på dette området og medvirke til at denne praksisen blir å finne på alle våre skoler, spesielt på førsteklassetrinnet. Som kunnskapsgrunnlag vises det til Utdanningsdirektoratets evaluering av seksårsreformen, utført av OsloMet 2020-2023, og erfaringer fra Moseby Oppvekstsenter i Kristiansand.

26. Kommunedirektøren bes vurdere å tilby salg av kommunale utleieboliger til leietakere som ønsker det. En reduksjon av antall boliger i kommunalt eie vil bidra til innsparing og effektivisering av drift i eiendomsvirksomheten, samtidig som prinsippet "fra leie til eie" er anerkjent som et av de beste virkemidlene for å kunne bli økonomisk selvholdende.

27. Kommunedirektøren bes utrede mulighetene for at kommunen, i samarbeid med NAV, Frisk Bris, etc. tilbyr arbeidstrening til personer som står utenfor arbeidslivet. Intensjonen er at flest mulig av kommunens avdelinger etablerer praksisplass(er). Dette for å få utført oppgaver som ikke nødvendigvis krever fagarbeiderkompetanse, gi verdifull arbeidserfaring, og eventuelt språktrening, til den som har stillingen, samt bidrar med flere hender til å få utført nyttige oppgaver.

28. Kommunestyret ønsker å bidra til etablering av en arbeidsgruppe, bestående av folkevalgte og representanter fra lokalbefolkningen på Herre og i Vest-Bamble. Formålet skal være å identifisere konkrete tiltak for å øke innbyggertallet i disse delene av kommunen og eventuelle utviklingsmuligheter, som bl.a. kan spilles inn til arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektøren bes fasilitere oppstart av arbeidsgruppen ved å invitere lag, foreninger og aktuelle ressurspersoner i lokalbefolkningen til å delta, men det forventes ikke administrativ deltagelse i selve arbeidet.

29. Kommunestyret ber om at gruppeledermøtene primært blir gjennomført som digitale møter. Det bes videre om at ekstraordinære politiske møter med få saker og/eller forventet kort varighet, også blir vurdert om kan gjennomføres digitalt.

30. Kommunedirektøren bes samle* og oppdatere informasjonen på kommunens hjemmeside vedrørende ledige tomter i kommunen, slik at informasjonen blir lettere tilgjengelig og fremstår mer attraktiv for potensielle kjøpere

31. For å sikre systematisk arbeid med å søke eksterne tilskuddmidler (fra stat, region, stiftelser, foreninger, etc.), bes Kommunedirektøren innarbeide i alle politiske saker en vurdering om eksterne tilskudd kan være en del av finansieringen (jf. verbalpunkt om tabell i saksfremlegg)

32. I Skien kommune er det i alle politiske saksfremlegg en generalisert vurdering av sakens effekt på klima, miljø, økonomi og folkehelse, vist som en tabell. Kommunedirektøren bes innarbeide en tilsvarende vurdering og fremvisning, samt vurderingen av muligheten for å søke eksterne tilskuddsmidler (jf. verbalpunkt om vurdering av tilskuddsmuligheter).

33. Digitalisering 2.0

Kommunestyret ber kommunedirektøren ha fokus på å gjøre all åpen informasjon lett tilgjengelig i

digitale formater som kan benyttes både internt i administrasjonen, av politikere og av innbyggerne. Ved å samle relevante data i søkbare databaser får vi en demokratisering gjennom lik tilgang til informasjon.

Eksempler på slike data kan være mange av tabellene som ligger i driftsrapportene. Det å få tilgang til disse direkte over flere år, gjør det enkelt å fange viktige trender, fremfor å måtte lete frem alle rapportene og manuelt sette sammen data.

Det er særlig viktig at dette tas i betraktning når kommunen går til innkjøp av nye data/informasjonsystemer slik at man unngår løsninger som «låser inne» de underliggende tallene.

34. Kommunestyret ber Kommunedirektøren redegjøre for de totale kostnadene knyttet til drift av kommunale boliger, og hvordan oppgraderinger/utbedringer og investeringer budsjetteres og kostnadsføres for det enkelte objekt.

35. Vurdering av kommunens pensjonsleverandør

Kommunedirektøren bes legge frem en sak for kommunestyre i forkant av budsjettprosessen i 2025, der det utredes mulige besparelser ved et eventuelt bytte av pensjonsleverandør (fra KLP).

36. Flere virkemidler i sykefraværsoppfølgingen.

Kommunedirektøren bes vurdere, i dialog med fagforeningene, muligheten for å innføre en ordning med bonus til de virksomhetsområder / avdelinger som lykkes med å redusere sykefraværet eller holde et stabilt lavt fravær.

37. Differensiering av boplikt i kommunen.

Kommunedirektøren bes utrede om boplikt kan oppheves i deler av kommunen, da kommunen ikke har ressurser til å følge opp boplikten og behovet for boplikt synes å være begrenset til få områder.

H, Krf, FrP budsjett 2025 2025-2028

Bamble

Introduksjon

Det er ingen tvil om at kommune-Norge står overfor enorme utfordringer i disse tider. Det er høye forventninger i befolkningen når det gjelder nivå og omfang av tjenester som leveres og en vedvarende høy rente som har gjort tidligere investeringer mye dyrere enn forventet. Alt dette samtidig som befolkningssammensetningen endres raskt. Vi blir flere eldre, og færre unge.

Revolusjons filosofen Voltaire sa på slutten av 1700-tallet at «Det beste er det godes fiende». Dette er høyst relevant i en velferdsstat som vår. Det er så mange gode forslag til hva en kommune bør kunne bidra til, og så lett å argumentere for at vi må kunne ta oss råd til dette og hint. Problemet er at «mange bekker små gjør en stor å», og over tid har vi dratt på oss driftsutgifter som ikke står i stil med inntektene våre. Dette begynner nå å gå utover driften av de mest sentrale tjenestene som alle tar for gitt, som nærskolers og eldreomsorg.

Budsjettet som vi i flertallet la frem i fjor viste seg å være et umulig kart å navigere etter. Vi forsøkte oss med «ostehøvel-kutt» uten spesifiserte tiltak. Selv om vi på enkelte områder har sett noen reelle innsparinger, har driftsrapportene i 2024 tydelig vist at vi ikke vil være i nærheten av å treffe på budsjett. I kommunedirektørens budsjettkonferanse kom det tydelig frem at denne måten å drive innsparingarbeid på ikke er realistisk. Vi er derfor veldig glade for å se den offensive holdning kommunedirektøren la for dagen da hun la frem årets budsjett og tydelig viser at administrasjonen selv vil ta eierskap til innsparing prosessen, gjennom å fremme store endrings-prosjekter til politisk behandling i 2025.

Vi velger derfor i hovedsak å følge kommunedirektørens forslag til budsjett og er beredt til å stå i de heftige debattene vi vet vil komme når de faktiske kuttene skal virkeliggjøres.

Det er nå likevel slik at vi politikere har andre hensyn å ta enn en kommunedirektør når det gjelder konsekvensen av de vedtak som fattes. Vi har lovet våre velgere både dette og hint, og enkelte av disse sakene anser vi som så viktige at vi lar det bli synlig i budsjettet.

Det ene er skolestruktur. Vi har alle lovet våre velgere å kjempe for å beholde barneskolene slik de ligger i dag. Vi har derfor lagt inn midler til å kunne gjøre det, og vi har også tilført friske penger til skolene slik at de vil oppleve at det blir mulig å drive på et nivå som er godt innenfor lovkrav. For å forsvare at vi prioriterer dette området så sterkt, er vi avhengig av å se en positiv utvikling på en del sentrale faktorer de nærmeste årene. Det gjelder elevtallet ved Rønholt, det gjelder industriutvikling på Frier Vest og det gjelder et rentenivå i tråd med Sentralbankens prognoser. Vi tror og håper at dette vil slå til og det er det som gjenspeiles i budsjettet.

Den andre større endringen vi gjør er å nulle ut forslaget om økt eiendomsskatt. Det er jo ikke bare kommune-Norge som opplever utfordringer med dyrtid – også innbyggerne merker det i hverdagen. Årets budsjett gir allerede boligeierne en ubehagelig overraskelse med en stor økning i kommunale avgifter, og vi ønsker ikke å legge en større byrde på disse. Det er også verdt å merke seg at da kommunestyret behandlet saken «Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker» så er hovedkonklusjonen at tidlig innsats er den viktigste faktoren. Og hvem er det som står for den tidligste innsatsen for barna i kommunen? Det er jo hjemmene. Vi er som kommune avhengig av at hjemmene fungerer og kan gi barna en trygg og god oppvekst. En viktig faktor er da familienes økonomi, som jo påvirkes av de skatter og avgifter vi pålegger. Og selv om vi ikke øker takstene, så tar vi inn 70 millioner på eiendomsskatt, det skulle man jo tro var mer enn nok. Vi mener alt ligger til rette for at kommunen uansett vil få økte skatteinntekter i fremtiden gjennom videre utbygging av næringsarealer og boligutvikling.

Inndekning for disse to tiltakene gjøres hovedsakelig ved de 11 millionene som regjeringen ga Bamble etter at kommunedirektøren la frem sitt forslag.

For øvrig har vi gjort enkelte mindre endringer som er kommentert der disse er gjort.

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Innsparingstiltak												
Utleie av lokaler	-1 500	500	-1 000	-1 500	500	-1 000	-1 500	500	-1 000	-1 500	500	-1 000
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027	-1 300	1 300	0	-2 600	2 600	0	-3 900	3 900	0	-3 900	3 900	0
Sum Samfunn	-800	1 800	1 000	-2 100	3 100	1 000	-5 400	4 400	-1 000	-5 400	4 400	-1 000
Innsparingstiltak												
Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027	-567	0	-567	-1 133	-1 000	-2 133	-1 700	-2 000	-3 700	-1 700	-2 000	-3 700
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027	-467	467	0	-933	933	0	-1 400	1 400	0	-1 400	1 400	0
Fådelte skoler	0	-1 200	-1 200	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400	0	-2 400	-2 400
Politiske vedtak												
Tilskudd til Bamble IF - Aktiv fritid	0	350	350	0	350	350	0	350	350	0	350	350
Økte rammetimer i skolene	0	4 000	4 000	0	4 000	4 000	0	4 000	4 000	0	4 000	4 000
Sum Oppvekst	-1 034	3 617	2 583	-2 066	1 883	-183	-3 100	1 350	-1 750	-3 100	1 350	-1 750
Nye tiltak												
Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000
Sum Velferd	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000	8 600	-600	8 000
Sentrale poster												
Rammetilskudd	-531 852	-11 100	-542 952	-534 379	-11 100	-545 479	-546 427	-11 100	-557 527	-555 985	-11 100	-567 085
Inntekts- og formuesskatt	-545 310	-541	-545 851	-563 811	0	-563 811	-565 335	-123	-565 458	-566 619	-194	-566 813
Eiendomsskatt	-75 058	6 824	-68 234	-75 658	6 878	-68 780	-76 258	6 932	-69 326	-76 858	6 987	-69 871
Renteutgifter	91 071	0	91 071	90 642	-231	90 411	94 368	-460	93 908	99 738	-444	99 294
Avdrag på lån	77 800	0	77 800	78 037	-200	77 837	78 035	-399	77 636	78 985	-399	78 586
Bruk av disposisjonsfond	-59 134	0	-59 134	0	269	269	0	0	0	0	0	0
Sum Sentrale poster	-1 042 483	-4 817	-1 047 300	-1 005 169	-4 383	-1 009 553	-1 015 617	-5 150	-1 020 767	-1 020 739	-5 150	-1 025 889
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-1 035 717	0	-1 035 717	-1 000 735	0	-1 000 736	-1 015 517	0	-1 015 517	-1 020 639	0	-1 020 639

Utleie av lokaler

Tiltaksbeskrivelse

Bamble kommune leier ut alle sine lokaler i formålsbygg gratis. Det er en del ekstra kostnader i forbindelse med denne utleien. Vi ber om at det utredes hvilket potensiale for innsparinger som ligger i ny ordning med å ta leie. Videre må en slik utredning avdekke hvilke utfordringer og konsekvenser dette vil ha. Det er lagt inn en stipulert inntekt på 1,5 mill. kroner fra 2025.

Endringsbeskrivelse

Vi kompenserer deler av denne innsparingen nå og ønsker å signalisere at aktiviteter for barn og unge bør fortsatt ha gratis/nesten gratis tilgang på lokaler.

Vi ser at poenget med at gratis tilgang kan gjøre at arealene ikke utnyttes optimalt, som feks at det settes på varme og gjøres vasking av et lokale som ikke ble benyttet, men vi tror at vi gjennom dialog med de frivillige lag og organisasjoner skal finne løsninger som gir en ønsket innsparing for kommunen uten at tilbudet til barn og unge forringes.

Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027

Tiltaksbeskrivelse

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Endringsbeskrivelse

Vi bevarer dagens skolestruktur.

Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027

Tiltaksbeskrivelse

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Endringsbeskrivelse

Med disse kuttene vil vi fortsatt ligge høyt over gjennomsnittet i kostra gruppe 7

Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027

Tiltaksbeskrivelse

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Endringsbeskrivelse

Vi bevarer dagens skolestruktur.

Fådelte skoler

Tiltaksbeskrivelse

I budsjettet for 2024 ble det lagt inn fådeling av skoler fra høsten 2025. Dette tiltaket er tatt ut, og innsparingskravet er nå knyttet til innsparingsprogrammet 2025-2027 utredningsområde A Skolestruktur.

Endringsbeskrivelse

Med de lave elevtallene vi fremdeles vil ha på Rønholt og på Herre er det nødvendig å innføre fådelt undervisning, slik man gjør i ca. 1000 skoler i Norge.

Som et estimat for kostnadsbesparelse finne vi fra "Budsjett og økonomiplan 2021" :

Fådeling av Herre og Rønholt skole vøreffekt 1 150 000 kroner.

Tilskudd til Bamble IF - Aktiv fritid

Endringsbeskrivelse

Vi ønsker å forlenge tilskuddet til denne aktiviteten, i tråd med tidligere politisk vedtak.

Økte rammetimer i skolene

Endringsbeskrivelse

Dette skal kompensere for tidligere kutt i rammetimer samt synkende elevtall.

Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)

Tiltaksbeskrivelse

De økte kostnadene i forhold til budsjett er beregnet for 2025 til 8,6 mill. kroner.

Når en BPA bruker blir 18 år, så forsvinner omsorgsplikten fra foreldrene og kommunen er ansvarlig for å ivareta brukers helsebehov. Dette har gjort at kostnadene har mer enn doblet seg.

Vi ser også at i de 2 siste årene har flere av de kommunale BPA brukerne valgt å heller ha private aktører til å levere BPA timer. Det å velge private BPA aktører er dyrere for kommunen enn å drifte ordningene selv. Dette er en rett BPA brukere har i Bamble kommune.

Det er svært vanskelig å forutse hvor mange BPA brukere kommunen vil ha. Innbyggere som fyller kriteriene for BPA eller der hvor kommunen ser det hensiktsmessig å organisere tjenestene på en slik måte kan få innvilget BPA. Det vil si at antall bruker som har innvilget BPA kan endres fort og BPA tjenesten er vedtak styrt, dette skaper en uforutsigbarhet som gjenspeiler seg i det negative avviket.

Endringsbeskrivelse

Vi kan ikke se at kostnadene ved bruk av BPA fra private skal overgå kostnadene ved bruk av kommunale (pris på hjemmetjenester fra kommunen er 476kr, pris på ekstern BPA er 442kr)

Vi øker denne posten med 8 mill pr.år istedet for 8,6 mill

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

		2025			2026			2027			2028		
Investering	Godkjenningsvedtak	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.													
Kai og park på Smietangen	0	15 000	-5 000	10 000	15 000	-5 000	10 000	0	0	0	0	0	0
Rådhusplassen på Stathelle	0	5 000	-1 000	4 000	7 000	-1 000	6 000	0	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	0	20 000	-6 000	14 000	22 000	-6 000	16 000	0	0	0	0	0	0
Finansiering og øvrige poster													
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-9 042	8	-9 034	-28 420	8	-28 412	-25 820	0	-25 820	-37 700	0	-37 700
Bruk av lån	0	-140 693	5 992	-134 701	-147 771	5 992	-141 779	-121 780	0	-121 780	-143 375	0	-143 375
Sum Finansiering og øvrige poster	-	-149 735	6 000	-143 735	-176 192	6 000	-170 191	-147 601	0	-147 600	-181 075	0	-181 075
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	0	-129 735	0	-129 735	-154 192	0	-154 191	-147 601	0	-147 600	-181 075	0	-181 075

Kai og park på Smietangen

Tiltaksbeskrivelse

Bamble kommune har ved avtale med Smietangen utbygging forpliktet seg å opparbeide tomten lengst syd mot sundet. Her skal det bygges kaifront til fergene som trafikkerer Langesund og øyene rundt. I tillegg skal det anlegges bystrand med park og lekeområde. Det skal også etableres et servicebygg med toaletter og dusj inkludert venterom for fergetrafikk. Det er også tenkt kioskfunksjon her, men det gjenstår å se om det vil bli realisert. Den gamle fiskerboligen som er restaurert av Kystlaget skal også flyttes til denne tomten og tilknyttes vann og avløp. Det vil bli en kystledhytte for utleie.

Det har vært gjennomført et anbudskonkurranse for prosjektet, og kostnadsoverslag er 30 mill. kroner.

Smietangen utbygging har en forventning om at kai og parkanlegget skal stå ferdig sommeren 2025 når siste byggetrinn er ferdig og innflyttet. Kommunedirektøren har tatt med tiltaket.

Driftskonsekvenser må legges inn i ramma til kommunalteknikk fra 2025. **Endringsbeskrivelse**

Vi ønsker at kommunen går i dialog med Smietangen utvikling for å nedskalere utbyggingen.

Vi mener at behovet for fergekai fungerer med dagens løsning, og at det er tilstrekkelig med utbygging av selve strandområdet.

Rådhusplassen på Stathelle

Tiltaksbeskrivelse

Rådhusplassen på Stathelle er et prosjekt som har ventet på realisering i flere år. Reguleringsplanen la til rette for boliger i det gamle Velhuset, Fengselet og Bedehuset. Disse byggene er solgt og gjort om til boliger. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser vedtatt av kommunestyret som sier at selve Rådhusplassen skal opparbeides før det blir gitt brukstillatelse på byggene kommunen har solgt.

Dette medfører at Rådhusplassen skal strammes opp med nye veilinjer og kanter. Det skal anlegges lekeplass og parkering for beboere og besøkende i området. I tillegg skal 3 garasjer erstattes med nye. Det er en forventning at dette blir lagt inn i 2025.

Prosjektet har stoppet opp i mangel på finansiering, men det er gjort en del prosjektering og løsningen kan sendes på anbud når detaljene er beskrevet. Det har vært noen utfordringer med fjell i dagen og høydeforskjeller i området, men det skal løses ved en helhetlig plan for

Rådhusplassen **Endringsbeskrivelse**

Vi forutsetter at byggingen kan gjennomføres som planlagt til en lavere kostnad (samme omfang, men en litt lavere standard)

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

[illegible]

Økonomiplan for 2025-2028 Kommunestyrets vedtak sak 169/24

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Samfunn	86 827	1 800	88 627	59 773	3 100	62 873	46 226	4 400	50 626	48 171	4 400	52 571
Oppvekst	381 233	3 617	384 850	374 624	1 883	376 507	369 049	1 350	370 399	368 702	1 350	370 052
Velferd	475 507	-600	474 907	453 221	-600	452 621	429 778	-600	429 178	429 779	-600	429 179
Støtte og utvikling	101 151	0	101 151	100 053	0	100 053	98 952	0	98 952	98 952	0	98 952
Folkevalgte	7 701	0	7 701	7 335	0	7 335	6 968	0	6 968	6 968	0	6 968
Finansiering og sentrale poster	36 958	0	36 958	50 958	0	50 958	64 858	0	64 858	78 858	0	78 858
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	5 296	0	5 296	1 759	0	1 759	1 759	0	1 759	1 759	0	1 759
Bruk av bundne driftsfond	-1 701	0	-1 701	-1 701	0	-1 701	-1 701	0	-1 701	-1 701	0	-1 701
Avsetninger til disposisjonsfond	1 602	0	1 602	1 602	0	1 602	1 602	0	1 602	1 602	0	1 602
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 084 180	4 817	1 088 997	1 044 304	4 383	1 048 687	1 014 171	5 150	1 019 321	1 029 770	5 150	1 034 920

Økonomiplan for 2025-2028 Kommunestyrets vedtak sak 169/24

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Investeringer i varige driftsmidler	163 735	-6 000	157 735	233 192	-6 000	227 192	235 601	0	235 601	269 075	0	269 075
Tilskudd til andres investeringer	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649
Sum investeringsutgifter	168 384	-6 000	162 384	237 841	-6 000	231 841	240 250	0	240 250	273 724	0	273 724
Kompensasjon for merverdiavgift	-9 042	8	-9 034	-28 420	8	-28 412	-25 820	0	-25 820	-37 700	0	-37 700
Tilskudd fra andre	0	0	0	-48 000	0	-48 000	-59 000	0	-59 000	-59 000	0	-59 000
Salg av varige driftsmidler	-15 000	0	-15 000	-10 000	0	-10 000	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	-30 000
Bruk av lån	-140 693	5 992	-134 701	-147 771	5 992	-141 779	-121 780	0	-121 780	-143 375	0	-143 375
Sum investeringsinntekter	-164 735	6 000	-158 735	-234 192	6 000	-228 192	-236 601	0	-236 601	-270 075	0	-270 075
Videreutlån	25 000	0	25 000	30 000	0	30 000	35 000	0	35 000	40 000	0	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-25 000	0	-25 000	-30 000	0	-30 000	-35 000	0	-35 000	-40 000	0	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	31 300	0	31 300	32 100	0	32 100	33 000	0	33 000	34 000	0	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-31 300	0	-31 300	-32 100	0	-32 100	-33 000	0	-33 000	-34 000	0	-34 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649	-3 649	0	-3 649
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investeringer i varige driftsmidler

Vi ønsker at kommunen går i dialog med Smietangen utvikling for å nedskalere utbyggingen.

Vi mener at behovet for fergekai fungerer med dagens løsning, og at det er tilstrekkelig med utbygging av selve strandområdet.

Økonomiplan for 2025-2028 Kommunestyrets vedtak sak 169/24

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

Investeringer

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Oppgradering kommunale bygg	5 500	0	5 500	4 375	0	4 375	6 875	0	6 875	6 000	0	6 000
IKT investeringer	7 450	0	7 450	5 400	0	5 400	5 400	0	5 400	5 400	0	5 400
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	21 235	-6 000	15 235	22 000	-6 000	16 000	4 300	0	4 300	4 300	0	4 300
Investeringer oppvekst	11 950	0	11 950	0	0	0	0	0	0	40 000	0	40 000
Prosjektstruktur mangler	2 000	0	2 000	1 500	0	1 500	0	0	0	0	0	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vann, avløp, renovasjon	70 200	0	70 200	65 500	0	65 500	68 500	0	68 500	63 250	0	63 250
Veg og trafiksikkerhet	5 000	0	5 000	5 626	0	5 626	8 126	0	8 126	8 125	0	8 125
Investeringer helse og omsorg	40 400	0	40 400	128 791	0	128 791	142 400	0	142 400	142 000	0	142 000
Sum Investeringer	163 735	-6 000	157 735	233 192	-6 000	227 192	235 601	0	235 601	269 075	0	269 075

Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
KIR-1: Felles investeringsprosjekter, Ramme	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Sum Investeringer	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Økonomiplan for 2025-2028 Kommunestyrets vedtak sak 169/24

FIN-1: Egenkapitalinnskudd KLP	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649
Sum Investeringer	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649	3 649	0	3 649

Utlån av egne midler

Beløp i 1000	2025			2026			2027			2028		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag

Vedtatt budsjett 2025-2028

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-470 304	-489 682	-542 952	-545 479	-557 527	-567 085
Inntekts- og formuesskatt	-481 026	-522 591	-545 851	-563 811	-565 458	-566 813
Eiendomsskatt	-72 498	-65 963	-68 234	-68 780	-69 326	-69 871
Andre generelle driftsinntekter	-5 389	-5 482	-5 106	-4 799	-4 799	-4 799
Sum generelle driftsinntekter	-1 029 217	-1 083 718	-1 162 143	-1 182 869	-1 197 110	-1 208 568
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 009 652	1 000 670	1 088 997	1 048 687	1 019 321	1 034 920
Avskrivninger	91 348	96 771	97 403	105 042	110 021	115 021
Sum netto driftsutgifter	1 101 000	1 097 441	1 186 400	1 153 729	1 129 342	1 149 941
Brutto driftsresultat	71 783	13 724	24 257	-29 140	-67 767	-58 627
Renteinntekter	-15 954	-22 817	-19 240	-21 017	-21 498	-22 561
Utbytter	-71 931	-28 000	-15 800	-15 800	-15 800	-15 800
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-15 426	-9 197	-13 897	-12 697	-12 697	-12 697
Renteutgifter	62 316	83 356	91 071	90 411	93 908	99 294
Avdrag på lån	68 705	71 000	77 800	77 837	77 636	78 586
Netto finansutgifter	27 711	94 342	119 934	118 734	121 549	126 822
Motpost avskrivninger	-91 348	-96 771	-97 403	-105 042	-110 021	-115 021
Netto driftsresultat	8 145	11 295	46 788	-15 448	-56 239	-46 826
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	6 937	3 414	3 649	3 649	3 649	3 649
Avsetninger til bundne driftsfond	4 158	1 759	5 296	1 759	1 759	1 759
Bruk av bundne driftsfond	-8 012	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701
Avsetninger til disposisjonsfond	26 363	5 610	5 102	11 741	52 533	43 119
Bruk av disposisjonsfond	-37 591	-20 376	-59 134	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-8 145	-11 295	-46 788	15 448	56 239	46 826
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Samfunn	106 290	74 602	88 627	62 873	50 626	52 571
Oppvekst	361 289	358 442	384 850	376 507	370 399	370 052
Velferd	428 793	433 440	474 907	452 621	429 178	429 179
Støtte og utvikling	97 933	95 575	101 151	100 053	98 952	98 952
Folkevalgte	8 096	7 850	7 701	7 335	6 968	6 968
Finansiering og sentrale poster	451	32 433	36 958	50 958	64 858	78 858
Sum bevilgninger drift, netto	1 002 851	1 002 342	1 094 193	1 050 347	1 020 981	1 036 580
Herav:						
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	17	12	0	0	0	0
Overføring til investering	1 514	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	4 158	1 759	5 296	1 759	1 759	1 759
Bruk av bundne driftsfond	-8 012	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701
Avsetninger til disposisjonsfond	22 355	1 602	1 602	1 602	1 602	1 602
Bruk av disposisjonsfond	-26 832	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 009 652	1 000 670	1 088 997	1 048 687	1 019 321	1 034 920

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Beløp i 1000						
Investeringer i varige driftsmidler	163 829	160 855	157 735	227 192	235 601	269 075
Tilskudd til andres investeringer	21 000	8 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 173	3 414	3 649	3 649	3 649	3 649
Utlån av egne midler	2 250	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	190 252	172 269	162 384	231 841	240 250	273 724
Kompensasjon for merverdiavgift	-18 605	-12 949	-9 043	-28 412	-25 820	-37 700
Tilskudd fra andre	-11 433	0	0	-48 000	-59 000	-59 000
Salg av varige driftsmidler	-4 940	-35 000	-15 000	-10 000	-30 000	-30 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-176 376	-120 906	-134 701	-141 779	-121 780	-143 375
Sum investeringsinntekter	-211 353	-168 855	-158 735	-228 192	-236 601	-270 075
Videreutlån	72 237	60 000	25 000	30 000	35 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-72 237	-60 000	-25 000	-30 000	-35 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	39 211	30 500	31 300	32 100	33 000	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-11 174	-30 500	-31 300	-32 100	-33 000	-34 000
Netto utgifter videreutlån	28 038	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-6 937	-3 414	-3 649	-3 649	-3 649	-3 649
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 937	-3 414	-3 649	-3 649	-3 649	-3 649
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Kommunale utleieboliger, boligsosial handlingsplan	7 064	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale bygg	9 392	9 300	7 500	5 875	6 875	6 000
Finansielle investeringer	-73	0	0	0	0	0
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.	19 634	0	0	0	0	0
IKT investeringer	12 109	5 400	7 450	5 400	5 400	5 400
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	918	0	0	0	0	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	4 595	4 705	15 235	16 000	4 300	4 300
Investeringer oppvekst	0	4 000	11 950	0	0	40 000
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	32 644	23 250	0	0	0	0
Vann, avløp, renovasjon	49 621	67 000	70 200	65 500	68 500	63 250
Veg og trafiksikkerhet	7 798	5 000	5 000	5 626	8 126	8 125
Investeringer helse og omsorg	18 223	42 200	40 400	128 791	142 400	142 000
Investeringer finansiert av virksomhetenes egne driftsmidler	1 905	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	163 829	160 855	157 735	227 192	235 601	269 075

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
KIR-1: Felles investeringsprosjekter, Ramme	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KIR-3: Nødvendig vedlikehold kirkebygg (Langesund og Bamble)	20 000	7 000	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	21 000	8 000	1 000	1 000	1 000	1 000

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
FIN-1: Egenkapitalinnskudd KLP	3 173	3 414	3 649	3 649	3 649	3 649
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 173	3 414	3 649	3 649	3 649	3 649

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
FIN-2: Interne finanstransaksjoner, fond	2 250	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	2 250	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	190 252	172 269	162 384	231 841	240 250	273 724

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	-470 304	-489 682	-542 952	-545 479	-557 527	-567 085
Inntekts- og formuesskatt	-481 026	-522 591	-545 851	-563 811	-565 458	-566 813
Eiendomsskatt	-72 498	-65 963	-67 964	-68 510	-69 056	-69 601
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-71 534	-45 535	-44 902	-44 595	-44 595	-44 595
Overføringer og tilskudd fra andre	-150 401	-89 715	-86 398	-87 398	-87 398	-87 398
Brukerbetalinger	-34 195	-30 936	-31 108	-31 108	-31 108	-31 108
Salgs- og leieinntekter	-179 694	-208 644	-210 005	-218 960	-224 074	-225 592
Sum driftsinntekter	-1 459 651	-1 453 066	-1 529 180	-1 559 861	-	-
				1 579 216	1 592 192	
Lønnsutgifter	724 691	743 360	775 832	775 832	775 832	775 832
Sosiale utgifter	185 313	202 772	202 772	202 772	202 772	202 772
Kjøp av varer og tjenester	420 687	329 522	384 855	353 601	329 349	346 465
Overføringer og tilskudd til andre	109 395	94 364	92 574	93 474	93 474	93 474
Avskrivninger	91 348	96 771	97 403	105 042	110 021	115 021
Sum driftsutgifter	1 531 434	1 466 789	1 553 438	1 530 722	1 511 449	1 533 565
Brutto driftsresultat	71 783	13 724	24 257	-29 140	-67 767	-58 627
Renteinntekter	-15 954	-22 817	-19 240	-21 017	-21 498	-22 561
Utbytte	-71 931	-28 000	-15 800	-15 800	-15 800	-15 800
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-15 426	-9 197	-13 897	-12 697	-12 697	-12 697
Renteutgifter	62 316	83 356	91 071	90 411	93 908	99 294
Avdrag på lån	68 705	71 000	77 800	77 837	77 636	78 586
Netto finansutgifter	27 711	94 342	119 934	118 734	121 549	126 822
Motpost avskrivninger	-91 348	-96 771	-97 403	-105 042	-110 021	-115 021
Netto driftsresultat	8 145	11 295	46 788	-15 448	-56 239	-46 826
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	6 937	3 414	3 649	3 649	3 649	3 649
Avsetninger til bundne driftsfond	4 158	1 759	5 296	1 759	1 759	1 759
Bruk av bundne driftsfond	-8 012	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701	-1 701
Avsetninger til disposisjonsfond	26 363	5 610	5 102	11 741	52 533	43 119
Bruk av disposisjonsfond	-37 591	-20 376	-59 134	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-8 145	-11 295	-46 788	15 448	56 239	46 826
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Målområder

Kommuneloven gir rammer for hvordan kommuner skal styres og forvaltes. Både kommuneloven og plan- og bygningsloven har bestemmelser om kommunenes ansvar for planlegging, økonomistyring og utvikling. Bestemmelsene viser at mål er sentralt i kommunens styring og planlegging, og målene skal støtte kommunens formål om samfunnsutvikling og bærekraft.

- Kommunelovens formål (KL § 1-1) er å legge til rette for at kommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes utøvelse av offentlig myndighet, og bidra til at kommuner er effektive, tillitskapende og bærekraftige.
- Kommuneplanen (PLB § 10-1 og § 10-2) skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter KL § 14-2 a kan inngå i eller utgjøre handlingsdelen.
- Økonomiplan (KL § 14-4) skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på.
- Kommuneloven regler om internkontroll og styring (KL § 25-1 a) krever at kommuner har systemer for internkontroll og styring, hvor en del av dette innebærer å utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, samt å sikre at kommunen når disse målene på en effektiv og forsvarlig måte.

Bamble kommune har i sitt økonomireglement vedtatt at Økonomiplanen etter KL § 14-2 også utgjøre Kommuneplanens handlingsdel etter PLB §10-2.

Bamble kommunestyre la forslag til ny kommuneplanens samfunnsdel ut på høring i møte 12.09.24. Samfunnsdelen har definert fem målområder med langsiktige mål og strategier som legger grunnlaget for å sikre en bærekraftig utvikling i Bamble kommune. I økonomiplanen omsettes disse til konkrete delmål, oppdrag og tiltak som blir prioritert for å sikre at kommunens ressurser fordeles i tråd med samfunnsdelen.

Kommunen må møte dagens økonomiske utfordringer gjennom innsparinger og effektivisering, samtidig som den må utvikle strategier for å redusere kostnadsbehovet og øke inntektene på lang sikt. Eksempler på dette er tilrettelegging for flere boliger tilpasset eldre, som reduserer behovet for institusjonsplasser, og øke sysselsettingen som reduserer utgifter til sosiale ytelser. Samtidig vil vekst i boligbygging og befolkningsøkning bidra til økte skatteinntekter og rammetilskudd.

For å oppnå målene i kommuneplanen kreves god organisering og samarbeid på tvers av kommunens enheter, samt tydelige målsetninger i økonomiplanen. Strategiske prosesser må identifiseres og følges opp med konkrete tiltak og krav som kan realiseres på en forpliktende måte. Dette vil styrke kommunens evne til å håndtere den økonomiske situasjonen, samtidig som den skaper bærekraftig utvikling for lokalsamfunnet.

Kommunedirektøren har på overordnet nivå utarbeidet forslag til delmål basert på kommunestyrets høringsforslaget til kommuneplanen. Det er større ambisjoner i kommuneplanen enn det kommunens budsjettssituasjon gir rom for. Delmålene som foreslås skal være realistiske samtidig som de skal støtte opp om kommuneplanens langsiktige mål og strategier.

Visjon

Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn

Visjonsbeskrivelse

“Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn” er visjonen for Bamble.

Sammen om lokalsamfunnene i Bamble

Bamble har flere lokalsamfunn. Her lever innbyggerne sine liv. En kvalitet er at Bamble har gode og trygge lokalsamfunn preget av frivillig engasjement og lokalt kulturliv. Her ønsker vi at barn skal vokse opp i trygge omgivelser, eldre skal kunne bo lengst mulig og nye som bosetter seg blir inkludert. Sammen med innbyggerne, frivillige og næringsliv, er det kommunens oppgave å ta vare på og skape lokalsamfunn som gir gode rammer for livet til de som bor i kommunen, og som gjør at Bamble er et attraktivt bosted for nye innbyggere.

Sammen om Bamble i regionen

Ordet «sammen» i visjonen, viser også til at Bamble er del av en større region med et felles bo- og arbeidsmarked. For å utvikle Bamble i ønsket retning, er Bamble kommune avhengig av å samarbeide med nabokommuner, regionale myndigheter og andre sentrale samfunnsaktører i regionen. Dette gjelder utvikling av nye, store industriområder ved Frierfjorden, sikre kraftforsyning til omstilling av eksisterende industri og etablering av ny. I tillegg er det behov for samarbeid for å styrke kollektivtilbudet, og bedre miljøtilstanden i fjord- og kystområdene.

Omstilling og nyskaping

Beskrivelse av målområder

Befolkningsprognosene tilsier at antallet eldre over 80 år vil dobles i løpet av det neste tiåret, og antall barn og unge vil reduseres. Antall elever i skolen har allerede blitt betydelig redusert de siste 20 årene. Bamble står overfor store økonomiske utfordringer knyttet til endret demografi og tjenesteproduksjon. Det er også en utfordring å sikre tilstrekkelig kompetanse i tjenestene. Det vil kreve evne og vilje til omstilling og nyskaping å møte disse utfordringene.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Legge til rette for at flere eldre kan bo hjemme lenger
- Sikre at kommunen har planer for å møte framtidig demografi for både tjenester og boligbehov
- Vurdere hensiktsmessig framtidig struktur for barnehage og skole
- Sikre at kommunen har nødvendig fagkompetanse for å møte framtidig behov i alle sektorer
- Løse kommunale oppgaver på nye måter ved å prøve ut ny teknologi (bl.a. KI). Det skal satses på tverrfaglig samarbeid, samt samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv
- Styrke tverrfaglig oppfølging av barnefamilier med svak økonomi
- Styrke tverrfaglig arbeid for at flere kommer inn i ordinært arbeidsliv

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene Bamble kommune skal tilpasse kommunens helse- og omsorgstjenester slik at eldre over 80 år kan bo hjemme med nødvendig støtte i perioden.
Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune har forebyggende tiltak innen friskvern, slik at antall søknader på tjenesten sykehjem reduseres og innbyggerne i større grad mestrer eget liv som senior Bamble kommune skal automatisere kommunale tjenester gjennom digitale løsninger, inkludert kunstig intelligens. Bamble kommune skal redusere sykefraværet bland sine ansatte gjennom god organisering, planlegging og ledelse.
Bamble kommune reduserer utenforskap, sosial ulikhet og bidrar til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand	Bamble kommune skal redusere antallet unge i utenforskap gjennom målrettede tiltak. Bamble kommune skal redusere vedvarende lavinntekt i husholdninger med barn under 18 år gjennom målrettede tiltak.
Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen	Bamble kommune skal etablere nye samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv for å utvikle nye løsninger på kommunale utfordringer.

Oppdrag for å nå mål

- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 22 - Microsoft 365/Google workspace
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 23 - Reduksjon av planer
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 26 - Salg av kommunale utleieboliger
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 27 - Arbeidstrening og praksisplasser
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 29 - Digitale møter
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 31 - Vurdering av tilskuddsmidler i politiske saker
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 32 - Vurderinger i politiske saksfremlegg
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 33 - Digitalisering 2.0
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 34 - Kostnader kommunale boliger
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 35 - Vurdering av kommunens pensjonsleverandør
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 36 - Flere virkemidler i sykefraværsoppfølgingen
- Det gjennomføres et innsparingsprogram i 2025-2027 for å få ned kostnadene i kommunens tjenester til gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
- Gjennomføring av Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker 2024 -
- Gjennomføring av vedtatt Eiendomsstrategi 2025-2032
- Prosjekt arbeidsinkludering i Bamble kommune
- Temaplan: Arbeidsgiverpolitikk, rullering
- Temaplan: Bamble kommunes verdigrunnlag, rullering
- Temaplan: Digitaliseringsstrategi, ny plan
- Temaplan: Dokumentasjonsstrategi, ny plan
- Temaplan: Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering, ny plan
- Temaplan: Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), rullering
- Temaplan: Helse- og omsorgsplan, rullering
- Temaplan: Oppvekstplan, ny plan
- Temaplan: Overordnet beredskapsplan, rullering
- Temaplan: Strategisk kompetanseplan, ny plan

Nærings- og arbeidsplassutvikling

Beskrivelse av målområder

Bamble inngår i et større bo- og arbeidsmarked i Grenland, og har netto utpendling, i hovedsak mot Skien og Porsgrunn. Majoriteten av arbeidsplassene i Bamble er innenfor helse- og sosialtjenester, industri og varehandel. Sysselsettingsgraden har over tid vært lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunen er en sentral aktør i opparbeiding og utvikling av store, nye industriarealer på Frier Tråk og Frier Vest. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for nye etableringer og for reduksjon av de høye klimagassutslippene fra dagens industri.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Planlegge for arealer til småindustri og annen mindre næringsvirksomhet
- Bidra til klyngebasert næringsutvikling på Frier Tråk og Frier Vest i samarbeid med kommunene og næringslivet i regionen
- Bidra til å sikre tilgjengelig kraft til omstilling og utvikling av eksisterende og ny industri i regionen

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
I «det grønne skiftet» er Bamble kommune en pådriver for bærekraftig næringsutvikling og fornybar energiproduksjon i regionen	Bamble kommune bidrar til utvikler Frier vest til ny grønn industri og næringsaktivitet Bamble kommune skal bidra til økt tilgang til fornybar energi via regulering
I Bamble er det godt tilbud på varierte arbeidsplasser og høy sysselsetting	Bamble kommune skal bidra til å øke antall innbyggere som er sysselsatte i Bamble Bamble skal øke antall arbeidsplasser i Bamble
I Bamble er det tilgjengelig attraktive næringsarealer for ulike typer virksomheter, med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn	Bamble kommune skal ha tilstrekkelig med næringsarealer avsatt i kommuneplanens arealdel

Oppdrag for å nå mål

- Kommuneplanens arealdel, rullering
- Oppfølging av Klima – og energi plan for Bamble kommune 2024-2032
- Oppfølging av Primærnæringsplan 2024-2032
- Revisjon av Strategi for næringsutvikling

Variert boligtilbud

Beskrivelse av målområder

Eneboligene utgjør hele 74% av boligmassen i Bamble, mens 65% av husholdningene består av aleneboende og par uten barn. Andelen eneboliger er betydelig høyere enn i fylket for øvrig. Flere leilighetsbygg har blitt ferdigstilt de siste årene, men det er behov for flere mindre og rimelige boenheter både til eldre, førstegangsetablerere og utsatte grupper. Det er behov for at boligtilbudet sees i sammenheng med demografisk utvikling og tjenestetilbud.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Jobbe tverrsektorielt med boligsosial verktøykasse med bistand til boligfinansiering og boligprosjekter rettet mot prioriterte grupper
- Bidra til variasjon i bygging av nye boliger, både størrelse og pris, gjennom areal-/reguleringsplaner og samarbeid med private utbyggere
- Legge til rette for leiligheter og mindre boenheter i nærheten av offentlige og private servicetilbud, og offentlig transport

Måltabell for kommunen

wHovedmål	Delmål
Bamble kommunes boligpolitikk bidrar til gode og varierte boligtilbud og bomiljøer for alle	Bamble kommune øke antallet tilgjengelige leiligheter og mindre boenheter gjennom målrettet planlegging, utbygging og samarbeid med private utbyggere.
I Bamble er det et variert tilbud av leiligheter og mindre boenheter for førstegangsetablerere	Bamble kommune skal bidra til å øke tilbudet av leiligheter og mindre boenheter rettet mot førstegangsetablerere.
I Bamble er det tilstrekkelig tilgang på boliger tilpasset eldre med nærhet til servicetilbud, tjenester og møteplasser, og som legger til rette for å ta ansvar for eget liv	Bamble kommune skal øke antall boliger tilpasset eldre i nærhet til servicetilbud, helsetjenester og sosiale møteplasser.

Oppdrag for å nå mål

- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 24 - Byggegrenser
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 37 - Differensiering av boplikt
- Aktivt samarbeid med utbyggere for differensiert boligutbygging
- Kommuneplanens arealdel, rullering
- Oppfølging av Trafikksikkerhetsplan 2023-2032
- Temaplan: Boligplan, rullering

Natur, klima og miljø

Beskrivelse av målområder

Langesundhalvøya har kalkrik berggrunn som gir grunnlag for et svært rikt biologisk mangfold, mange steder med nasjonal verdi. Dette er også den delen av kommunen der de to kommunesentra ligger og der det er størst utbyggingspress. Bamble kommune omfattes av tiltaksplanen for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Dette vil medføre betydelige behov for investeringer i bedre rensing av avløpsvann. Bamble kommune har store direkte klimagassutslipp fra industrien, disse utgjør ca. 90% av totale utslipp. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for å redusere disse utslippene.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Sikre god oppfølging av mål og tiltak i kommunens klima- og energiplan
- Legge til rette for boligutbygging med effektiv arealutnytting, fortetting i Stathelle og Langesund, og som bidrar til redusert transportbehov
- Bygge ut anlegg for avløpshåndtering som oppfyller krav til rensing og bidrar til fjord- og kystområder med god miljøtilstand
- Bruke arealplanlegging til god forvaltning av naturverdier, prioritere utnyttelse av arealer som allerede er tatt i bruk og tilstrebe arealnøytralitet på sikt
- Utarbeide naturmangfoldplan

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Bamble kommune forvalter verdifull natur i et langsiktig perspektiv som sikrer naturmangfold og bærekraftige økosystemer	Bamble kommune skal lage kommunedelplan for naturmangfold Rullering kommuneplanens arealdel og utarbeiding av kommunedelplan for naturmangfold vil sette delmål etter en politisk prosess.
Bamble kommune har fjord- og kystområder, innsjøer og vassdrag med god miljøtilstand og som er tilrettelagt for et aktivt friluftsliv	Bamble kommune skal oppgradere kommunens avløpsanlegg for å møte nye rensekraav og forbedre vannkvaliteten i Oslofjorden. Bamble kommune skal søke å vedlikeholde og videreutvikle friluftsområder med fokus på tilgang for allmennheten og bevaring av kystens økosystemer for å øke bruken av disse områdene til rekreasjon og friluftsliv.
Bamble kommune utvikles mot et lavutslippssamfunn og bidrar til utslippsreduksjoner i tråd med nasjonale mål	Bamble kommune skal redusere klimagassutslippene fra kommunale bygg og maskiner Bamble kommune skal redusere energiforbruk i kommunal bygningsmasse

Oppdrag for å nå mål

- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 24 - Byggegrenser
- Kommunedelplan for Naturmangfold
- Kommuneplanens arealdel, rullering
- Oppfølging av Avløpsstrategi Grenland (Konseptvalgsutredning 2024)
- Oppfølging av Hovedplan for vann og avløp 2023-2032

Attraktiv for unge innbyggere

Beskrivelse av målområder

Bamble har over lang tid hatt en stabil befolkning. SSB forventer i befolkningsframskrivingen fra juni 2024 at befolkningstallet i Bamble vil være forholdsvis stabilt fram mot 2040, mens det er ventet vekst i både Porsgrunn (6,18%) og Skien (5,53%)[1]. Bamble kommune ønsker å tiltrekke seg flere yngre innbyggere og barnefamilier, og være attraktiv for unge som ønsker å bosette seg i Grenland. [1] Befolkningsframskrivninger – SSB fra juni 2024.

Kommuneplanens prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Arbeide aktivt med omdømmebygging for å få fram Bambles kvaliteter
- Legge til rette for møteplasser og kulturaktiviteter for ungdom under 20 år
- Opprettholde dagens tilbud på Langesundshalvøya og videreutvikle bedre kollektivtransporttilbud i resten av kommunen
- Tilrettelegge for attraktive boliger og boligtomter med nærhet til skoler, barnehager og grøntområder
- Videreutvikle kommunens støtte og samarbeid med frivillige organisasjoner og lokalt kulturliv, og bidra til variert fritidstilbud for barn og unge
- Bamble har tilgjengelige barnehageplasser hele året
- Ta vare på og sikre friluftsområder som er tilgjengelige for allmennheten og som samtidig ivaretar miljøet
- Gjennomføre målrettet sentrums- og tettstedsutvikling for å styrke kommunens attraktivitet som bosted

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Bamble har trygge barnehager og skoler med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring	I Bamble opplever elevene at de har et trygt og godt skolemiljø, og leverer gode resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelser I barnehagene i Bamble kommune møter barna varme, tydelige og grensesettende ansatte. Alle barn får delta i sosial lek som er preget av humor, innlevelse og mulighet til å medvirke. Barnehagene våre fremmer et multimodalt lekemiljø og felles opplevelser som fremmer lekelyst og vennskap.
Bamble har økt tilflytting av unge og barnefamilier	Bamble øker antall barnefamilier gjennom samordnet, målrettet arbeid for godt oppvekstmiljø for barn og unge. Bamble øker innbyggertallet gjennom attraktive boligområder, arbeidsplasser, kulturtilbud, godt omdømme og god infrastruktur.
I Bamble er det sentra med urbane kvaliteter, attraktive møteplasser for unge, varierte kultur- og fritidstilbud og god tilgang på friluftsområder	Bamble vil vurdere å bistå med å etablerer nye ungdomsvennlige møteplasser i sentrumsområdene gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv.

Oppdrag for å nå mål

- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 25 - Lek i skolen
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 28 - Arbeidsgruppe for Herre og Vest Bamble
- 2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 30 - Informasjon om ledige tomter
- Aktivt samarbeid med utbyggere for differensiert boligutbygging
- Gjennomføring av vedtatt Kommunikasjonsstrategi 2024-2028
- Kommuneplanens arealdel, rullering
- Markedsføring av Bamble kommune som en attraktiv bostedskommune for barnefamilier
- Oppfølging av Kommunedelplan for kulturmiljøer 2023-2033
- Oppfølging av Trafikksikkerhetsplan 2023-2032
- Temaplan: Barnehageplan, rullering
- Temaplan: Oppvekstplan, ny plan
- Temaplan: Plan for kulturområdet, ny plan
- Temaplan: Plan for utvikling av kystkulturkvartalet i Langesund, ny plan
- Utrede skolestruktur

Saldering 2025-2028

Bamble kommune står overfor betydelige økonomiske utfordringer i årene fremover, primært som følge av demografiske endringer, økte lånekostnader og stramme økonomiske rammer. Økonomiplanen for 2025-2028 peker på vedvarende utfordringer med å balansere fremtidige budsjetter, med få muligheter til å påvirke inntektene. Samtidig står kommunen overfor økte utgifter, særlig innen pleie- og omsorgssektoren, som følge av en aldrende befolkning.

I budsjettet er investeringene gjennomgått, det er foreslått bevilgninger til nye prosjekter, men flere prosjekter er foreslått utsatt.

Budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025-2028 inneholder ulike strategiske grep for saldering 2025-2028:

1. Driftsbudsjettene konsekvensjusteres. Kommunalområdenes budsjettammer med dagens drift er fremskrevet med forventet lønns- og prisstigning i 2025. Innsparinger fra 2024 som ikke er realisert er tilbakeført kommunalområdenes budsjettammer.
2. Budsjettet i 2025 salderes med bruk av disposisjonsfond. Kommunalområdenes disposisjonsfond i 2024 er gjennomgått og alle midler som ikke er forutsatt brukt i 2024 eller budet til avtaler i 2025 dras inn og overføres til et salderingsfond. Dette inkluderer også enkelte bevilgninger fra kommunestyret som står ubrukt fra 2023.
3. Det igangsettes et nytt Innsparingsprogram. Programmet har målsetninger å få kostnadsreduksjoner på totalt 9 tjenesteområder til nivå med sammenlignbare kommuner. Innsparingsprogrammet skal ha full effekt i 2027.
4. Kommunens inntekstpotensial er vurdert. Mulighetene for å justere opp eiendomsskatten brukes. Det er lagt inn forutsetninger om økte frie inntekter med en årlig realvekst og kommuneplanens målsetning om befolkningsvekst.

Økonomiplanen inneholder i tillegg en rekke innsparingstiltak utenom innsparingsprogrammet. Kommunen må kritisk vurdere alle deler av driften, det gjelder også tidligere vedtak om bevilgninger og aktiviteter. Kommunedirektøren har behov for å kunne utsette gjennomføringen av aktiviteter mens utredninger og planarbeid pågår. Det er vanskeligere å reversere tiltak når de er igangsatt.

Selv med disse grepene når ikke Bamble kommune tidligere vedtatte økonomiske måltall, og ambisjonene om driftsresultater, disposisjonsfond og langsiktig gjeld må nedjusteres.

Innsparingsprogram 2025-2027

Kunnskapsgrunnlaget som ble behandlet i kommunestyret 12.september viser at Bamble kommune har et innsparingspotensial på 151 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende kommuner. Bamble rangeres som nummer 193 i Kommuneindeksen 2024 utarbeidet av Agenda kaupang, vi er «midt på treet» blant kommunene, og har vært der de siste tre årene. For å kunne realisere innsparingspotensialet må kommunen måtte gjennomføre strukturelle endringer og forbedre effektiviteten.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget foreslår kommunedirektøren et innsparingsprogram årene 2025-2027 for å sikre en bærekraftig økonomi og en vellykket gjennomføring av nødvendige tiltak. Innsparingsprogrammet fokuserer på å få ned kostnadene på de 9 områdene der kommunens kostnader er høyere enn gjennomsnittet i gruppa.

Innsparingene i Bamble kommune må kobles mot de langsiktige mål i den nye kommuneplanen som også har mål og strategier for å sikre en bærekraftig økonomi og tjenesteproduksjon gjennom omstilling, nyskaping og forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren vektlegger åpen kommunikasjon med ledere, ansatte, tillitsvalgte og politikere. Alle ledernivåer skal involveres i planlegging og gjennomføring, og resultatene skal følges opp i løpende evalueringer. Ansatte og tillitsvalgte involveres i tråd med lovverk, avtaler og kommunens omstillingsrutiner. Avvik mellom planlagte og faktiske resultater må medføre justeringer i planene og valg av alternative løsninger. Innsparingsprogrammet omfatter strategiske og strukturelle veivalg, og kommunedirektøren legger opp til planarbeid som et verktøy. Strategiske valg gjøres av kommunestyret og kommunedirektøren vil fremme egne saker for utredningsområdene så snart det er mulig.

Innsparingsprogrammet er sammensatt av totalt 9 utredningsområder. Tabellen nedenfor viser hvilke utredningsområder som er definert i innsparingsprogrammet.

2025-2027 Innsparingsprogram

Beløp i 1000 kr

Delmål	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
A. Bamble kommune skal ha kostnader til Skolestruktur på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-1200	-2400	-2400	-2400
B. Bamble kommune skal ha kostnader til barnehage på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-2 900	-5 800	-8 700	-8 700
C. Bamble kommune skal ha kostnader til Voksenopplæring på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-2 267	-5 533	-8 800	-8 800
D. Bamble kommune skal ha kostnader til Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-12 333	-24 667	-37 000	-37 000
E. Bamble kommune skal ha kostnader til Legetjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-4 033	-8 067	-12 100	-12 100
F. Bamble kommune skal ha kostnader til Sosialtjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-4 934	-9 866	-14 800	-14 800
G. Bamble kommune skal ha kostnader til Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-2 034	-4 066	-6 100	-6 100
H. Bamble kommune skal ha kostnader til Barn, unge, idrett og kulturbygg på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-3 700	-7 400	-11 100	-11 100
I. Bamble kommune skal ha kostnader til Administrasjon på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	-1 634	-3 266	-4 900	-4 900
Totalsum	-35 035	-71 065	-105 900	-105 900

Tabellen nedenfor viser hvordan innsparingene summerer seg på kommunalområdenes budsjettrammer.

2025-2027 Innsparingsprogram pr. kommunalområde

Beløp i 1000 kr

Kommunalområde	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Folkevalgte	-367	-733	-1 100	-1 100
Oppvekst	-5 301	-11 599	-16 700	-16 700
Samfunn	-6 633	-13 267	-19 900	-19 900
Støtte og utvikling	-1 101	-2 199	-3 300	-3 300
Velferd	-21 633	-43 267	-64 900	-64 900
Totalsum	-35 035	-71 065	-105 900	-105 900

Det forutsettes betydelige innsparinger allerede i 2025 og det er behov for rask oppstart av utredningsarbeidet. De fleste utredningene omfatter flere kommunalområder og virksomheter, og et tverrfaglig samarbeid er avgjørende. Det er avgjørende å bygge kultur for omstilling og utvikling, og en tverrfaglig forståelse for at kommunens økonomiske utfordringer må løses i fellesskap.

Gjennomføringen av innsparingsprogrammet vil være arbeidskrevende for administrasjonen. Kommunedirektøren ønsker å prioritere administrativ kapasitet til dette arbeidet i 2025, noe som har som konsekvens at øvrige prosjekter og utredninger må nedprioriteres

Kommuneplanens samfunnsdel, planoppfølging og planoversikt

Bamble kommunestyret behandlet i sak 52/24 02.05.2024 Planstrategi 2024 -2027 og planprogram for revidering av kommuneplanens samfunnsdel - gjennomføring av planarbeid. Et nytt kommunestyre skal tidlig i valgperioden ta stilling til om det skal gjøres endringer i kommuneplanen på bakgrunn av nasjonale og regionale føringer, kommunens situasjon og utviklingstrekk og det nye kommunestyrets politikk. Kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede styringsverktøyet for kommunestyret. Den skal både ha lange linjer og hovedmål for kommunens utvikling, og satsingsområder for valgperioden (hvilke samfunnsområder skal ha prioritet, ikke hvordan). Detaljerte mål og tiltak utvikles gjennom strategier og temaplaner under samfunnsdelen. Samfunnsdelen følges opp av administrasjonen gjennom økonomiplanen, annet planarbeid og prioriteringer av arbeid i sektorene.

Bamble kommunestyre behandlet i sak 102/24 12.09.2024 Forslag til kommuneplanens samfunnsdel og denne ble lagt ut på høring og fremmes til endelig behandling i kommunestyret 12.12.24.

Planoversikt

Planoversikten til planstrategien legges frem som en del av økonomiplanen. Den gir en oversikt over gjeldende planer som kommunen har vedtatt, samt planer som er under utarbeidelse eller skal revideres. Planoversikten gir en oversikt over planstatusen i kommunen og kan inkludere:

- Oversikt over hvilke planer som allerede **er vedtatt**, som kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, reguleringsplaner og andre temaplaner.
- Hvilke planer som **må oppdateres** på grunn av endringer i nasjonal eller lokal politikk, samfunnsutvikling, eller behov som har oppstått siden planene ble vedtatt.
- Hvilke planer som **er startet** med status, fremdrift og målsetninger for ferdigstilling.
- Hvilke **nye** planer kommunen har besluttet å utarbeide i løpet av strategiperioden, basert på kommunens prioriteringer og behov.

Planoversikten inkluderer ikke arealplaner eller reguleringsplaner mv., disse tar kommunen stilling til i forbindelse med rulleringen av arealplanen.

Hensikten med planoversikten er å gi både politikere, kommunens administrasjon og innbyggerne et klart bilde av hvordan kommunens planer er strukturert og hvilke prioriteringer som legges til grunn for fremtidig planlegging. Det er et verktøy for å sikre at planleggingen er helhetlig, samordnet, og tilpasset de langsiktige målsettingene for kommunens utvikling. Den fullstendige planoversikten følger økonomiplanen som eget vedlegg.

Planstrategi

Planoppgave	Plantype	Type endring
Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker	Temaplan	Videreføres
Primærnæringsplan	Temaplan	Videreføres
Helse- og omsorgsplan – Habilitering og rehabilitering	Temaplan	Avvikles
Helse- og omsorgsplan	Temaplan	Rullering
Plan for utvikling av kystkulturkvartalet i Langesund	Temaplan	Videreføres
Hovedplan for vann og avløp	Temaplan	Videreføres
Helse og omsorg - Plan for IKT, kompetanse og rekruttering	Temaplan	Avvikles
Oppvekstplan	Temaplan	Ny
Plan for anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet,	Temaplan	Avvikles
Friluftspan	Temaplan	Avvikles
Barnehageplan	Temaplan	Rullering
Plan for Bamble bibliotek og litteraturhus	Temaplan	Avvikles
Museumsplan	Temaplan	Avvikles
Temaplan – Styrking av demensomsorgen	Temaplan	Avvikles
Eiendomsstrategi	Temaplan	Videreføres
Kommunikasjonsstrategi	Temaplan	Rullering
Kystkulturstrategi	Temaplan	Videreføres
Trafikksikkerhetsplan	Temaplan	Videreføres
Plan for kulturområdet	Temaplan	Ny
Plan for utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenester	Temaplan	Avvikles
Strategi for næringsutvikling	Temaplan	Rullering
Alkoholpolitisk handlingsplan 2028-2032	Temaplan	Videreføres
Boligplan	Temaplan	Rullering
Arbeidsgiverpolitikk	Temaplan	Rullering
Digitaliseringsstrategi	Temaplan	Ny
Dokumentasjonsstrategi	Temaplan	Ny
Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering	Temaplan	Ny
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)	Temaplan	Rullering
-	Temaplan	-
Overordnet beredskapsplan	Temaplan	Rullering
Strategisk kompetanseplan	Temaplan	Ny
Bamble kommunes verdigrunnlag	Temaplan	Rullering
Kommunedelplan for Naturmangfold	Kommunedelsplan	Ny
Klima – og energi plan for Bamble kommune.	Kommunedelsplan	Videreføres
Kulturminneplan	Kommunedelsplan	Videreføres
Kommuneplanens arealdel	Kommuneplanens arealdel	Rullering
-	Administrative planer	-

Økonomisk utvikling i planperioden

I dette kapittelet gis det en samlet redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling i fireårsperioden slik det fremkommer i budsjett og handlingsprogram. Kommuneloven har bestemmelser om bruk av måltall og indikatorer for å vurdere og bestemme den økonomiske handleevne, risiko og utvikling.

Måltall og indikatorer for økonomisk utvikling

Kommuneloven § 14-1 - Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen - krever at kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid, samt utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling. Kommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommuneloven Kapittel 28 har bestemmelser om statlig kontroll med kommuner med økonomisk ubalanse (ROBEK). Et usaldert budsjett, eller et budsjett med uspesifiserte innsparinger vil medføre ROBEK.

Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for kommunens økonomi. Måltallene er brukt for å redegjøre for den økonomiske utviklingen i perioden.

De sentrale økonomiske indikatorer som er relevante og viktige for å opprettholde stabil tjenesteproduksjon er netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Måltallene skal sette langsiktige bærekraftige nivåer på netto driftsresultat og disposisjonsfond sett i lys av kommunens økonomiske situasjon, forventede inntekter og de risikofaktorene kommunen er eksponert for. Her må økonomisk risiko, inkludert lånegjeld og finansplasseringer, ses i sammenheng med evnen til å frigjøre driftsinntekter gjennom netto driftsinntekter og størrelsen på økonomiske buffere avsatt til fond.

KS har utarbeidet forslag til måltall og satt rammer for anbefalte nivåer for den enkelte kommune:

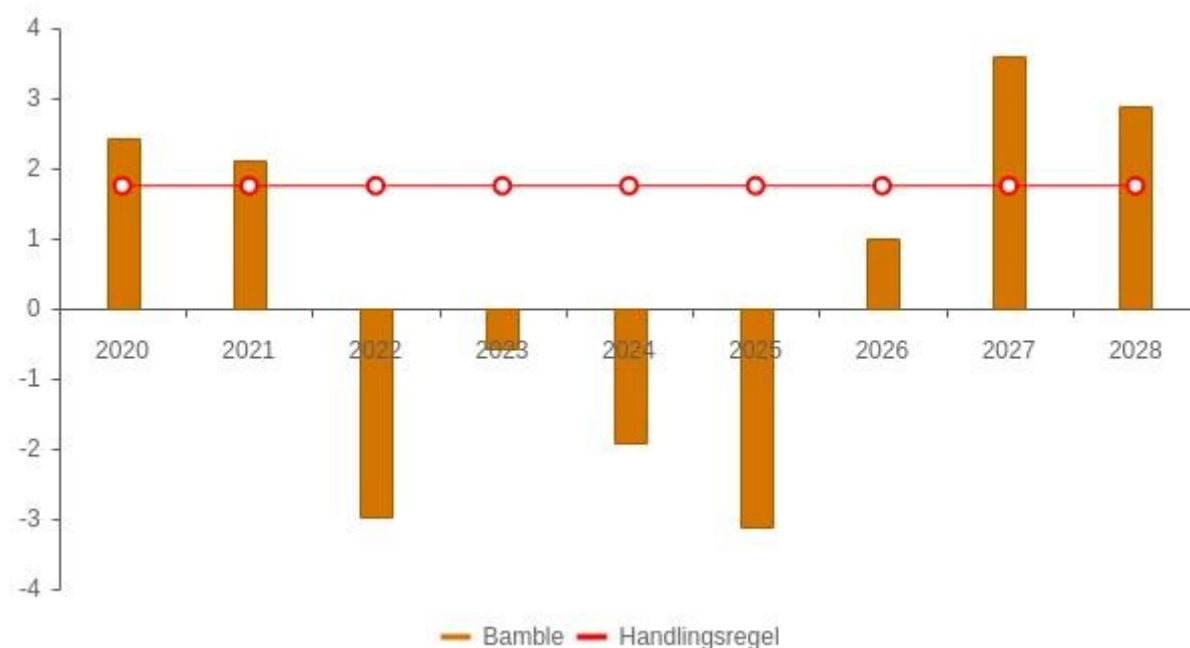
Økonomisk handlingsrom – nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet

	Netto lånegjeld korrigert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Disposisjonsfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekter
	Over 75 pst av driftsinntekter	Under 1 pst av driftsinntekter	Under 5 pst av driftsinntekter
	65 - 75 pst av driftsinntekter	1 - 2 pst av driftsinntekter	5 - 8 pst av driftsinntekter
	Under 65 pst av driftsinntekter	Over 2 pst av driftsinntekter	8 pst av driftsinntekter
	Strengere krav for kommuner med lånegjeld over 130 pst		

Nedenfor er det fire indikatorer som er vurdert som vesentlige for å beskrive og målsette den økonomiske utviklingen de neste fire årene. Indikatorene beregnes i forhold til brutto driftsinntekter, som er alle kommunens driftsinntekter unntatt finansinntekter, renteinntekter, finansavkastning og eierutbytte, og bruk av fond/avsetninger. Når disse indikatorene vurderes samlet ser vi at Bamble har en svært høy netto lånegjeld og høye netto finans/avdrag. Dette medfører økt økonomisk risiko i årene fremover. Samtidig har Bamble kommune fortsatt bra med disposisjonsfond, men disse reduseres ved bruk i 2023 og 2024. Samlet sett viser dette en betydelig strammere økonomi fremover enn det som har vært status foregående år.

Samlet sett er det utfordrende å utarbeide gode prognoser for budsjettene for Bamble kommune for årene utover i økonomiplanperioden. Kjente økonomiske forutsetninger er lagt til grunn, og hovedtallene i vedtatt. Driftsrapportene for 2024 er gjennomgått og etterberegnet så langt det lar deg gjøre. Budsjettet bygger på forutsetningene i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 som ble fremlagt i oktober. Disse forutsetningene kan endre seg i løpet av 2024 og 2025. Stortinget vedtar etter planen endelig statsbudsjett i midten av desember.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Bamble	2,44 %	2,11 %	-2,96 %	-0,56 %	-1,90 %	-3,10 %	1,00 %	3,60 %	2,90 %
Handlingsregel	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %

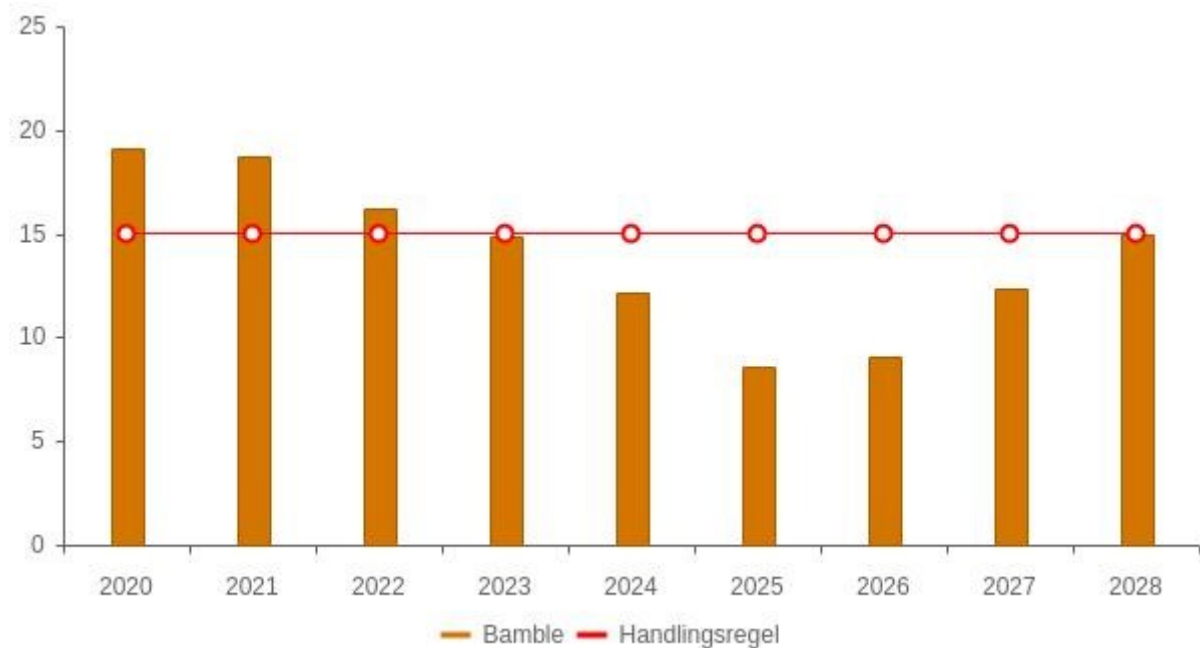
Handlingsregel: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.

Netto driftsresultat er kommunens overskudd før avsetninger og er kommunebudsjettets sentrale resultatbegrep. Netto driftsresultat over tid skal være positivt hvis kommunen skal ha en bærekraftig økonomisk utvikling.

Bamble kommune har tidligere regnskapsår hatt gode resultater og har hatt positive netto driftsresultat som er avsatt til fond for bruk senere år. For 2022 var det et negativt netto driftsresultat på -2,96 % og for 2023 negativt med -0,6 %. Prognosen for 2024 tilsier et negativt netto driftsresultat på om lag -4,6 %. I økonomiplanen fremover er det budsjettert med negativt netto driftsresultat i 2025 som utjevnes med positive netto driftsresultat mot slutten av perioden. For hele økonomiplan perioden 2025-2028 er netto driftsresultat positivt med til sammen 71,4 mill. kroner eller 1,14 %.

I økonomiplanperioden når ikke Bamble kommune målet i handlingsregelen på gjennomsnittlig netto driftsresultat på 1,75% for perioden

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Bamble	19,08 %	18,69 %	16,19 %	14,83 %	12,20 %	8,60 %	9,10 %	12,40 %	15,00 %
Handlingsregel	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %	15,00 %

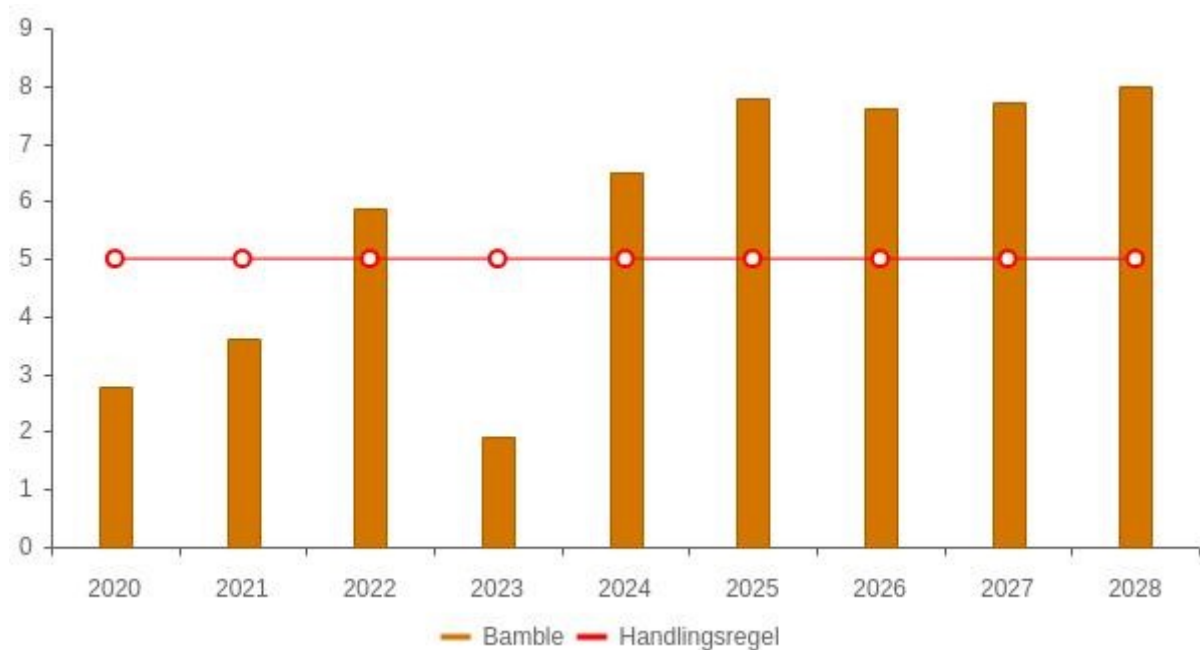
Handlingsregel: Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 7 i sist avlagt regnskap, 15 %.

Kommunens disposisjonsfond er avsatt fra ubundne driftsmidler over tid. Disposisjonsfondene omfatter midler avsatt fra driftsoverskudd av kommunestyret selv til Driftsfondet, men også midler til gjennomføring av vedtatt tiltak, øremerkede buffer og virksomhetenes oppsparte midler. Disposisjonsfond brukes til å finansiere både investeringer og driftsutgifter, og er kommunens driftsbuffer som brukes til å dekke utgifts- eller inntektsutfordringer i løpet av året.

Ved inngangen til 2023 utgjorde kommunens samlede disposisjonsfond 16,19 % av brutto driftsinntekter. Revidert budsjett viser at disposisjonsfondene vil være på 12,2 % ved utgangen av 2023. Det ble brukt betydelig med fond både i 2022, i 2023 og det vil bli brukt betydelig med disposisjonsfond i 2024.

Disposisjonsfondene reduseres til 8,9 % i 2025 og er lavere enn handlingsregelen i årene frem mot 2028, og er tilbake på nivå med handlingsregelen i 2028 til 15,3 %.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Bamble	2,79 %	3,62 %	5,88 %	1,90 %	6,50 %	7,80 %	7,60 %	7,70 %	8,00 %
Handlingsregel	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Handlingsregel: Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 5,2 %.

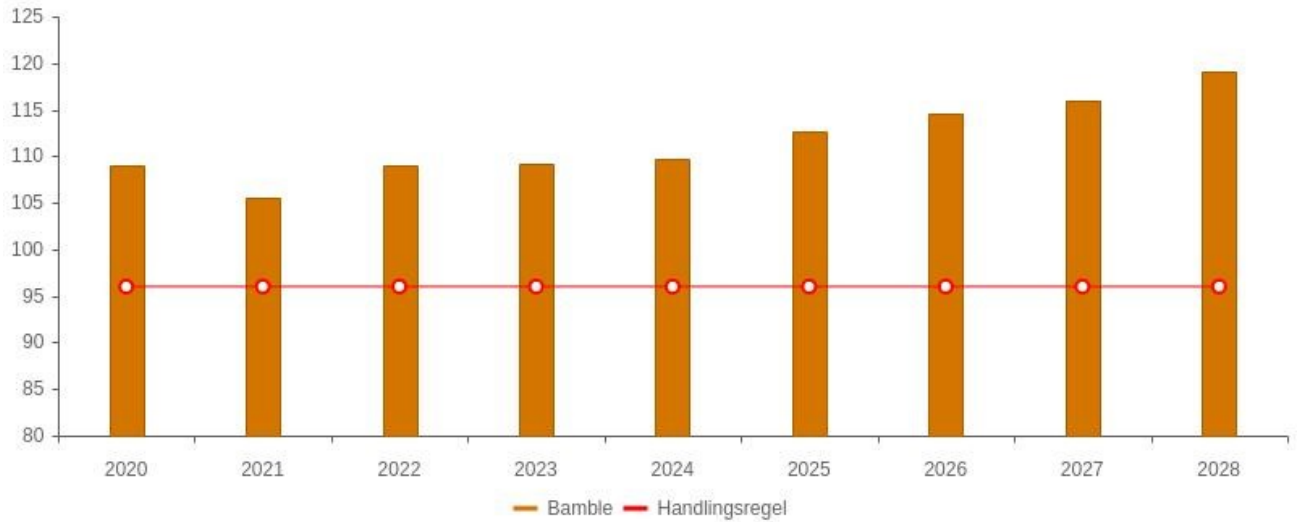
Resultatbegrepet viser hvor stor andel av driftsinntektene som netto er bundet opp til tilbakebetaling av lån og plasseringer. I netto finans omfattes renteutgifter/-inntekter på lån, avdrag, renteinntekter, tap/gevinst på finansplasseringer og utbytter/eieruttak. Netto finans og avdrag er avhengig av valgt finansieringsstrategi, størrelsen på kommunens gjeld og størrelsen på innskudd, plasserte midler og utbytter av eierskap. Rentenivået er økt betydelig det siste året. Norges banks styringsrente er 4,5% og signaliserte på sist rentemøte at denne utover i perioden skal ned. På de siste refinansieringer og nye lån i 2024 har kommunen fått rentebetingelser på om lag 5 %.

I 2020/2021 økte kommunens netto lånegjeld betydelig, i hovedsak som følge av investeringene i Bamble ungdomsskole med tilliggende anlegg. Dette medførte til økte rentekostnader i 2021, og i 2022 startet avdragsbetalingene. Disse investeringene, sammen med nye investeringer i kommende år, og økt rentenivå medfører høye finanskostnader fremover.

I 2025- 2028 er det forutsatt et utbytte fra Skagerak energi på 15,8 mill. kroner. Utbytte fra Skagerak energi for 2023 var rekordhøyt og ble på over 70 mill. kroner. Det høye utbyttet bidro positivt til å holde måltallet netto finans og avdrag lavere enn det ville vært uten dette.

I perioden øker netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter fra 1,90 % i 2023 til 8 % i 2028. Kommunen når ikke målsetningen på 5,2 % i perioden.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Bamble	109,10 %	105,48 %	109,06 %	109,14 %	109,66 %	112,69 %	114,57 %	115,96 %	119,09 %
Handling'sregel	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjet 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	-1 453 066	-1 529 180	-1 559 861	-1 579 216	-1 592 192
Sum utgifter	1 466 789	1 553 438	1 530 722	1 511 449	1 533 565
Brutto resultat	13 724	24 257	-29 140	-67 767	-58 627
Netto finansutgifter og inntekter	94 342	119 934	118 734	121 549	126 822
Motpost avskrivninger	-96 771	-97 403	-105 042	-110 021	-115 021
Netto resultat	11 295	46 788	-15 448	-56 239	-46 826
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-11 295	-46 788	15 448	56 239	46 826
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-0,8 %	-3,1 %	1,0 %	3,6 %	2,9 %

Tabellen viser hovedtallene i oppdatert budsjettgrunnlag for perioden. I forhold til gjeldende handlingsprogram er hovedendringene som følger:

- Budsjettet er oppjustert til 2025-pris. Det er lagt inn forutsetninger fra statsbudsjettet om 4,5 % lønnsvekst for 2025. Regjeringens anslag på deflator er på 4,1 % i 2025. Utgifter og inntekter er justert med forventet prisstigning for 2025 på 3,2% og for enkelte poster er det gjort en egen vurdering og lagt inn reell kostnadsvekst.
- Skatt og rammetilskudd er beregnet av Telemarksforskning iht. statsbudsjettet og prognosemodell fra KS. Det er lagt inn anslag på økt tilskudd som finansiering av økte demografikostnader i Bamble og det er lagt inn udisponert realvekst f.o.m. 2025 på 0,7 %. Midler til oppgaveendringer er lagt inn i kommunalområdenes rammer.
- Markedet forventer noe rentenedgang i Økonomiplanperioden, dette er det tatt hensyn til i beregningen av renteutgiftene og for renteinntektene. Rentene er beregnet utfra dagens låneavtaler, refinansiering av disse, og budsjetterte nye låneopptak. Da det er store nye investeringer i økonomiplanperioden som finansieres med nye låneopptak, vil netto renteutgifter øke utover i perioden og er i 2027 nær det dobbelte av 2022 som følge av nye låneopptak og økende rente på kommunens lån.
- Det er beregnet og budsjettert minimumsavdrag i perioden. Som følge av nyinvesteringer øker avdragene noe utover i perioden.
- Det er foreslått en økning i eiendomsskatten med 0,3 promille for boliger og fritidseiendom, og 0,4 promille for næring.
- Det er lagt inn en budsjettmessig buffer for å dekke uforutsett utgiftsvekst i tjenestene utover i perioden.
- Det er lagt inn konsekvensjustert budsjett ved at tidligere urealiserte innsparinger er lagt tilbake i kommunalområdenes rammer.
- Det er lagt inn forslag til innsparingstiltak i 2025-2028 i Innsparingsprogrammet for saldering av budsjettet.
- Det er lagt inn driftskonsekvenser av påregnede fremtidige investeringer i velferd som følge av flere eldre.
- Det er lagt inn styrkinger av rammene til kommunalområdene som følge av folkevalgte vedtak.
- Det er foretatt en omdisponering av kommunalområdenes disposisjonsfond til kommunestyrets salderingsfond for å dekke opp behovet for bruk av disposisjonsfond i 2025.
- Budsjettet i 2025 er saldert med bruk av 59,1 mill. kroner fra disposisjonsfond.

For øvrig er alle vedtatte tiltak fra vedtatt handlingsprogram 2023-2026 videreført.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Bamble kommune er i en usikker og svært krevende økonomisk situasjon fremover. Det er høy lønns- og prisstigning og høyt rentenivå, som Norge ikke har erfart på flere tiår. Det er foretatt store investeringer de siste årene som har medført høy gjeld, økte utgifter til renter og avdrag, og økte driftskostnader til bygg og nye tjenester. I tillegg er det et press på tjenestene og kostnadsøkninger som følge av endrede statlige krav, brukerrettigheter og økte forventninger fra befolkningen.

Bamble kommune har i flere år hatt et gjennomgående omstillings- og effektiviseringsarbeid for å få fremtidige budsjetter i balanse. Det er også for perioden 2025-2028 forutsatt realisert innsparinger og effektivisering i tjenestene. Kommunalområdene får reduserte budsjettrammer og må tilpasse tjenestene i henhold til dette. Det er ikke mulig å redusere kostnadsnivået i kommunalområdene uten at dette får konsekvenser for tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Likviditet

På grunn av den krevende økonomiske situasjonen hvor kommunen har større utgifter enn inntekter over tid, påvirker dette også kommunens likviditet. Kommunen har inngått avtale om kassekreditt med ny hovedbankforbindelse med ramme på 50 mill. kroner. Med mulighet for å kunne benytte seg av en kassekreditt vil det dempe svingninger i likviditetsbehov og opptak av nye lån.

Kommunens likviditet

De løpende utgiftene har de siste årene vært høyere enn de løpende inntektene. Dette medfører at kommunen tidvis kan få utfordringer med likviditeten. Kommunen tar opp nye lån for å finansiere nyinvesteringer og refinansierer lån som forfaller. Bamble kommune har inngått avtale med DNB om driftskreditt med en ramme på 50 mill. kroner. Per oktober 2024 er det ikke trukket på denne.

Tabellen under viser utviklingen i likviditeten per august 2024. Det bør vurderes å omdisponere noe av innestående på aksjer og andeler om til bankbeholdning for å dekke opp behovet for driftslikviditet i økonomiplanperioden fremover.

Beløp i 1000 kr	01.01.2024	30.04.2024	31.08.2024
Bankbeholdning	147 226	177 639	96 114
Aksjer og andeler	279 588	279 588	279 588
Sum likvide midler	426 814	457 227	375 702
Skattetrekk	-26 043	-32 700	-34 975
Aksjer og andeler	-279 588	-279 588	-279 588
Netto likviditetsbeholdning	121 183	144 939	61 139

Gebyrer og betalingssatser

Kommunale avgifter og betalingssatser økes med 4,3% (kommunal deflator 2024).

- For avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt, brukes de sentralt gitte satsene.

Samfunn

Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2025:

Vann 100%

Avløp 100%

Renovasjon 100%

Feiing 100%

Slamtømming 100%

Private planer 100%

Byggesak 100%

Oppmåling 100%

Kontroll og utslipp 100%

- Mindre endringer av reguleringsplaner etter plan og bygningsloven §12-14 settes opp til 45 600 kroner.
- Årsgebyret for vann i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2025 settes lik kr 3 693 og forbruksgebyret lik 17,63 kr/m³.
- Årsgebyret for avløp i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2025 settes lik kr 4 930 og forbruksgebyret lik 27,46 kr/m³.
- Normalgebyret for renovasjon i 2025 settes lik 4 655 kroner. Dette er en endring på 20 % fra 2024 til 2025. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Normalgebyret for slamtømming i 2025 settes lik 5 890 kroner. Dette er en endring på 30% fra 2024 til 2025. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Normalgebyret for feiing i 2025 settes lik 791 kroner. Dette er en endring på 4,1 % fra 2024 til 2025. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.
- Salg av tilleggstomt til eksisterende bolig: med henvisning til K-sak 99/12 fastsetter administrasjonen pris ut ifra lokale forhold.
- Priser for utlevering av eiendomsinformasjon reguleres med 3,7%. Avrundes opp til nærmeste 1 krone for beløp under 100 kroner og nærmeste 5 kroner for beløp over 100 kroner.
- Husleier innenfor kontraktperioden justeres i tråd med husleielovens bestemmelser.

Velferd

- Helse og omsorgs betalingssatser følger forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (FOR-2011 - 12 - 16 - 1349).
- For konsultasjoner ved vaksinasjonskontoret tas en konsultasjonstakst på 150 kr for de over 16 år, under 16 år gratis. I tillegg kommer vaksineprisen rundet av til nærmeste 50 kr. Influensavaksine prises hver høst i forhold til innkjøpspris og andre kostnader. Ved eventuelle statlige føringer så brukes disse.
- For nye tjenester, spesielt innenfor velferdsteknologi, vil betalingsregulativet settes opp i henhold til de rammer forskriften setter.
- Husleiene i omsorgsboliger skal inkludere kostnader til TV og internett.

Oppvekst

- Maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage er 2000 kroner fra 01.08.2024.
- Foreldrebetaling for mat på SFO, kost i barnehagene, betaling kost barnehageansatte, salg av kantineprodukter på skolene og husholdningspenger i bofellesskap økes med prisveksten for 2024 på 3,2% slik at inntektene økes i takt med kostnadene.

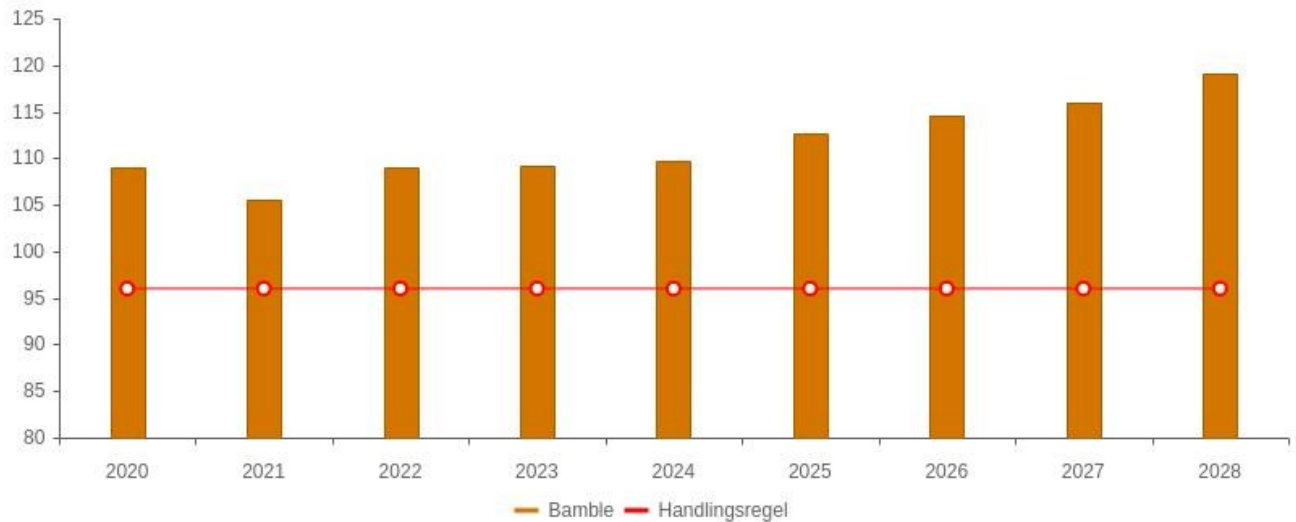
Andre gebyrer og avgifter:

- Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter.
- Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 15 og forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33. Tilsynsgebyret blir regulert Helse- og omsorgsdepartementet gjennom en endringsforskrift som vanligvis blir vedtatt i november og trer i kraft 1. januar året etter.
- Når det gjelder egenandeler som ikke er fastsatt av Stortinget vil disse legges på samme nivå som nærliggende og sammenlignbare kommuner innenfor forskriftens rammer.
- Når det gjelder betalingssatser for praktisk bistand og opplæring så vil betalingsregulativet holde seg innenfor forskriftens rammer og gjelde for alle brukere.

Fullstendig gebyrliste oppdateres på kommunens nettsider etter kommunestyrets budsjettvedtak i desember.

Investeringer i økonomiplanen

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Bamble	109,10 %	105,48 %	109,06 %	109,14 %	109,66 %	112,69 %	114,57 %	115,96 %	119,09 %
Handling'sregel	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %	96,00 %

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrullet totale utlån og ubrukte lånemidler.

Grafen viser at prognosen for netto lånegjeld i prosent utvikler seg til å bli høyere enn brutto driftsinntekter i perioden 2025-2028. Store investeringer de siste årene, først og fremst på Grasmyr og Nustad har økt gjelden til nå. Utover i perioden er det lagt inn nye større investeringer, spesielt innen velferd. Nye investeringer som følge av VA-plan som ble behandlet våren 2023 er også tatt med. Grafen viser at gjelden vil forbli høyere enn ønsket nivå i perioden. Det er viktig å vurdere ytterligere gjeldsøkning opp mot kommunens økonomiske handlingsevne. Høy lånegjeld gjør kommunen svært sårbar for nye rentehevinger og dagens rentenivå på over 5 % reduserer kommunens budsjetter betydelig. Økt lånegjeld og nye investeringer medfører økte kostnader i form av renter og avdrag. I tillegg får kommunen økte bygningsarealer som skal driftes. Bamble når ikke målsetningen på 96 % i økonomiplanperioden.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	157 735	227 192	235 601	269 075
Tilskudd til andres investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 649	3 649	3 649	3 649
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	162 384	231 841	240 250	273 724
Kompensasjon for merverdiavgift	-9 043	-28 412	-25 820	-37 700
Tilskudd fra andre	0	-48 000	-59 000	-59 000
Salg av varige driftsmidler	-15 000	-10 000	-30 000	-30 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-134 701	-141 779	-121 780	-143 375
Videreutlån	25 000	30 000	35 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-25 000	-30 000	-35 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	31 300	32 100	33 000	34 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-31 300	-32 100	-33 000	-34 000
Overføring fra drift	-3 649	-3 649	-3 649	-3 649
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-162 384	-231 841	-240 250	-273 724
Sum finansieringsbehov	162 384	231 841	240 250	273 724
Sum finansiering	-162 384	-231 841	-240 250	-273 724
Udekket finansiering	0	0	0	0

Investeringer

Bamble kommune har behov for investeringer i bygg og anlegg for å imøtekomme eksterne pålegg, nødvendig utvikling av tjenestene og rasjonell drift. Investeringer må vurderes i et langsiktig perspektiv i forhold til livsløpskostnader og behov for utvikling av tjenestene. Investeringene må ses i sammenheng med kommunens økonomiske rammer for øvrig, investeringene vil belaste fremtidige driftsbudsjetter med renter, avdrag og kostnader til bygningsmessig drift.

Større investeringsprosjekter skal i henhold til kommunens økonomireglement utredes og fremmes til folkevalgt behandling i flere omganger med forstudie, forprosjekt og hovedprosjekt før gjennomføring. En slik trinnvis behandling av større prosjekter sikrer at nybygg imøtekommer de behovene kommunen har fremover, og at kostnadskalkylene blir sikrere før igangsettelse.

Ønsker om nyinvesteringer er høyere enn det kommunen har økonomisk evne til å gjennomføre. Følgende rekkefølge legges til grunn for prioritering av investeringer:

1. Selvfinsierte tiltak der kostnadene i sin helhet finansieres ved inntekter.
2. Effektiviseringstiltak som bidrar til reduserte kostnader eller økte inntekter.
3. Utviklingstiltak som bidrar til å løse kommunens oppgaver på en bedre og mer effektiv måte.

I perioden er de løpende investeringsrammene i all hovedsak videreført, men justert ift. behov og prisvekst. VAR investeringene er lagt inn i henhold til oppdatert VA-plan. I økonomiplanperioden er det foreslått nye investeringer i sum på 901 mill. kroner. Av dette utgjør 810 mill. kroner i egne investeringer i varige driftsmidler. Her utgjør investeringer helse og omsorgsbygg 453 mill. kroner, Vann,/avløp,/renovasjon 268 mill. kroner og oppgradering kommunale bygg, inkludert erstatning Falkåsen barnehage, 63 mill. kroner.

4 mill. kroner er tilskudd til Kirkelig fellerads investeringer og 15 mill. kroner er egenkapitalinnskudd i Klp som en del av kommunens pensjonsordning.

De enkelte investeringsprosjektene er nærmere beskrevet i kommunalområdenes kapitler. Investeringsprosjektene vises brutto, inklusive mva utenom investeringene innen VAR området

Finansiering av investering

Bamble kommune har liten evne til å frigjøre midler til egenfinansiering av investeringer. Nyinvesteringer finansieres derfor i all hovedsak ved låneopptak. Høyere lånegjeld medfører at kommunen får høyere utgifter til renter og avdrag, og behov for nye kutt i driftsrammene til kommunalområdene. For å dempe denne effekten er det viktig at lånegjelda ikke øker mer enn det kommunen klarer å bære fremover.

I perioden er det totalt forutsatt momskompensasjon på 101 mill. kroner, statlige tilskudd på 166 mill. kroner og salg av tomter på 85 mill. kroner. Resterende av investeringsutgiftene, 554 mill. kroner er forutsatt finansiert ved nye låneopptak.

Videreføring av ubrukte bevilgninger fra 2024 til 2025

Ved utgangen av 2024 vil det gjenstå ubrukte bevilgninger i investeringsbudsjettet. Disse bevilgningene er i stor grad knyttet til pågående investeringsprosjekter der fremdriften er forsinket i forhold til forutsetningene lagt til grunn i budsjettet. Ubrukte bevilgninger foreslås videreført til 2025 slik at pågående investeringer kan fortsette som forutsatt og ikke blir ytterligere forsinket. I forbindelse med regnskapsavslutningen for 2024 vil kommunedirektøren ta en gjennomgang av alle ubrukte bevilgninger fra 2024 for å sikre riktig budsjett i 2025. Det må også tas en gjennomgang av tidligere års bevilgninger som fortsatt står udisponert og en ny vurdering av prioriteringene av disse.

Investeringstabell for kommunen samlet

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Oppgradering kommunale bygg								
Eiendom overgang til EL-biler	2 000	0	1 500	0	0	0	0	0
Fornyng av biler eiendom	500	0	500	0	0	0	0	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	5 000	0	3 875	0	6 875	0	6 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	7 500	0	5 875	0	6 875	0	6 000	0
Finansielle investeringer								
Egenkapitalinnskudd Klp	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649
Sum Finansielle investeringer	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649
IKT investeringer								
Muggsoppsanering av eldre arkiver	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Rammebevilgning IKT-plan	0	0	5 400	0	5 400	0	5 400	0
Velferdsteknologi Helse og omsorg	6 250	0	0	0	0	0	0	0
Sum IKT investeringer	7 450	0	5 400	0	5 400	0	5 400	0
Kirkelig fellesråd								
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.								
Friluft- og miljøtiltak fom.2022	0	0	0	0	4 300	0	4 300	0
Kai og Park på Smietangen	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0
Plan for Kystkultur - gjennomføring	1 235	0	0	0	0	0	0	0
Rådhusplassen på Stathelle	4 000	0	6 000	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	15 235	0	16 000	0	4 300	0	4 300	0
Investeringer oppvekst								
Bygge ny barnehage til erstatning for Falkåsen kunst og kulturbarnehage.	0	0	0	0	0	0	40 000	0
Mekkeverksted Bamble ungdomsskole	750	0	0	0	0	0	0	0
Ombygging avlastningsboligen til spesialavdeling skole	11 200	0	0	0	0	0	0	0
Sum Investeringer oppvekst	11 950	0	0	0	0	0	40 000	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging								
Boligområde Bunestoppen	0	-0	0	-0	0	-20 000	0	-20 000
Boligområde Grasmør Sør	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Kjøp og salg av boligtomter	0	-5 000	0	0	0	0	-0	0
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	-15 000	0	-10 000	0	-30 000	0	-30 000
Veg og trafiksikkerhet								
Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022	5 000	0	5 625	0	8 125	0	8 125	0
Sum Veg og trafiksikkerhet	5 000	0	5 626	0	8 126	0	8 125	0
Investeringer helse og omsorg								
Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging	0	0	12 000	-0	142 400	-59 000	142 000	-59 000
Fyret legesenter - utstyr	3 400	0	0	0	0	0	0	0
Vissestad omsorgssenter - tilbygg og ombygging	37 000	0	116 791	-48 000	0	0	0	0
Sum Investeringer helse og omsorg	40 400	0	128 791	-48 000	142 400	-59 000	142 000	-59 000
Sum	92 184	-3 649	166 341	-51 649	171 750	-62 649	210 474	-62 649

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Vann, avløp, renovasjon								
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	70 200	0	65 500	0	68 500	0	63 250	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	70 200	0	65 500	0	68 500	0	63 250	0
Sum	70 200	0	65 500	0	68 500	0	63 250	0

Kommunens tjenesteområder

Samfunn

Måltabell

Målområde	Hovedmål	Delmål
Attraktiv for unge innbyggere	Bamble har trygge barnehager og skoler med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring	I Bamble opplever elevene at de har et trygt og godt skolemiljø, og leverer gode resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelser
	Bamble har økt tilflytting av unge og barnefamilier	Bamble øker antall barnefamilier gjennom samordnet, målrettet arbeid for godt oppvekstmiljø for barn og unge. Bamble øker innbyggertallet gjennom attraktive boligområder, arbeidsplasser, kulturtilbud, godt omdømme og god infrastruktur. Legge til rette for boligbygging i tilknytning til eksisterende tettsteder og trafikk knutepunkter
	I Bamble er det sentra med urbane kvaliteter, attraktive møteplasser for unge, varierte kultur- og fritidstilbud og god tilgang på friluftsområder	Bamble vil vurdere å bistå med å etablerer nye ungdomsvennlige møteplasser i sentrumsområdene gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv. Samhandling med frivilligheten og tilrettelegging for arenaer og møtepunkter. Utarbeide et kunnskapsgrunnlag for fremtidig kultursatsing. Vedlikeholde og opprettholde eksisterende uteområder og fellesarealer i byer og tettsteder.
Natur, klima og miljø	Bamble kommune forvalter verdifull natur i et langsiktig perspektiv som sikrer naturmangfold og bærekraftige økosystemer	Bamble kommune skal lage kommunedelplan for naturmangfold Forvalte i tråd med vedtatte planer, redusere antall dispensasjoner fra planverket. Gjennomføre naturmangfoldsplan og grøntstrukturanalyse Rullering kommuneplanens arealdel og utarbeiding av kommunedelplan for naturmangfold vil sette delmål etter en politisk prosess.
	Bamble kommune har fjord- og kystområder, innsjøer og vassdrag med god miljøtilstand og som er tilrettelagt for et aktivt friluftsliv	Bamble kommune skal oppgradere kommunens avløpsanlegg for å møte nye rensekrav og forbedre vannkvaliteten i Oslofjorden. Bamble kommune skal søke å vedlikeholde og videreutvikle friluftsområder med fokus på tilgang for allmennheten og bevaring av kystens økosystemer for å øke bruken av disse områdene til rekreasjon og friluftsliv. Koble flere på offentlig vann og avløp
	Bamble kommune utvikles mot et lavutslippssamfunn og bidrar til utslippsreduksjoner i tråd med nasjonale mål	Bamble kommune skal redusere klimagassutslippene fra kommunale bygg og maskiner Bamble kommune skal redusere energiforbruk i kommunal bygningsmasse Følge opp hovedplan for vann og avløp, avløpsstrategi Grenland Redusere klimautslipp fra kommunale bygg og maskiner
Nærings- og arbeidsplassutvikling	I «det grønne skiftet» er Bamble kommune en pådriver for bærekraftig næringsutvikling og fornybar energiproduksjon i regionen	Bamble kommune bidrar til utvikler Frier vest til ny grønn industri og næringsaktivitet Bamble kommune skal bidra til økt tilgang til fornybar energi via regulering
	I Bamble er det godt tilbud på varierte arbeidsplasser og høy sysselsetting	Bamble kommune skal bidra til å øke antall innbyggere som er sysselsatte i Bamble Bamble skal øke antall arbeidsplasser i Bamble
	I Bamble er det tilgjengelig attraktive næringsarealer for ulike typer virksomheter, med minst mulig negative	Bamble kommune skal ha tilstrekkelig med næringsarealer avsatt i kommuneplanens arealdel Revidere næringsstrategien. Sikre rask og forutsigbar behandling av reguleringsplaner.

Målområde	Hovedmål	Delmål
	konsekvenser for klima, miljø og samfunn	
Omstilling og nyskaping	Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene Bamble kommune skal tilpasse kommunens helse- og omsorgstjenester slik at eldre over 80 år kan bo hjemme med nødvendig støtte i perioden.
	Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune skal automatisere kommunale tjenester gjennom digitale løsninger, inkludert kunstig intelligens. Bamble kommune skal redusere sykefraværet blant sine ansatte gjennom god organisering, planlegging og ledelse.
	Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen	Bamble kommune skal etablere nye samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv for å utvikle nye løsninger på kommunale utfordringer. Tilrettelegger for frivillighet med lokaler og tilskudd. Legger vekt på samskaping med frivillige organisasjoner
Variert boligtilbud	Bamble kommunes boligpolitikk bidrar til gode og varierte boligtilbud og bomiljøer for alle	Bamble kommune øke antallet tilgjengelige leiligheter og mindre boenheter gjennom målrettet planlegging, utbygging og samarbeid med private utbyggere. Utredes i planprogrammet for KPA og tas med i bestemmelser for enkelte områder i KPA
	I Bamble er det et variert tilbud av leiligheter og mindre boenheter for	Bamble kommune skal bidra til å øke tilbudet av leiligheter og mindre boenheter rettet mot førstegangsetablerere.
	førstegangsetablerere	
	I Bamble er det tilstrekkelig tilgang på boliger tilpasset eldre med nærhet til servicetilbud, tjenester og møteplasser, og som legger til rette for å ta ansvar for eget liv	Bamble kommune skal øke antall boliger tilpasset eldre i nærhet til servicetilbud, helsetjenester og sosiale møteplasser.
Økonomiske innsparinger	Bamble kommune skal ha kostnadseffektiv drift	A. Bamble kommune skal ha kostnader til Skolestruktur på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		C. Bamble kommune skal ha kostnader til Voksenopplæring på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		D. Bamble kommune skal ha kostnader til Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		E. Bamble kommune skal ha kostnader til Legetjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		F. Bamble kommune skal ha kostnader til Sosialtjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		G. Bamble kommune skal ha kostnader til Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		H. Bamble kommune skal ha kostnader til Barn, unge, idrett og kulturbygg på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		I. Bamble kommune skal ha kostnader til Administrasjon på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7

Oppdrag

Målområde	Oppdrag	Startår	Sluttår
Attraktiv for unge innbyggere	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 28 - Arbeidsgruppe for Herre og Vest Bamble	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 30 - Informasjon om ledige tomter	2025	2025
	Aktivt samarbeid med utbyggere for differensiert boligutbygging	2025	2025
	Kommuneplanens arealdel, rullering	2025	2027
	Oppfølging av Kommunedelplan for kulturmiljøer 2023-2033	2025	2033
	Oppfølging av Trafikksikkerhetsplan 2023-2032	2025	2032
	Temaplan: Plan for kulturområdet, ny plan	2025	2028
	Temaplan: Plan for utvikling av kystkulturkvartalet i Langesund, ny plan	2025	2025
Natur, klima og miljø	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 24 - Byggegrenser	2025	2027
	Kommunedelplan for Naturmangfold	2025	2027
	Kommuneplanens arealdel, rullering	2025	2027
	Oppfølging av Avløpsstrategi Grenland (Forprosjektet Konseptvalgsutredning 2024)	2025	2025
	Oppfølging av Hovedplan for vann og avløp 2023-2032	2025	2032
Nærings- og arbeidsplassutvikling.	Kommuneplanens arealdel, rullering	2025	2027
	Oppfølging av Klima – og energi plan for Bamble kommune 2024-2032	2025	2032
	Oppfølging av Primærnæringsplan 2024-2032	2025	2032
	Revisjon av Strategi for næringsutvikling	2025	2025
Omstilling og nyskaping	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 26 - Salg av kommunale utleieboliger	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 34 - Kostnader kommunale boliger	2025	2025
	Gjennomføring av vedtatt Eiendomsstrategi 2025-2032	2025	2032
Variert boligtilbud	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 24 - Byggegrenser	2025	2027
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 37 - Differensiering av boplikt	2025	2025
	Aktivt samarbeid med utbyggere for differensiert boligutbygging	2025	2025
	Kommuneplanens arealdel, rullering	2025	2027
	Oppfølging av Trafikksikkerhetsplan 2023-2032	2025	2032
	Temaplan: Boligplan, rullering	2025	2025

Rammeoversikt

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Beskrivelse tiltak				
Opprinnelig budsjett	74 602	74 602	74 602	74 602
Sum Tekniske justeringer	7 737	7 737	7 737	7 737
Konsekvensjusteringer	7 737	7 737	7 737	7 737
Konsekvensjustert ramme	82 339	82 339	82 339	82 339
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
100% gebyrdekning: regulering, byggesak og oppmåling	3 314	3 276	3 224	2 837
2025 Gebyrinntekter: Selvkostkalkyle vann, avløp, slam, renovasjon og feiing	-7 509	-	-	-17 618
		14 426	16 488	
2025: Selvkostkalkyle, vann, avløp, renovasjon, slam og feiing	3 537	0	0	0
Driftsmidler til nye områder	25	125	125	125
Etablering Grenland Brann og Redning	33	65	65	65
Fsak 4/22 næringsstilling 1 årsverk opphører 2025	-733	-733	-733	-733
Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav	14 682	14 682	14 682	14 682
Opphør styrking næringsarbeid, 3-årig prosjekt 2022-2024	-600	-600	-600	-600
Overtakelse av Stokkevannet barnehage 01.01.2024	-500	-500	-500	-500
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.	30	60	60	60
Tilskuddsordning energieffektivisering for næringslivet	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	13 279	2 949	835	-682
Driftskonsekvens av investeringer				
Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus	0	0	0	3 462
Driftskonsekvens av utbygging Vissestad omsorgssenter	0	0	2 400	2 400
Sum Driftskonsekvens av investeringer	0	0	2 400	5 862
Innsparingstiltak				
Avvikle arrangementstilskudd	-250	-350	-350	-350
Avvikle tilskudd til miljøtiltak i landbruket	-300	-300	-300	-300
Gjennomgang av renovasjonsordningen på formålsbygg	-100	-100	-100	-100
Gjennomgang av serviceavtaler	-100	-100	-100	-100
Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt	0	-6 840	-6 840	-6 840
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027	-1 300	-2 600	-3 900	-3 900
Kostnadsreduksjoner Administrasjon 2025-2027	-333	-667	-1 000	-1 000
Kostnadsreduksjoner Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027	-3 133	-6 267	-9 400	-9 400
Kostnadsreduksjoner Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027	-833	-1 667	-2 500	-2 500
Kostnadsreduksjoner Legetjenestene 2025-2027	-100	-200	-300	-300
Kostnadsreduksjoner Plansak, byggesak, rekreasjon og naturforvaltning 2025-2027	-2 034	-4 066	-6 100	-6 100
Kostnadsreduksjoner Sosialtjenestene 2025-2027	-67	-133	-200	-200
Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027	-133	-267	-400	-400
Næring - omlegging og reduksjon av reiselivstiltak.	-900	-900	-900	-900
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	-50	-100	-100	-100
Reduksjon av vedlikehold - Eiendom	-500	400	-500	-500
Reduserte strømkostnader	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Utleie av lokaler	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Vurdere flere eiendommer for salg, f.eks. Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde, Sentrumsgården - reduserte driftskostnader.	-1 098	-1 798	-1 798	-1 798
Sum Innsparingstiltak	-	-	-	-40 288
	16 731	31 455	40 288	
Nye tiltak				
Bevilgning til innkjøp av konsulent tjenester vedrørende utarbeidelse av KPA	2 000	2 000	0	0
Kommunalteknikk - tilbakeføring av tidligere pålagte innsparinger	2 598	2 598	2 598	2 598
Sentral tillitsvalgt pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022	255	255	255	255
Årsavgift programvare eiendomsskatt	270	270	270	270
Sum Nye tiltak	5 122	5 122	3 122	3 122
Politiske vedtak				
Innføring av gjengs husleie for utleieboliger, inklusiv omsorgsboliger	-2 000	-4 000	-7 000	-7 000
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027	1 300	2 600	3 900	3 900
Ksak 109/24 og 60/23 Fyret legesenter	2 700	2 700	2 700	2 700
Ksak 67/24, Feilbudsjettering av gebyrinntektene på selvkostt Areal og Miljø (Geodata)	1 393	1 393	1 393	1 393
Ksak 67/24, korr inntekt vedr renhold av brannstasjon	725	725	725	725
Utleie av lokaler	500	500	500	500
Sum Politiske vedtak	4 618	3 918	2 218	2 218
Nye tiltak og realendringer	6 288	-	-	-29 768
		19 466	31 713	
Ramme 2025-2028	88 627	62 873	50 626	52 571

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Driftsmidler til nye områder

Det ble lagt inn midler i økonomiplan 2024-27 for å styrke rammen til Kommunalteknikk for å dekke økte driftskostnader ifm overtakelse av nye områder som Rådhusplassen på Stathelle, Stokkevannet barnehage, Bunestoppen, Grasmyr Nord og Langrønningen industri- og næringsområde. Det ble lagt inn 265 000 kroner i 2024, 290 000 kroner fra 2025 og 390 000 kroner fra 2026 og utover. Endringen fra 2024 til 2025 er på 25 000 kroner.

Etablering Grenland Brann og Redning

I økonomiplan 2023-2026 ble det lagt inn en bevilgning til Grenland brann og redning på 1,117 mill. i 2023, 9,272 mill i 2024, 9,305 mill i 2025 og 9,337 mill. kroner i 2026. Endringen fra 2024 til 2025 utgjør 33 000 kroner.

Fsak 4/22 næringsstilling 1 årsverk opphører 2025

I budsjett og økonomiplan 2024-27 ble det lagt inn 733 000 kroner for å dekke en ny næringsstilling, ref. vedtak formannskapet 02.06.22. K.styret vedtok så å redusere kommunens næringsfunksjon med to årsverk, 1 mill i 2024 og 1,733 mill. i 2025. Endringen fra 2024 til 2025 utgjør en reduksjon på 733 000 kroner.

Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav

Innsparingskravene for perioden 2024-2027 ble innført som flate kutt på kommunalområdenes bruttobudsjetter, uten en spesifikk vurdering av kostnadsnivået eller faktiske økonomiske situasjonen for den enkelte tjeneste. For økonomiplan 2025-2028 har kommunedirektørens valgt at urealiserte innsparinger fra 2024 og tidligere, totalt 44,892 mill. kroner, tilbakeføres kommunalområdenes rammer. Kommunalområdene får da konsekvensjustert budsjett og driftsrammer i tråd med etablert, faktisk drift i 2025. Det tilbakeføres 14,682 mill. kroner på Samfunn, 8,291 mill. kroner på Oppvekst, 19,024 mill. kroner på Velferd og 2,895 mill kroner på Støtte og utvikling.

Opphør styrking næringsarbeid, 3-årig prosjekt 2022-2024

Det ble i budsjett og økonomiplan 2022-2025 bevilget 600 000 kroner per år i prosjektperioden til å styrke næringsarbeidet med et 3-årig prosjekt i samarbeid med næringslivet, næringsforeningen og Skagerrak Sparebank.

Prosjektmidler for 2022 ble ikke utbetalt, men overført fond, disse går til å dekke utbetaling til prosjektet i 2025.

Prosjektet ble lagt inn for perioden 2022-2024, midlene, 600 000 kroner, trekkes derfor ut igjen i 2025.

Overtakelse av Stokkevannet barnehage 01.01.2024

Bamble kommune overtok Stokkevannet barnehage 1. januar 2024. Netto kostnaden i 2024 ble budsjettert med 1,275 mill. kroner i 2024 med en reduksjon til 850 000 kroner fra 2025. Endringen fra 2024 til 2025 utgjør en reduksjon på 500 000 kroner som skyldes engangskostnader hos Samfunn i 2024.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

I budsjett og økonomiplan for 2023-2026 ble det vedtatt en liten årlig justering av ramma på 30 000 kroner i økonomiplanperioden for å kompensere for merutgifter til vedlikehold av park og friområder.

Tilskuddsordning energieffektivisering for næringslivet

Det ble vedtatt i Ksak 67/23 at Tilskuddsordning energieffektivisering ikke skulle videreføres. Udisponerte tilskuddsmidler er blitt overført på fond.

I økonomiplan 2024-27 ble det lagt inn en reduksjon i ramma til Samfunn på 1 mill. kroner i 2024 da det ble antatt at det ville være 1 mill. kroner igjen av ubrukte tilskuddsmidler/fondsmidler. Trekket i ramma på 1 mill. kroner tilbakeføres derfor i 2025.

Driftskonsekvens av investeringer

Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus

Driftskonsekvenser av utbygging Bamble helsehus er lagt inn fra 2028. Samfunns kostnader er stipulert til 3,462 mill. kroner.

Driftskonsekvens av utbygging Vissestad omsorgssenter

Det er stipulert kostnader på 2,9 mill. kroner til økt bemanning i Velferd og 2,4 mill. kroner til eiendomsdrift på Samfunn fra 2027 og utover, totalt 5,3 mill. kroner.

Innsparingstiltak

Avvikle arrangementstilskudd

Kommunedirektøren foreslo å kutte arrangementstilskuddet på 500 000 kroner i økonomiplan 2024-2027. Kommunestyret vedtok å kutte tilskuddet med 500 000 kroner i 2024, 250 000 kroner i 2025 og 150 000 kroner fra 2026. Det ligger da arrangementstilskuddsmidler på 250 000 kroner i 2025 og 350 000 kroner fra 2026. På grunn av den økonomiske situasjonen, foreslår kommunedirektøren nå å kutte arrangementstilskuddet helt, og legger derfor dette inn igjen som et innsparingstiltak med 250 000 kroner i 2025 og 350 000 kroner fra 2026.

Avvikle tilskudd til miljøtiltak i landbruket

I budsjett og økonomiplan 2024-27 foreslo kommunedirektøren å avvikle tilskudd til miljøtiltak i landbruket, 400 000 kroner, og at midlene gikk til innsparing for perioden 2024 tom 2026. Kommunestyret vedtok at tilskuddet skulle reduseres med 100 000 kroner i 2024, 150 000 kroner i 2025 og 200 000 kroner i 2026. Nå foreslår kommunedirektøren at tilskuddet kuttes helt fra 1. januar 2025, da tiltakene er alle omfattet av nasjonale ordninger og vil uansett få statlige tilskudd. Det ble kuttet 100 000 kroner av de 400 000 kronene i 2024. Det legges derfor inn en innsparing på 300 000 kroner fra 2025.

Tiltaket vil gi en umiddelbar innsparingseffekt på budsjettet, samt at tiden som medgår til å administrere dette blir spart og kan brukes til noe annet.

Alle tiltakene som dekkes av denne ordningen, dekkes også av statlige ordninger. Grunneierne blir mao allerede stimulert til å gjennomføre disse tiltakene. Ingen andre kommuner i Telemark har tilsvarende ordning. Bamble kommune har få landbrukseiendommer. Det er i overkant av 40 bruk som mottar produksjonstilskudd, dvs har hele eller deler av inntektene sine fra landbruksvirksomhet. Antallet kan variere noe fra år til år. I praksis er det kun en håndfull bruk som har størsteparten av sin årsinntekt fra landbruk.

Det er grunn til å anta at bortfall av dette kommunale tilskuddet ikke vil få noen konsekvens for aktiviteten i landbruket i kommunen.

Gjennomgang av renovasjonsordningen på formålsbygg

Bamble kommune har store utgifter til renovasjon og det produseres veldig mye avfall i forbindelse med tjenesteproduksjonen(næringsavfall). Det bør foretas en gjennomgang av hele ordningen med sikte på å

kontrollere at vi ikke betaler for mye i forhold til behov. Også tømmefrekvens av containere bør sjekkes og undersøke om behov for avfallsordningen er nødvendig. Det stipuleres et innsparingspotensiala på 100.000,- kroner.

Gjennomgang av serviceavtaler

Bamble kommune har avtale med private firmaer om ulike serviceavtaler på våre tekniske installasjoner i formålsbygg. Noen serviceavtaler er påbudt mens andre er valgfrie. Det bør foretas en gjennomgang av alle kommunens serviceavtaler med sikte på å tilpasse etter behov. Det stipuleres et innsparingspotensiale på 100 000 kroner.

Innsparinger på drift som ikke lar seg realisere før eiendommer er solgt

I forbindelse med ny ungdomsskole på Grasmyr ble det forutsatt at deler av skolen skulle finansieres ved salg av eiendommer og innsparing i driftsmidler når byggene er solgt. Det er i K-sak 105/17 forutsatt at det skal spares inn 7,0 millioner kroner for Langesund ungdomsskole og Grasmyr ungdomsskole, 2,0 millioner kroner for tomme lokaler og 1,3 millioner for Grasmyrhallen. Totalt 10,3 mill. kroner. De urealiserte innsparingene på totalt 6,84 mill. kroner ble i budsjett og økonomiplan 2023-2026 forskjøvet til 2026, da det ikke var realistisk før. De 6,84 mill. kronene består av 4,995 mill. kroner i reduserte kostnader fraflytta lokaler Grasmyr og Langesund ungdomsskole, 1,437 mill. kroner tomme lokaler Rønholt, Rugtvedt og Herre og 408 000 kroner Grasmyrhallen.

Grasmyr ungdomsskole heter nå Knutepunktet og er bygd ut slik at driftskostnadene er høyere enn i 2017.

Næring - omlegging og reduksjon av reiselivstiltak.

Kapasitet til operativt næringsarbeid er redusert som følge budsjettvedtak (KST-sak 58/23). Det foreslås å omdisponere tilskudd gitt til «Skjærgårdscruise» og Turistservice til bedret oppfølging av gjestehavner og styrking av Skjærgårdstjenesten.

Dette gir en netto innsparing på 0,9 mill. kroner på driftsbudsjettet. Driftsbudsjett næring blir 1,2 mill. kroner etter omleggingen. Dette dekker bla. avtaleforpliktelser til etablererveiledning og markedsføring av kommunen.

Bamble kommune har i perioden 2022 til 2024 gitt tilskudd til drift av skjærgårdscruise langs Bamblekysten. Avtalen opphører i 2024 og tilskuddet foreslås avviklet. Bamble kommune har i en årrekke gitt tilskudd til Langesund turistservice og siste avtale utgår i 2024. Videreføring av tilskuddet foreslås avviklet etter en prosess av ombygging av tjenestene.

Skjærgården er en av kommunens mest besøkte og verdsette friluftslivsaktivitet for besøkende fra fjern og nær. Drift og vedlikehold av skjærgården har blitt en helårsoppgave, og utfra et HMS og effektivitets perspektiv er det behov for å styrke tjenesten. Tjenesten har også stor grad av ekstern finansiering.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak

Det ble i budsjett og økonomiplan 2023-2026 vedtatt å redusere rammene med 50 000 kroner per år i økonomiplanperioden på grunn av energibesparelser i forbindelse med investering i nye ENØK-tiltak (energi økonomisering) i kommunale bygg.

Reduksjon av vedlikehold - Eiendom

I budsjett og økonomiplan 2024-2027 ble det i kommunedirektørens forslag foreslått å redusere vedlikeholdsmidlene til kjøp av tjenester og materiell på drift med 3,5 millioner kroner for å nå de oppsatte innsparingskrav på eiendom. Kommunestyret fant det uforsvarlig å kutte for mye i vedlikehold og tilbakeførte deler av den foreslåtte innsparingen. Det ble da vedtatt et kutt på totalt 2 mill. i 2024, 2,5 mill. i 2025, 1,6 mill. i 2026 og 2,5 mill. kroner i 2027.

Endringen fra 2024 til 2025 utgjør -500 000 kroner.

Reduserte strømknader

Energibudsjettene har vært vanskelig å sette opp på forhånd da prisene i markedet har variert svært mye. I tillegg har Bamble kommune inngått en innkjøpsavtale sammen med de andre Grenlandskommunene som har vist seg å være veldig gunstig. På grunn av dette ser vi at det vil være muligheter for å redusere energibudsjettet med 4 mill. kroner.

Utleie av lokaler

Bamble kommune leier ut alle sine lokaler i formålsbygg gratis. Det er en del ekstra knader i forbindelse med denne utleien. Vi ber om at det utredes hvilket potensiale for innsparinger som ligger i ny ordning med å ta leie. Videre må en slik utredning avdekke hvilke utfordringer og konsekvenser dette vil ha. Det er lagt inn en stipulert inntekt på 1,5 mill. kroner fra 2025.

Vurdere flere eiendommer for salg, f.eks. Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde, Sentrumsgården - reduserte driftsknader.

Kommunestyret vedtok i budsjett og økonomiplan 2024-27 å redusere ramma på grunn av reduserte driftsknader ved salg av bygg med 1,201 mill. kroner i 2024, 2,299 mill. kroner i 2025 og 2,999 mill. kroner fra 2026. Dette gjaldt byggene Grasmyr sør, Sundbykåsa, Clarks Minde og Sentrumsgården. Grasmyr sør er bestemt solgt.

Flere eiendommer er ikke solgt enda, og det er usikkerhet rundt når eventuelle salg vil gjennomføres. Endringen fra 2024 til 2025 utgjør en reduksjon på 1,098 mill. kroner.

Nye tiltak

Bevilgning til innkjøp av konsulenttjenester vedrørende utarbeidelse av kommuneplanens arealdel

Kommunestyret har i sak nr 102/24, kommuneplanens samfunnsdel, bedt administrasjonen komme tilbake med en sak om oppstart av kommuneplanens arealdel (KPA): "3. Kommunedirektøren bes komme tilbake med en sak vedrørende oppstart revisjon av kommuneplanens arealdel." Dette innbefatter også finansiering av arbeidet.

Det behøves betydelige ressurser til utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag, politikerverksted, medvirkningsprosess og utarbeidelse av selve planen med plankart, bestemmelser og beskrivelse. Dette er anslått til ca 4 mill kroner:

Kostnadene med dette vil bli avgjort endelig i en anskaffelsesprosess. Den siste revisjonen av KPA kosten i overkant av 3 mill kroner. Det var en mindre revisjon uten fullt planprogram.

Kostnadene i tiltaket er knyttet til:

- Revisjon av bestemmelser. Dagens bestemmelser er utdaterte og sannsynligvis svake juridisk. Byggesak vil bli involvert i revisjonen, men ekstern hjelp behøves og er anslått til ca 400 000 kr.
- Planvask. Dette innebærer gjennomgang av områder i gjeldende plan som ikke er utbygd, med behovsgjennomgang og vurdering om de skal videreføres. Arealer som tas ut, gir økt handlingsrom i ny plan for nye arealer. Kommunen kan søke støtte til dette arbeidet. Kostnad (basert på maksimalt støttebeløp hos Miljødirektoratet i 2023) er anslått til ca kr 400 000.
- Utarbeidelse av planbeskrivelse, plankart og bestemmelser: ca 2,5 mill kroner. Jo mer omfattende planprogram med flere tema, jo større knader knyttet til utarbeidelse.
- Politikerverksted pr verksted; konsulentbistand 15 000,- (ca 10 timer a kr 1500,-), politikergodtgjøring kr 60 000,-, bevertning; ca 8000,- = 85 000,-. Totalt 3 verksted = ca kr 250 000,-
- Medvirkningsprosess; informasjons og medvirkningsmøter: 3 stykk a kr 20 000,- (konsulent og annonsering): totalt kr 60 000,-

- Annonsering, informasjon, m.m.: kr 100 000,-
- Uforutsette, ekstraordinære kostander: kr250 000,-

Totalt. ca 4 mill. kroner, 2 mill. kroner i 2025 og 2 mill. kroner i 2026.

Egenarbeid internt i kommunen vil utgjøre en betydelig ressursbruk på plan og byggesak, bla til gjennomgang av bestemmelser, gamle reguleringsplaner og planvask. dette bidrar til å redusere behovet for ekstern bistand, men vil gå ut over annet arbeid i perioden.

Kommunalteknikk - tilbakeføring av tidligere pålagte innsparinger

Kommunalteknikk ble pålagt en varig innsparing i budsjettet for 2023 på 2,5 mill. kroner. Innsparingen er kun mulig å oppnå ved å legge ned avdeling for park. Alternativt kan kommunen slutte å vedlikeholde sine veier, sommer som vinter. Det kan også spares ved å kutte årsverk, men da vil ikke Kommunalteknikk kunne løse sitt oppdrag med å drifte og vedlikeholde kommunal infrastruktur. KS-konsulent sin rapport viser til at det er mulig å spare ca. 1 mill. kroner, avhengig av strømprisen, på å skifte alle gatelysene til LED. Dette er en investering på 12-15 mill. kroner og vil ikke gjennomføres 100% før i siste del av økonomiplanperioden. Innsparingskravet inkl. prisjustering på 2,598 mill. kroner tas derfor ut av budsjettet igjen.

Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022

I Ksak 108/20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-24 punkt 41 ble det vedtatt "Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes rammer ift årsverk i enheten." Kostnadene ble beregnet til 1,9 mill. kroner og ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25. Vedtaket har skapt en del administrasjonsarbeid og mange virksomheter har derfor ikke prioritert å bruke tid på rapporteringen som utløser midler fra den sentrale potten. Kommunedirektøren anbefaler at vedtaket omgjøres og at midlene fra den sentrale potten tilbakeføres kommunalområdene igjen.

Årsavgift programvare eiendomsskatt

Det legges inn 270 000 kroner til å dekke kostnader til programvare for taksering av eiendommer og kreve inn eiendomsskatt.

Politiske vedtak

Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027

Kommunedirektøren la inn i sitt forslag kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet.

Kommunestyret ønsker å bevare dagens skolestruktur og tilbakefører derfor kostnadsreduksjonen som ble lagt inn.

Innføring av gjengs husleie for utleieboliger, inklusiv omsorgsboliger

Kommunestyret vedtok den 15.12.2022 i Sak 115/22 budsjett for 2023 og ØP 2023 - 2026, at subsidiering av husleiene i kommunale omsorgsboliger skal opphøre og at det innføres gjengs leie, også for omsorgsboliger. Det betyr at husleiene til omsorgsboligene blir justert når nye kontrakter inngås eller fornyes hvert tredje år.

Det foreslås å innføre gjengsleie for alle utleieboliger og at disse blir justert når nye kontrakter inngås eller fornyes hvert tredje år

Konsekvensen er at husleiene vil være lik gjengs leie, gjennomsnittlig sammenlignbar husleie i et boområde jfr. husleieloven. For de største boligene våre vil økningen være størst. For våre minste

boliger våre vil leien gå ned. En gjennomsnittlig omsorgsbolig på 55 kvm vil få en økning i husleien på om lag 1000,- kroner i måneden. Eierformen har også innvirkning på hvilke konsekvenser vedtak om opphør av subsidiering vil få. Stiftelsesboligene har husleier fastsatt av stiftelsen og i noen tilfeller framleier vi mens i andre tilfeller er kontrakten tegnet direkte mellom leietaker og stiftelse.

Budsjettmessig konsekvens er anslått til en økt husleieinntekt på 2 mill. kroner i 2025, 4 mill. kroner i 2026 og 7 mill. kroner fra 2027. Totalt vil det da kunne bli en varig innsparing på 7 mill. kroner over tid.

Ksak 109/24 og 60/23 Fyret legesenter

I Ksak 109/24 Fyret legesenter ble det vedtatt å inngå en leieavtale for å leie lokaler til Fyret legesenter. Kostnadene til leie og renhold utgjør 2,7 mill. kroner på Samfunn.

Det er i tillegg blitt innvilget 3,1 mill. kroner til Velferd til drift for legesenteret, jfr Ksak 60/23 plan for legetjenesten. Midlene er flyttet fra tiltak «K-sak 60/23 Plan for legetjenesten i Bamble kommune - utvidelse fastlegekapasitet»

Ksak 67/24, Feilbudsjettering av gebyrinntektene på selvkostområdet innen Areal og Miljø (Geodata)

Budsjettet for Geodata har en feilbudsjettering av gebyrinntektene på selvkost-området på 1,393 mill. kroner. Denne ble kompensert i 1. driftsrapport 2023, men ble ikke lagt inn i budsjett og økonomiplan 2024-2027. Feilbudsjetteringen må derfor også legges inn i budsjett og økonomiplan for 2025-2028. (ref K.sak 67/24 driftsrapport 1. tertial)

Ksak 67/24, korr inntekt vedr renhold av brannstasjon

I budsjett og økonomiplan for 2024-2027 ble inntekten vedrørende renhold av brannstasjon lagt inn to ganger. Det ble lagt inn en inntekt for å dekke de økte lønnskostnadene samt at det i tillegg ble lagt inn et innsparingskrav på den økte inntekten. En tilbakefører derfor den ene inntekten. (ref Ksak 67/24, driftsrapport 1. tertial)

Utleie av lokaler

Bamble kommune leier ut alle sine lokaler i formålsbygg gratis. Det er en del ekstra kostnader i forbindelse med denne utleien. Vi ber om at det utredes hvilket potensiale for innsparinger som ligger i ny ordning med å ta leie. Videre må en slik utredning avdekke hvilke utfordringer og konsekvenser dette vil ha. Det er lagt inn en stipulert inntekt på 1,5 mill. kroner fra 2025.

Kommunestyret kompenserer deler av denne innsparingen nå, 500 000 kroner, og ønsker å signalisere at aktiviteter for barn og unge bør fortsatt ha gratis/nesten gratis tilgang på lokaler.

Kommunestyret ser at poenget med at gratis tilgang kan gjøre at arealene ikke utnyttes optimalt, som feks at det settes på varme og gjøres vasking av et lokale som ikke ble benyttet, men en tror at gjennom dialog med de frivillige lag og organisasjoner skal finne løsninger som gir en ønsket innsparing for kommunen uten at tilbudet til barn og unge forringes.

Den stipulerte inntekten reduseres derfor fra 1,5 til 1 mill. kroner.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging								
Boligområde Bunestoppen	0	0	0	0	0	-20 000	0	-20 000
Boligområde Grasmyr Sør	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Kjøp og salg av boligtomter	0	-5 000	0	0	0	0	0	0
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	-15 000	0	-10 000	0	-30 000	0	-30 000
Oppgradering kommunale bygg								
Eiendom overgang til EL-biler	2 000	0	1 500	0	0	0	0	0
Fornyng av biler eiendom	500	0	500	0	0	0	0	0
Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	5 000	0	3 875	0	6 875	0	6 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	7 500	0	5 875	0	6 875	0	6 000	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.								
Friluft- og miljøtiltak fom.2022	0	0	0	0	4 300	0	4 300	0
Kai og Park på Smietangen	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0
Plan for Kystkultur - gjennomføring	1 235	0	0	0	0	0	0	0
Rådhusplassen på Stathelle	4 000	0	6 000	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	15 235	0	16 000	0	4 300	0	4 300	0
Veg og trafiksikkerhet								
Hovedprosjekt mangler for prosjekt - 6706	0	0	1	0	1	0	0	0
Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022	5 000	0	5 625	0	8 125	0	8 125	0
Sum Veg og trafiksikkerhet	5 000	0	5 625	0	8 125	0	8 125	0
Vann, avløp, renovasjon								
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	70 200	0	65 500	0	68 500	0	63 250	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	70 200	0	65 500	0	68 500	0	63 250	0

Boligområde Grasmyr Sør

Prosjektet sørger for opparbeidelse av nødvendig infrastruktur for fremtidig boligbebyggelse og utbygging av Bamble ungdomsskole og Bamble videregående. Prosjektet er et resultat av «Områderegulering for Grasmyr» vedtatt i Bamble kommunestyre saksnummer 102/18 og i budsjettet for 2019(Ksak. 97/18). Det dreier seg om bygging av veier, parkeringsplasser, vann- og avløpsanlegg og kabelanlegg.

Kostnadene skal fordeles mellom utbyggingen av Bamble ungdomsskole med idrettshaller, Bamble videregående skole og nytt boligfelt Grasmyr Sør. Fordelingen av kostnadene og gjennomgang av budsjettet vil bli foretatt i 2024 og endringer innbakt i økonomiplan 2025-2028.

Videre utbygging av området krever detaljregulering og et utstrakt samarbeid med øvrige grunneiere. Utbygging av denne type er utenfor kommunens kjerneoppgaver og en har lite kapasitet og kompetanse til å gjennomføre en utbygging av denne størrelsen.

Vurdering av salg ble behandlet i kommunestyre sak 74/24.

Eiendom overgang til EL-biler

Konvertert fra MP-72-Eiendom overgang til EL-biler

Kommunestyret har vedtatt at virksomhetene skal fase ut biler som går på fossilt brensel. Eiendom har nå en rekke gamle biler som vi er nødt til å bytte ut da det er begrenset levetid og 15 år gamle biler er ikke like driftssikre som nyere biler. Eiendom har behov for å fornye 7 biler, 5 til Miljøservice og 2 til driftsavdelingen. Virksomheten har totalt 24 biler så dette er bare en utskiftning av de aller eldste bilene. Investeringen er stipulert til 3,5 mill. kroner for 7 EL biler og foreslås fordelt over to år.

Friluft- og miljøtiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen.

Det foreslås å ta to år uten bevilgning, i henholdsvis 2025 og 2026. Bør tas opp igjen fra 2027.

Investeringer iht Vann- og avløpsplan

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor områdene vann, avløp og renovasjon. Aktiviteten innenfor rammen er i hovedsak fornyelse og forlengelse av eksisterende vann- og avløpsnett, rehabilitering og kapasitetsutvidelse av renseanleggene og utskiftninger av maskiner og utstyr. Ny hovedplan for vann og avløp ble vedtatt i mai 2023. For å nå målene i Hovedplan VA er det behov for en investeringsramme i 2025 på 70 mill. kroner.

Rammen dekker følgende investeringer:

Rehabilitering og kapasitetsutvidelse av renseanleggene slik at de skal tilfredsstillende kravene til rensing. Kravene er satt i utslippstillatelser, forurensingsforskriften og EU sitt avløpsdirektiv. Det dreier seg om rehabilitering og utvidelse av Salen RA. Kapasitetsutvidelse av Rakkestad RA.

Utskifting og separering av vann- og avløpsledninger. Områdene er kartlagt gjennom arbeid med saneringsplan for Langesund rensedistrikt. Kommunen er pålagt av Statsforvalteren å ha en saneringsplan for sitt rensedistrikt. De største prosjektene vil være i avløpsområdene Omborsnes, Bunes og Møllebukta mm.

Utskifting av anleggsmaskiner, biler og utstyr. Investeringen vil være nødvendig dersom virksomheten skal tilpasse seg en mer miljøvennlig bil og maskin park. En del av virksomhetens drift vil være avhengig av fossilt drivstoff, men deler vil også kunne elektrifiseres. Totalt investeringsbehov vil være 5 mill.kroner pr. år.

Utbygging og utskifting av vann- og avløpsledninger i forbindelse med bygging av gassveien og ny gang- og sykkelveg langsmed med fylkesvei 363.

Mindre investeringer innenfor renovasjonsområdet som i hovedsak gjelder effektivisering og innføring av ytterligere kildesortering av avfallet fra fritidsboliger.

Kai og Park på Smietangen

Konvertert fra MP-54-Kai og Park på Smietangen

Bamble kommune har ved avtale med Smietangen utbygging forpliktet seg å opparbeide tomten lengst syd mot sundet. Her skal det bygges kaifront til fergene som trafikkerer Langesund og øyene rundt. I tillegg skal det anlegges bystrand med park og lekeområde. Det skal også etableres et servicebygg med toaletter og dusj inkludert venterom for fergetrafikk. Det er også tenkt kioskfunksjon her, men det gjenstår å se om det vil bli realisert. Den gamle fiskerboligen som er restaurert av Kystlaget skal også flyttes til denne tomten og tilknyttes vann og avløp. Det vil bli en kystledhytte for utleie.

Det har vært gjennomført et anbudskonkurranse for prosjektet, og kostnadsoverslag er 30 mill. kroner.

Smietangen utbygging har en forventning om at kai og parkanlegget skal stå ferdig sommeren 2025 når siste byggetrinn er ferdig og innflyttet. Kommunedirektøren har tatt med tiltaket.

Driftskonsekvenser må legges inn i ramma til kommunalteknikk fra 2025.

Plan for Kystkultur - gjennomføring

I forbindelse med gjennomføring av prosjekt med en helhetlig plan for et fremtidig senter for kystkultur settes det av midler til å gjennomføre tiltak som foreslås i planen. Dette må ses i sammenheng med at arbeidet med senter for kystkultur "Horisont" ble vedtatt lagt på is, men at man i stedet skulle fokusere på de bygninger og det området man allerede hadde etablert kystkulturaktiviteter i. Det ble bevilget 1,5 mill.kroner i 2022, 1,2 mill.kroner i 2023 og 1,3 i 2024, totalt 4 mill.kroner netto eks mva. Det foreslås å utsette investeringene i 2024 til 2025.

Rammebevilgning oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022

Det er årlig behov for oppgraderinger og investeringer i eksisterende bygg som kommunen har. Det er lagt inn brutto 6 mill. kroner, netto 5 mill. kroner eks mva til dette hvert år i perioden. Det foreslås ingen endringer i dette investeringsprosjektet da bruk av midler på sikt vil spare kommunen for økte driftskostnader.

Rådhusplassen på Stathelle

Konvertert fra MP-74-Rådhusplassen på Stathelle

Rådhusplassen på Stathelle er et prosjekt som har ventet på realisering i flere år. Reguleringsplanen la til rette for boliger i det gamle Velhuset, Fengelet og Bedehuset. Disse byggene er solgt og gjort om til boliger. Reguleringsplanen har rekkefølgebestemmelser vedtatt av kommunestyret som sier at selve Rådhusplassen skal opparbeides før det blir gitt brukstillatelse på byggene kommunen har solgt.

Dette medfører at Rådhusplassen skal strammes opp med nye veilinjer og kanter. Det skal anlegges lekeplass og parkering for beboere og besøkende i området. I tillegg skal 3 garasjer erstattes med nye. Det er en forventning at dette blir lagt inn i 2025.

Prosjektet har stoppet opp i mangel på finansiering, men det er gjort en del prosjektering og løsningen kan sendes på anbud når detaljene er beskrevet. Det har vært noen utfordringer med fjell i dagen og høydeforskjeller i området, men det skal løses ved en helhetlig plan for Rådhusplassen

Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafiksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning. Det er lagt inn en årlig kommunal bevilgning på 5 mill. kroner brutto, 4 mill. kroner netto eks mva i perioden.

Aktivitetene innenfor rammen er i hovedsak trafiksikkerhetstiltak samt utskifting av maskiner og utstyr som benyttes til vegformål. Rammen dekker også større utskiftinger av veilys til LED.

Oppvekst

Måltabell

Målområde	Hovedmål	Delmål
Attraktiv for unge innbyggere	Bamble har trygge barnehager og skoler med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring	Barna/elevene skal rustes til å tenke kritisk, samhandle, vise omsorg og ta ansvar for fellesskapet. Alle barn/elever skal oppleve seg betydningsfulle i fellesskapet.
		I Bamble opplever elevene at de har et trygt og godt skolemiljø, og leverer gode resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelser
		Skoler og barnehager har høy kvalitet som fremmer livsmestring, tillit, trygghet og trivsel.
Omstilling og nyskaping	Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune har fokus på samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv.
		Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene
		Bamble skal en god og hensiktsmessig struktur for barnehage og skole.
	Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune skal automatisere kommunale tjenester gjennom digitale løsninger, inkludert kunstig intelligens.
		Bamble kommune skal redusere sykefraværet bland sine ansatte gjennom god organisering, planlegging og ledelse.
	Bamble kommune reduserer utenforskap, sosial ulikhet og bidrar til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand	Bamble kommune skal redusere antallet unge i utenforskap gjennom målrettede tiltak.
		Bamble kommune skal redusere vedvarende lavinntekt i husholdninger med barn under 18 år gjennom målrettede tiltak.
Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen	Bamble skal være en inkluderende og mangfoldig kommune. Vi skal jobbe aktivt for at færrest mulig skal stå utenfor arbeidsliv, utdanning eller sosiale fellesskap. For å lykkes med inkludering skal Bamble kommune rette fokus mot innbyggernes helse, utdanning og livsmestring.	
	Bamble kommune skal etablere nye samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv for å utvikle nye løsninger på kommunale utfordringer.	
Økonomiske innsparinger	Bamble kommune skal ha kostnadseffektiv drift	A. Bamble kommune skal ha kostnader til Skolestruktur på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		B. Bamble kommune skal ha kostnader til barnehage på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		C. Bamble kommune skal ha kostnader til Voksenopplæring på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		D. Bamble kommune skal ha kostnader til Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		H. Bamble kommune skal ha kostnader til Barn, unge, idrett og kulturbygg på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7

Oppdrag

Målområde	Oppdrag	Startår	Sluttår
Attraktiv for unge innbyggere	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 25 - Lek i skolen	2025	2025
	Temaplan: Barnehageplan, rullering	2025	2025
	Temaplan: Oppvekstplan, ny plan	2026	2026
	Utrede skolestruktur	2025	2025
Omstilling og nyskaping	Gjennomføring av Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker 2024 -	2025	2028
	Temaplan: Oppvekstplan, ny plan	2026	2026

Rammeoversikt

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	Tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett		358 442	358 442	358 442	358 442
Sum Tekniske justeringer		12 753	12 753	12 753	12 753
Konsekvensjusteringer		12 753	12 753	12 753	12 753
Konsekvensjustert ramme		371 195	371 195	371 195	371 195
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall		-2 373	-4 418	-5 425	-5 772
Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav		8 291	8 291	8 291	8 291
Korrigerings av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.		-252	-252	-252	-252
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		5 666	3 621	2 614	2 267
Innsparingstiltak					
Fådelte skoler		-1 200	-2 400	-2 400	-2 400
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027		-467	-933	-1 400	-1 400
Kostnadsreduksjoner Barn, unge, idrett og kulturbygg 2025-2027		-567	-1 133	-1 700	-1 700
Kostnadsreduksjoner Barnehage 2025-2027		-2 900	-5 800	-8 700	-8 700
Kostnadsreduksjoner Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027		-67	-133	-200	-200
Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027		-567	-1 133	-1 700	-1 700
Sum Innsparingstiltak		-5 768	-11 532	-16 100	-16 100
Nye tiltak					
Endring i utgifter til barnevernvakt		200	200	200	200
Redusere tilskudd til private barnehager		-800	-800	-800	-800
Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022		711	711	711	711
Statsbudsjett 2024, gratis halvdagsplass på sfo for 3. trinn høsten 2024		924	924	924	924
Statsbudsjett 2025, bemanning i barnehager		573	573	573	573
Statsbudsjett 2025, gevinstuttak ny prøve-/eksamensløsning		-14	-14	-14	-14
Statsbudsjett 2025, nominell videreføring makspris barnehage		398	398	398	398
Statsbudsjett 2025, ny opplæringslov, helårseffekt av endring 2024		153	153	153	153
Statsbudsjett 2025, overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem		23	23	23	23
Statsbudsjett 2025, pensjon for fosterforeldre		171	171	171	171
Statsbudsjett 2025, redusert makspris barnehage, helårseffekt av endring 2024		3 681	3 681	3 681	3 681
Statsbudsjett, gratis timer SFO for 3. klasse, helårseffekt		1 102	1 102	1 102	1 102
Økte logopedutgifter		331	331	331	331
Sum Nye tiltak		7 453	7 453	7 453	7 453
Politiske vedtak					
Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027		467	933	1 400	1 400
Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027		0	-1 000	-2 000	-2 000
Ksak 67/24, feilbudsjettering tilskudd Barnevernet		641	641	641	641
Ksak 67/24, korrigerings innsparingskrav knyttet til betalingssatser for sfo i 2022		846	846	846	846
Tilskudd til Bamble IF - Aktiv fritid		350	350	350	350
Økte rammetimer i skolene		4 000	4 000	4 000	4 000
Sum Politiske vedtak		6 304	5 770	5 237	5 237
Nye tiltak og realendringer		13 655	5 312	-796	-1 143
Ramme 2025-2028		384 850	376 507	370 399	370 052

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall

Rammen for kommunalområde Oppvekst blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen. Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret, brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket for neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall på 27 elever for skoleåret 2024/25 først vil få effekt for skoleåret 2025/26. Reduksjonen totalt for 2025 utgjør 2,373 mill kroner, 1,407 mill. kroner for våren (reduksjon 30 elever, GSI 01.10.23) og 966 000 kroner for høsten (reduksjon 27 elever, GSI 01.10.24). Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra Framsikt.

Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav

Innsparingskravene for perioden 2024-2027 ble innført som flate kutt på kommunalområdenes bruttobudsjetter, uten en spesifikk vurdering av kostnadsnivået eller faktiske økonomiske situasjonen for den enkelte tjeneste. For økonomiplan 2025-2028 har kommunedirektørens valgt at urealiserte innsparinger fra 2024 og tidligere, totalt 44,892 mill. kroner, tilbakeføres kommunalområdenes rammer. Kommunalområdene får da konsekvensjustert budsjett og driftsrammer i tråd med etablert, faktisk drift i 2025. Det tilbakeføres 14,682 mill. kroner på Samfunn, 8,291 mill. kroner på Oppvekst, 19,024 mill. kroner på Velferd og 2,895 mill kroner på Støtte og utvikling.

Korrigerer av utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole.

I budsjett og økonomiplan 2023-2026 ble det lagt inn 2,098 mill. kroner til å dekke økte skyss utgifter knyttet til oppstart av ny ungdomsskole. Det ble i tillegg innvilget 252 000 kroner i 2023 og 2024 for å finansiere nødvendig skyss i forbindelse med "farlig skolevei". (Findal) Da det er vedtatt å bygge ny vei "gassveien" ligger det en reduksjon i ramma på 252 000 kroner fra 2025.

Innsparingstiltak

Fådelte skoler

I budsjettet for 2024 ble det lagt inn fådeling av skoler fra høsten 2025. Dette tiltaket er tatt ut, og innsparingskravet er nå knyttet til innsparingsprogrammet 2025-2027 utredningsområde A Skolestruktur.

Nye tiltak

Endring i utgifter til barnevernvakt

Barnevernvakten i Grenland gjennomførte en omorganisering høsten 2023 slik at det nå er døgnåpen vakttelefon. Dette er et lovkrav som gir et bedre tilbud til brukerne. Endringen i tilbudet som følge av omorganiseringen, førte til en prisøkning i tilskuddet fra deltakerkommunene. For Bamble kommune har dette medført en økning på 200 000 kroner som ikke ligger inne i dagens budsjett.

Redusere tilskudd til private barnehager

Tilskuddet til private barnehager reduseres med 800 000 kroner basert på foreløpig beregning av tilskuddet for 2025. Tilskuddet er beregnet ut i fra en prognose over små og store barn pr. 15.12.2024 og stipulerte satser for aldersgruppen 0-2 år og 3-6 år.

Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022

I Ksak 108/20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-24 punkt 41 ble det vedtatt "Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes rammer ift årsverk i enheten." Kostnadene ble beregnet til 1,9 mill. kroner og ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25. Vedtaket har skapt en del administrasjonsarbeid og mange virksomheter har derfor ikke prioritert å bruke tid på rapporteringen som utløser midler fra den sentrale potten. Kommunedirektøren anbefaler at vedtaket omgjøres og at midlene fra den sentrale potten tilbakeføres kommunalområdene igjen.

Statsbudsjett 2024, gratis halvdagsplass på sfo for 3. trinn høsten 2024

Det bevilges 856,3 mill. kroner til gratis kjernetid i SFO for tredjeklassinger (12 timer per uke) fra høsten 2024. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Bambles andel er 2,224 mill. kroner. Tiltaket kom i budsjettforliket mellom Regjeringen og SV (mot innbyggertilskuddet) og ble ikke lagt inn i budsjett og økonomiplan 2024-2027. Tiltaket reduseres med 1 300 000 kroner etter at det er foretatt en beregning av reelt innteksttap med bakgrunn i antall elever på 3. trinn som pr. 14.10.2024 benytter seg av tilbudet. Økningen i rammen som leggs inn i økonomiplanperioden blir da 924 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, bemanning i barnehager

Totalt 250 mill. av veksten i frie inntekter "merkes" med behov for å styrke bemanningen i barnehagene da mange barnehager sliter med bemanningsutfordringer og høyt sykefravær. For Bamble utgjør dette 573 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, gevinstuttak ny prøve-/eksamensløsning

Nytt prøvegjennomføringssystem øker graden av digitalisering og gir gevinster for kommunesektoren. Gevinstene henger i stor grad sammen med digitalisering av kartleggingsprøver i kommunene. Gevinsten er vurdert til 5,6 mill. kroner i 2025, og rammetilskuddet blir tilsvarende redusert. Bambles reduksjon utgjør 14 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, nominell videreføring makspris barnehage

Maksimal foreldrebetaling i 2025 blir videreført på samme nominelle nivå som høsten 2024. Som kompensasjon blir rammetilskuddet økt med 173,57 mill. kroner. Midlene blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Bambles andel utgjør 398 000 kroner

Statsbudsjett 2025, ny opplæringslov, helårseffekt av endring 2024

Ny opplæringslov trådte i kraft 1. august 2024. Rammetilskuddet til kommunene ble økt med 41,7 mill. kroner i 2024 som kompensasjon for merkostnader etter at det ble innført rett i ungdomsskolen til å få opplæring i egen skriftspråkgruppe der kommunen har vedtatt et annet hovedmål. Som kompensasjon for helårseffekten blir rammetilskuddet økt med ytterligere 60,7 mill. kroner i 2025. Bambles andel av helårseffekten utgjør 153 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem

I budsjettet for 2022 og 2023 ble kommunene kompensert for barnevernsreformen. Som følge av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem blir kommunene kompensert for beregnede merutgifter i 2025 med en økning i rammetilskuddet på totalt 8,5 mill. kroner. Midlene blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Bambles andel utgjør 23 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, pensjon for fosterforeldre

Regjeringen har våren 2024 hatt et høringsforslag som vil gi fosterforeldre mer forutsigbare rammer, mellom annet ved at alle fosterforeldre som er frikjøpt fra vanlig jobb skal kompenseres for manglende opptjening av tjenestepensjon. For å legge til rette for at kommunene tilpasser seg før lovendringen trer

i kraft 1. januar 2026, blir kommunene kompensert for deler av kostnadene allerede i 2025 gjennom en økning i rammetilskuddet på 63,5 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Bambles andel utgjør 171 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, redusert makspris barnehage, helårseffekt av endring 2024

Fra 1. august 2024 ble maksimalprisen i barnehagen redusert til 2 000 kroner per måned. Som kompensasjon ble rammetilskuddet for kommunene økt med totalt 1.626,8 mill. kroner i 2024. Tiltaket har helårseffekt i 2025 og rammetilskuddet økes derfor med ytterligere totalt 1.606,7 mill. kroner for kommunene. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Bambles andel av helårseffekten utgjør 3,681 mill. kroner.

Statsbudsjett, gratis timer SFO for 3. klasse, helårseffekt

Høsten 2024 ble det innført 12 timers gratis SFO på tredje trinn. Som følge av dette økte rammetilskuddet for kommunene med totalt 856,3 mill. kroner i 2024. Tiltaket får helårseffekt i 2025 og rammetilskuddet øker derfor med ytterligere 1 112 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Bambles andel av helårseffekten utgjør 2,802 mill. kroner. Tiltaket reduseres med 1 700 000 kroner etter at det er foretatt en beregning av reelt innteksttap med bakgrunn i antall elever på 3. trinn som pr. 14.10.2024 benytter seg av tilbudet. Endringen i rammen som legges inn i økonomiplanperioden blir da 1102 mill. kroner.

Økte logopedutgifter

Bamble kommune hadde tilsatt logoped i PP-tjenesten frem til august 2019. Det er i ettertid forsøkt å ansette ny, men søkermassen har vært liten og til dels med ukvalifiserte søkere. Kvalifiserte søkere har hatt et uttalt ønske om å jobbe i team, noe Bamble kommune ikke har kunnet tilby. Statped, statlig spesialpedagogisk tjeneste, har vært kontaktet, men å levere slike tjenester var utenfor deres mandat.

I skole- og barnehageåret 2021-2022 ble det inngått samarbeidsavtale med Porsgrunn kommune hvor de skulle gi logopedtjenester etter gjeldende lovverk til Bamble kommune. Avtalen ble gjensidig sagt opp fra oppstart av skole- og barnehageåret 2024-2025. For Bambles del begrunnet med at man ikke fikk dekket behovet innenfor avtalens økonomiske rammer.

Det er igangsatt arbeid med å anskaffe private logopedtjenester slik at Bamble får dekket sine lovpålagte oppgaver innen logopedi. Dette arbeidet er inne i slutfasen. Budsjettrammen for logoped var i 2024 på 1 470 mill. kroner. Siden det nå er privat anskaffelse av logopedtjenester, benyttes Helfos satser som er høyere enn tjenestene som ble kjøpt fra Porsgrunn kommune. Rammen som nå er forelagt, er beregnet til 1 801 mill. kroner. Rammen økes med den økte kostnaden på 331 000 kroner.

Politiske vedtak

Tilskudd til Bamble IF - Aktiv fritid

Kommunestyret ønsker å forlenge tilskuddet til denne aktiviteten, i tråd med tidligere politisk vedtak. Ramma økes derfor med 350 000 kroner.

Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027

Kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet

Kommunestyret la i tillegg inn ytterligere innsparing på 1 mill. kroner fra 2025 og 2 mill. kroner fra 2026. Med disse ekstra kuttene vil kommunen fortsatt ligge høyt over gjennomsnittet i kostra gruppe 7.

Kostnadsreduksjon Skolestruktur 2025-2027

Kommunedirektøren la inn i sitt forslag kostnadsreduksjoner i henhold til innsparingsprogrammet.

Kommunestyret ønsker å bevare dagens skolestruktur og tilbakefører derfor kostnadsreduksjonen som ble lagt inn.

Fådelte skoler

I budsjettet for 2024 ble det lagt inn fådeling av skoler fra høsten 2025. Dette tiltaket er tatt ut, og innsparingskravet er nå knyttet til innsparingsprogrammet 2025-2027 utredningsområde A Skolestruktur.

Med de lave elevtallene vi fremdeles vil ha på Rønholt og på Herre er det nødvendig å innføre fådelt undervisning, slik man gjør i ca. 1000 skoler i Norge.

Som et estimat for kostnadsbesparelse finne vi fra "Budsjett og økonomiplan 2021" :

Fådeling av Herre og Rønholt skole vâreffeekt 1 150 000 kroner.

Økte rammetimer i skolene

Kommunestyret økte ramma med 4 mill. kroner. Dette skal kompensere for tidligere kutt i rammetimer samt synkende elevtall.

Ksak 67/24, feilbudsjettering tilskudd Barnevernet

I statsbudsjettet for 2022 ble det vedtatt at bortfall av øremerkede tilskudd i forbindelse med barnevernsreformen skulle innlemmes i rammetilskuddet. Bortfallet ble da beregnet til 2,4 mill. kroner. Det var da tilskudd som burde ha vært med i beregningen, men som ble uteglemt. Endringen utgjør 640 841 kroner. (vedtak Ksak 67/24, driftsrapport 1. tertial)

Ksak 67/24, korrigering innsparingskrav knyttet til betalingssatser for sfo i 2022

I 2022 ble det lagt inn et innsparingskrav på 765 000 kroner knyttet til betalingssatser for sfo. K-styret vedtok i sak 64/22 reversering av den foreslåtte innsparingen, og i driftsrapporten for 2. tertial 2022 ble det bevilget 765 000 kroner for å dekke innsparing. Denne reverseringen ble ikke videreført i 2023, og prisjustering ble lagt til på beløpet. Oppvekst ba derfor i driftsrapporten for 1. tertial 2023 om midler til å dekke 793 305 kroner. Dette ble bevilget i k-sak 53/23. Reversering av innsparingskravet er heller ikke videreført inn i 2024, og beløpet er nå på 846 456 kroner inklusiv prisjustering. Denne gangen ber Oppvekst om midler til å dekke innsparingen og at reverseringen blir innarbeidet i økonomiplanen for 2025-2028. (ref Ksak 67/24 driftsrapport 1. tertial)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000	Økonomiplan							
Investeringsprosjekter	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Investeringer oppvekst								
Bygge ny barnehage til erstatning for Falkåsen kunst og kulturbarnehage.	0	0	0	0	0	0	40 000	0
Mekkeverksted Bamble ungdomsskole	750	0	0	0	0	0	0	0
Ombygging avlastningsboligen til spesialavdeling skole	11 200	0	0	0	0	0	0	0
Sum Investeringer oppvekst	11 950	0	0	0	0	0	40 000	0

Bygge ny barnehage til erstatning for Falkåsen kunst og kulturbarnehage.

Kommunestyret behandlet 27.10.22 sak 104/22 - Barnehageplan 2022 - 2030. Det ble vedtatt å sette i gang et forstudie for å vurdere muligheten for å erstatte Falkåsen barnehage med et nytt og fremtidsrettet barnehagebygg. En slik løsning vil sette kommunen i bedre stand til å ivareta svingningene i barnetallet, og samtidig imøtekomme barnefamiliens ønsker og behov, på en enda bedre måte enn i dag. Bamble kommune er i en krevende økonomisk situasjon, og de økonomiske konsekvensene av en slik investering må vurderes nærmere. En utbygging ble foreslått i 2025/2026. På grunn av at Kommunal -og distriktsdepartementet omgjorde vedtak - reguleringsplan Bunestoppen vil alle byggeplaner i området settes på vent. Bygging av erstatning til Falkåsen barnehage forskyves derfor til 2028/2029.

I K-sak 83/23 vedtok kommunestyret følgende mål for forprosjektet:

Bambles barnehagetilbud fremstår samlet sett som attraktivt og bidrar til å trekke flere småbarnsfamilier til kommunen.

Falkåsen kunst og kulturbarnehage fremstår som en moderne barnehage med en utforming som tilfredsstiller dagens krav til:

- en god pedagogisk virksomhet
- et godt fysisk arbeidsmiljø
- et godt fysisk lekemiljø

Barnehagen trekker til seg personale med god og riktig kompetanse.

Resultatmål:

Utarbeide et grunnlag til folkevalgt behandling vedrørende bygging av ny barnehage på Stathelle:

- vurdere størrelsen på bygget i forhold til tilstrekkelig antall barnehageplasser, mulighet for fleksibilitet og uteområdet
- vurdere om barnehagen skal ha egen tilrettelagt avdeling for barn med store hjelpebehov.
- utarbeide rom og funksjonsprogram
- utarbeide kostnadsoverslag

Forprosjektet skal levere en rapport som skal til folkevalgt behandling høsten 2024.

Prosjektperioden er satt fra september 2023 til juni 2024.

Dagens Falkåsen barnehage består av to bygg som ikke ligger i umiddelbar nærhet av hverandre. Begge byggene har store behov for renovering, og mangler funksjonelle arbeidsplasser for ansatte. Dette kom frem i en rapport allerede i 2013. Byggende har henholdsvis 17 barn under 3 år og 36 barn over 3 år.

Mekkeverksted Bamble ungdomsskole

Konvertert fra MP-75-Mekkeverksted Bamble ungdomsskole

Bamble ungdomsskole har behov for verkstedlokaler til den praktiske undervisningen, bl.a. i arbeidslivsfag. Skolen har i dag et tilbud til over 80 elever, men mangler funksjonelle og sikre lokaler. Investeringskostnadene kan dekkes innenfor den vedtatte bevilgningsrammen til Grasmyrutbyggingen.

I planleggingen av den nye ungdomskolen ble det lagt vekt på at "Den nye skolen skal ha variert og framtidsrettet opplæring, og kunne oppfylle intensjonen i NOU 2015: 8 - Framtidens skole. Det skal legges vekt på å styrke opplæringen i praktisk og estetiske fag..". Skolen har gode lokaler til praktisk og estetiske fag, men mangler et sikkert og funksjonelt verkstedlokale for mekanisk arbeid og hvor det bl.a. er mulig å foreta sveising. Ungdomsskolen benytter i dag et lokale på skolen som verksted til arbeidslivsfag og elever som har behov for alternativ undervisning. På verkstedet er det ca. 15 elever i hver time, 6 ganger i uka. Til sammen er det nå 87 elever som har tilbud om å være der og som bytter på å være på mekanisk verksted og på sløyden i faget Arbeidslivsfag. For enkelte elever er dette ukas høydepunkt og et fristed fra en altfor teoretisk og stillesittende skoledag. Her får de vist mestring og kan vise taktile ferdigheter, og lære kunnskap og ferdigheter de har nytte av i videregående og i livet ellers.

Lokalet som brukes som verksted er en "nødløsning" og gir ikke elever og lærere gode arbeidsforhold. Lokalet var tiltenkt å brukes til bl.a. undervisning i arbeidslivsfag, men det viser seg at det er nødvendig

med oppgradering av ventilasjon, brannsikring og funksjonell tilrettelegging for opplæring i praktiske fag. I begynnelsen av oktober ble verkstedet stengt på grunn av brannsikkerhet og tilfeller med lukt som siver inn i andre skolelokaler. Som en midlertidig løsning leies det inn en container for oppbevaring av mopeder, gressklippere og bensin. Kommunen (ungdomsskolen og virksomhet for eiendomsforvaltning) har i samarbeid med Backe Vestfold Telemark AS som var totalentreprenør for bygging av skolen, hatt en befaring av lokalet. Det ble drøftet tiltak for å få et sikkert og funksjonelt verksted for undervisning. Backe har prosjektert løsninger og kommet med et pristilbud. Behovet for oppgraderinger er større enn forventet og pristilbudet er på ca. 750.000 kroner ekskl. mva. I byggeprosjektet ble det anskaffet noe inventar og utstyr til lokalet, men det er nødvendig å supplere for å få et fullverdig undervisningslokale. Det er også vurdert en alternativ løsning med å bygge et garasjebygg i tilknytning til garasjen til kommunens eiendomsforvaltning. Garasjen (verkstedet) kan tilrettelegges for arbeid med motorer og til sveising. Dette kan muligens være en bedre og kanskje billigere løsning. Det eksisterende lokale kan da fortsatt brukes til noe av undervisningen og man vil totalt få bedre plass til den praktiske undervisningen. I et anbud vil det være mulig å be om pris på også en slik alternativ løsning.

Ombygging avlastningsboligen til spesialavdeling skole

Konvertert fra MP-76-Ombygging avlastningsboligen til spesialavdeling skole

Bamble kommune har i lengre tid benyttet seg av muligheten for å kjøpe elevplasser i andre kommuner for elever med store hjelpebehov. Denne muligheten er per nå ikke tilgjengelig for nye elever da de vi har kjøpt plass av, fyller opp plassene med kommunens egne elever. Bamble kommune har en lovfestet plikt til å tilby alle barn i kommunen et tilpasset og kvalitativt godt skoletilbud. Uten en egen spesialisert avdeling, må nærskolen selv sørge for å tilby et slikt tilbud. Dette vil medføre store ekstrautgifter på de ulike skolene samt at det vil være vanskelig å utarbeide tilstrekkelig og nødvendig kompetanse, både på kort og lang sikt. I tillegg vil fysisk tilrettelegging av bygg med oppgraderte bad, korridorer, installasjon av heis osv. på flere skoler bli uforholdsmessig kostbart kontra å sette et bygg i stand til å møte disse behovene samlet.

Ved siden av Rugtvedt skole ligger den tidligere avlastningsboligen. Dette bygget ble i sin tid bygget for samme målgruppe, men med hovedfunksjon å gi avlastning. Bygget rommet også et mulig undervisningsrom. Det er ønskelig å bygge om/tilrettelegge dette bygget til en spesialavdeling for elever med særskilt behov for tilrettelegging som skjerming, opptrening og mindre grupper. Det er et mål at alle barn skal inkluderes på sin nærskole i det ordinære klassefellesskapet. Likevel ser vi at en liten gruppe elever har større behov for spesialisert hjelp og opptrening. Beliggenheten til den tidligere avlastningsboligen gir mulighet for elever å kombinere et skoletilbud i samarbeid med Rugtvedt skole, der barnets individuelle behov kan ivaretas.

Det er foreløpig lagt ikke lagt inn ekstra driftsutgifter, da dette vil komme frem av utredning som pågår.

Velferd

Måltabell

Målområde	Hovedmål	Delmål
Omstilling og nyskaping	Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene
		Bamble kommune skal tilpasse kommunens helse- og omsorgstjenester slik at eldre over 80 år kan bo hjemme med nødvendig støtte i perioden.
	Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune har forebyggende tiltak innen friskvern, slik at antall søknader på tjenesten sykehjem reduseres og innbyggerne i større grad mestrer eget liv som senior
		Bamble kommune skal automatisere kommunale tjenester gjennom digitale løsninger, inkludert kunstig intelligens.
		Bamble kommune skal redusere sykefraværet bland sine ansatte gjennom god organisering, planlegging og ledelse.
		Kommunen har nødvendig fagkompetanse for å møte framtidig behov i alle sektorer
		Løser oppgaver på nye måter ved å prøve ut ny teknologi
	Bamble kommune reduserer utenforskap, sosial ulikhet og bidrar til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand	Bamble kommune jobber forebyggende i samarbeid med frivillige
		Bamble kommune skal redusere antallet unge i utenforskap gjennom målrettede tiltak.
		Bamble kommune skal redusere vedvarende lavinntekt i husholdninger med barn under 18 år gjennom målrettede tiltak.
Variert boligtilbud	Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen	Sikre at kommunen har planer for å møte framtidig demografi for både tjenester og boligbehov
		Bamble kommune skal etablere nye samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv for å utvikle nye løsninger på kommunale utfordringer.
	Bamble kommunes boligpolitikk bidrar til gode og varierte boligtilbud og bomiljøer for alle	Bamble kommune øke antallet tilgjengelige leiligheter og mindre boenheter gjennom målrettet planlegging, utbygging og samarbeid med private utbyggere.
	I Bamble er det et variert tilbud av leiligheter og mindre boenheter for førstegangsetablerere	Bamble kommune skal bidra til å øke tilbudet av leiligheter og mindre boenheter rettet mot førstegangsetablerere.
		Jobbe tverrsektorielt med boligsosial verktøykasse med bistand til boligfinansiering og boligprosjekter rettet mot prioriterte grupper
Økonomiske innsparinger	I Bamble er det tilstrekkelig tilgang på boliger tilpasset eldre med nærhet til servicetilbud, tjenester og møteplasser, og som legger til rette for å ta ansvar for eget liv	Bamble kommune skal øke antall boliger tilpasset eldre i nærhet til servicetilbud, helsetjenester og sosiale møteplasser.
		Boligtilbudet sees i sammenheng med demografisk utvikling og tjenestetilbud
	Bamble kommune skal ha kostnadseffektiv drift	C. Bamble kommune skal ha kostnader til Voksenopplæring på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		D. Bamble kommune skal ha kostnader til Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		E. Bamble kommune skal ha kostnader til Legetjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7
		F. Bamble kommune skal ha kostnader til Sosialtjenestene på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7

Oppdrag

7Målområde	Oppdrag	Startår	Sluttår
Omstilling og nyskaping	Temaplan: Helse- og omsorgsplan, rullering	2025	2025

Rammeoversikt

Beløp i 1000	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	433 440	433 440	433 440	433 440
Sum Tekniske justeringer	20 446	20 446	20 446	20 446
Konsekvensjusteringer	20 446	20 446	20 446	20 446
Konsekvensjustert ramme	453 886	453 886	453 886	453 886
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav	19 024	19 024	19 024	19 024
K-sak 60/23 Plan for legetjenesten i Bamble kommune - utvidelse fastlegekapasitet	1 500	1 500	1 500	1 500
K-sak 77/24 og 40/23 Interkommunal legevakt i Porsgrunn	0	348	348	348
Salg av Corona-telt	250	250	250	250
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	20 774	21 122	21 122	21 122
Driftskonsekvens av investeringer				
Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus	0	0	0	1
Driftskonsekvens av utbygging Vissestad omsorgssenter	0	0	2 900	2 900
Vissestad omsorgssenter -midler til leie av lokaler til drift i rive- og byggeperioden	2 000	3 000	0	0
Sum Driftskonsekvens av investeringer	2 000	3 000	2 900	2 901
Innsparingstiltak				
Kostnadsreduksjoner Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027	-11 266	-22 534	-33 800	-33 800
Kostnadsreduksjoner Legetjenestene 2025-2027	-3 933	-7 867	-11 800	-11 800
Kostnadsreduksjoner Sosialtjenestene 2025-2027	-4 867	-9 733	-14 600	-14 600
Kostnadsreduksjoner Voksenopplæring 2025-2027	-1 567	-3 133	-4 700	-4 700
Redusere kantine Bamble ungdomsskole	-300	-300	-300	-300
Sum Innsparingstiltak	-21 933	-43 567	-65 200	-65 200
Nye tiltak				
Digitalisering: Finansiering av systemer, faktura fra ITG og drift av velferdsteknologi	1 000	1 000	1 000	1 000
Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022	811	811	811	811
Statsbudsjett 2024, budsjett kompensasjon økt minstesats KPV (kvalifiseringsprogram) mottakere fra 1. juli 2024	42	42	42	42
Statsbudsjett 2025, ny beregningsmodell for tilskudd ressurskrevende tjenester	2 400	2 400	2 400	2 400
Statsbudsjett 2025, psykisk helse	431	431	431	431
Statsbudsjett 2025, vaksinasjonsprogram mot covid-19 og pneumokokk (for voksne og risikogrupper)	570	570	570	570
Statsbudsjett 2025, økt behov for sosialhjelp ved endringer i engangsstøtten.	75	75	75	75
Statsbudsjett 2025, økt minsteytelse kvalifiseringsstønad, helårseffekt av endring 2024.	41	41	41	41
Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)	8 600	8 600	8 600	8 600
Økning utskrivningsklare pasienter i påvente av plasser	3 000	1 000	0	0
Sum Nye tiltak	16 970	14 970	13 970	13 970
Politiske vedtak				
Ksak 109/24 og 60/23 Fyret legesenter	3 100	3 100	3 100	3 100
Ksak 81/24 forsøksprosjekt, økt grunnbemanning Bamble helsehus, skjermet og langtidsavd.	710	710	0	0
Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)	-600	-600	-600	-600
Sum Politiske vedtak	3 210	3 210	2 500	2 500
Nye tiltak og realendringer	21 021	-1 265	-24 708	-24 707
Ramme 2025-2028	474 907	452 621	429 178	429 179

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korreksjon av urealiserte generelle innsparingskrav

Innsparingskravene for perioden 2024-2027 ble innført som flate kutt på kommunalområdenes bruttobudsjetter, uten en spesifikk vurdering av kostnadsnivået eller faktiske økonomiske situasjonen for den enkelte tjeneste. For økonomiplan 2025-2028 har kommunedirektørens valgt at urealiserte innsparinger fra 2024 og tidligere, totalt 44,892 mill. kroner, tilbakeføres kommunalområdenes rammer. Kommunalområdene får da konsekvensjustert budsjett og driftsrammer i tråd med etablert, faktisk drift i 2025. Det tilbakeføres 14,682 mill. kroner på Samfunn, 8,291 mill. kroner på Oppvekst, 19,024 mill. kroner på Velferd og 2,895 mill kroner på Støtte og utvikling.

K-sak 60/23 Plan for legetjenesten i Bamble kommune - utvidelse fastlegekapasitet

Plan for legetjenesten i Bamble skal vise løsninger som gjør at legetjenesten i kommunen kan klare utfordringene som kommer, på en måte som er god for pasientene og befolkningen. Samtidig må tjenesten være robust nok, med tilstrekkelige ressurser til å holde et faglig høyt nivå og være med å utvikle andre tjenester i kommunen til det beste for kommunen og befolkningen.

I budsjett og økonomiplan 2024-27 ble det lagt inn 1,541 mill. kroner i 2024 og 6,041 mill. kroner i 2025 og fremover. Endringen fra 2024 til 2025 utgjør 4,5 mill. kroner. I de 4,5 mill. kronene ligger utvidelse av fastlegekapasiteten med en ny fastlegehjemmel med 1,5 mill. kroner og 3 mill. kroner til å flytte og utvide Fyret legesenter. Riktig kostnad på Fyret legesenter er 3,1 mill. kroner. Midlene, 3,1 mill. kroner, er flyttet over til tiltak «Ksak 109/24 og 60/23 Fyret legesenter». Det ligger da igjen 1,5 mill. kroner som gjelder utvidelse av fastlegekapasiteten.

K-sak 77/24 og 40/23 Interkommunal legevakt i Porsgrunn

Det ble vedtatt i k-sak 40/23 og 77/24 at den interkommunale legevakten organiseres som et vertskommunesamarbeid med Porsgrunn som vertskommune. Avtalen går på vertskommunesamarbeidet for den interkommunale legevakta og kommunale akutt døgnplasser for Porsgrunn og Bamble kommune. Kostnadsfordeling er 71% for Porsgrunn og 29% for Bamble kommune.

Tiltaket ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2024-2027 med 348 000 kroner fra 2026.

Salg av Corona-telt

Det ble lagt inn en inntekt på 250 000 kroner for salg av corona-teltet i 2024. Inntekten nulles ut i 2025.

Driftskonsekvens av investeringer

Driftskonsekvens av utbygging Bamble helsehus

Driftskonsekvenser av utbygging Bamble helsehus er lagt inn fra 2028. Samfunns kostnader er stipulert til 3,462 mill. kroner.

Driftskonsekvens av utbygging Vissestad omsorgssenter

Det er stipulert kostnader på 2,9 mill. kroner til økt bemanning i Velferd og 2,4 mill. kroner til eiendomsdrift på Samfunn fra 2027 og utover, totalt 5,3 mill. kroner.

Vissestad omsorgssenter -midler til leie av lokaler til drift i rive- og byggeperioden

KST 80/24 Utbygging Vissestad omsorgssenter. Det bevilges midler til leie av lokaler og midlertidig drift av Vissestad omsorgssenter anslått til 5 mill. kroner fordelt over 2 år, 2 mill. kroner i 2025 og 3 mill. kroner i 2026.

Innsparingstiltak

Redusere kantine Bamble ungdomsskole

Budsjetterte midler til skolekantine ligger på 810 000 kroner. Det ble vedtatt i økonomiplan 2024-2027 å avvikle kantina på Bamble ungdomsskole fra 01.01.2025 med 810 000 kroner. Kommunedirektøren har tilbakeført 510 000 kroner slik at innsparingen fra 2025 blir på 300 000 kroner. En vil komme tilbake til eksakt tall på innsparingen når saken behandles våren 2025.

Nye tiltak

Digitalisering: Finansiering av systemer, faktura fra ITG og drift av velferdsteknologi

Velferd har anskaffet og implementert ulike teknologi til institusjon, døgnbemannede boliger og til brukere av hjemmetjeneste over flere år. Vi fikk en bevilgning til å investere i teknologien, teste ut nytt og finne fram til løsninger som passer den enkelte i tillegg til anskaffelser for en stor gruppe. Midlene er snart brukt opp, og vi mener at vi har hatt gode gevinster av store deler av teknologien. Ved å få tilført midler til drift og investeringer, mener vi å kunne forsvare en videre gevinst. Det er lagt inn 1 mill. kroner fra 2025 og fremover.

Sentral tillitsvalgte pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022

I Ksak 108/20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-24 punkt 41 ble det vedtatt "Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes rammer ift årsverk i enheten." Kostnadene ble beregnet til 1,9 mill. kroner og ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25. Vedtaket har skapt en del administrasjonsarbeid og mange virksomheter har derfor ikke prioritert å bruke tid på rapporteringen som utløser midler fra den sentrale potten. Kommunedirektøren anbefaler at vedtaket omgjøres og at midlene fra den sentrale potten tilbakeføres kommunalområdene igjen.

Statsbudsjett 2024, budsjett kompensasjon økt minstesats KPV (kvalifiseringsprogram) mottakere fra 1. juli 2024

I budsjettforliket mellom Regjeringen og SV ble det bevilget totalt 17 mill. kroner for 2024 for å kompensere økt minstesats for KPV (kvalifiseringsprogram) mottakere. Bambles andel av dette er 42 000 kroner. Kompensasjonen ble ikke lagt inn i budsjett og økonomiplan 2024-2027.

Statsbudsjett 2025, ny beregningsmodell for tilskudd ressurskrevende tjenester

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester skal beregnes etter en ny modell. Siden kommunene og staten fører regnskap etter ulike prinsipper, så får deler av omleggingen/endingene alt effekt for kommunenes inntektsføring av kravet i 2024-regnskapet.

Beregningsmåten fram til nå har vært totale lønnskostnader direkte med bruker, fradrag for innslagspunkt og evt PU-sats, så tilskudd på 80% av dette/ 20% egenandel. Den nye modellen erstatter 20% egenandelen med en sats per innbygger og 10% reduksjon/egenandel. Siden PU-satsen er redusert med virkning fra 2025 og kommunene dermed hadde fått større tilskudd, så har staten økt innslagspunktet.

Hvis vi beregner tilskuddet, med utgangspunkt i tilskuddsgrunnlaget for 2023, etter den gamle og nye modellen, så taper Bamble kommune 2,4 mill. kroner. Den tidligere finansieringen på 80% er etter den nye beregningen på rundt 70% for Bamble kommune.

Statsbudsjett 2025, psykisk helse

Det er "merket" totalt 150 mill. kroner innenfor veksten i frie inntekter til kommunene for at de kan utvikle gode lavterskeltilbud innen psykisk helse. Det er et mål at innbyggerne i alle landets kommuner skal ha tilgang til lavterskeltilbud, der man kan få god og lett tilgjengelig hjelp uten krav om henvisning. Bambles andel utgjør 431 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, vaksinasjonsprogram mot covid-19 og pneumokokk (for voksne og risikogrupper)

Rammetilskuddet til kommunene blir økt med 198,3 mill. kroner for å dekke kostnadene til gjennomføringen av vaksinasjon mot covid-19 og pneumokokk i kommunene i sammenheng med etablering av vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse. Bambles andel utgjør 570 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, økt behov for sosialhjelp ved endringer i engangsstøtten.

Endringer i folketrygdloven gjør at en må være medlem i folketrygden sammenhengende i 12 måneder for å få rett til engangsstønad ved fødsel og adopsjon. Dette vil øke kostnadene til økonomisk sosialhjelp. Som kompensasjon blir rammetilskuddet i kommunene økt med 31,2 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosiale tjenester. Bambles andel utgjør 75 000 kroner.

Statsbudsjett 2025, økt minsteytelse kvalifiseringsstønad, helårseffekt av endring 2024.

I statsbudsjettet for 2024 ble det lagt inn en kompensasjon for økning i minstesatsen for deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Endringen får en helårseffekt i 2025 og rammetilskuddet økes ytterligere med 17,2 mill. kroner. Midlene blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for sosiale tjenester. Bambles andel utgjør 41 000 kroner.

Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)

De økte kostnadene i forhold til budsjett er beregnet for 2025 til 8,6 mill. kroner.

Når en BPA bruker blir 18 år, så forsvinner omsorgsplikten fra foreldrene og kommunen er ansvarlig for å ivareta brukers helsebehov. Dette har gjort at kostnadene har mer enn doblet seg.

Vi ser også at i de 2 siste årene har flere av de kommunale BPA brukerne valgt å heller ha private aktører til å levere BPA timer. Det å velge private BPA aktører er dyrere for kommunen enn å drifte ordningene selv. Dette er en rett BPA brukere har i Bamble kommune.

Det er svært vanskelig å forutse hvor mange BPA brukere kommunen vil ha. Innbyggere som fyller kriteriene for BPA eller der hvor kommunen ser det hensiktsmessig å organisere tjenestene på en slik måte kan få innvilget BPA. Det vil si at antall bruker som har innvilget BPA kan endres fort og BPA tjenesten er vedtak styrt, dette skaper en uforutsigbarhet som gjenspeiler seg i det negative avviket.

Økning utskrivningsklare pasienter i påvente av plasser

Sykehusene har egne vurderinger på om en inneliggende pasient tilhørende Bamble kommune, er utskrivningsklar. Noen av pasientene er da avhengige av nødvendig helsehjelp når de kommer hjem. Tjenestekontoret tilstreber til enhver tid å kunne ta imot disse pasientene, med tilbud der det er hensiktsmessig ut ifra behov for hjelp. Bamble kommune har ikke alltid kapasitet, som kan være kompetanse og plass i institusjon, til å ta imot, og pasienten må da ligge noe lengre på sykehus.

I 2024 vil Velferd ha en ekstra utgift på ca. 3 mill. kroner.

Det er lagt inn 3 mill. kroner i 2025 og 1 mill. kroner i 2026 for å dekke de økte kostnadene.

Politiske vedtak

Ksak 109/24 og 60/23 Fyret legesenter

I Ksak 109/24 Fyret legesenter ble det vedtatt å inngå en leieavtale for å leie lokaler til Fyret legesenter. Kostnadene til leie og renhold utgjør 2,7 mill. kroner på Samfunn.

Det er i tillegg blitt innvilget 3,1 mill. kroner til Velferd til drift for legesenteret, jfr Ksak 60/23 plan for legetjenesten. Midlene er flyttet fra tiltak «K-sak 60/23 Plan for legetjenesten i Bamble kommune - utvidelse fastlegekapasitet»

Ksak 81/24 forsøksprosjekt, økt grunnbemanning Bamble helsehus, skjermet og langtidsavd.

Vedtak k-sak 81/24 forsøksprosjekt - økt grunnbemanning på Pleie 2 på Bamble helsehus.

“Prøveprosjekt med økt grunnbemanning i Velferd gjennomføres og innarbeides i budsjettprosessen for 2025, under forutsetning av at man på det tidspunktet kan konkludere med at Forsøksprosjektet i Grasmyr barnehage har vært vellykket. Det må bevilges 710 000 kroner årlig i prosjektperioden til en 100% stilling fagarbeider. Prosjektperioden for å prøve ut økt grunnbemanning bør være på 2 år.” Det er lagt inn 710 000 kroner i 2025 og 2026.

Økning BPA (brukerstyrt personlig assistanse)

De økte kostnadene i forhold til budsjett er beregnet for 2025 til 8,6 mill. kroner.

Når en BPA bruker blir 18 år, så forsvinner omsorgsplikten fra foreldrene og kommunen er ansvarlig for å ivareta brukers helsebehov. Dette har gjort at kostnadene har mer enn doblet seg.

Vi ser også at i de 2 siste årene har flere av de kommunale BPA brukerne valgt å heller ha private aktører til å levere BPA timer. Det å velge private BPA aktører er dyrere for kommunen enn å drifte ordningene selv. Dette er en rett BPA brukere har i Bamble kommune.

Det er svært vanskelig å forutse hvor mange BPA brukere kommunen vil ha. Innbyggere som fyller kriteriene for BPA eller der hvor kommunen ser det hensiktsmessig å organisere tjenestene på en slik måte kan få innvilget BPA. Det vil si at antall bruker som har innvilget BPA kan endres fort og BPA tjenesten er vedtak styrt, dette skaper en uforutsigbarhet som gjenspeiler seg i det negative avviket.

Kommunestyret kan ikke se at kostnadene ved bruk av BPA fra private skal overgå kostnadene ved bruk av kommunale (pris på hjemmetjenester fra kommunen er 476kr, pris på ekstern BPA er 442kr)

Kommunestyret øker denne posten med 8 mill. kroner pr. år i stedet for 8,6 mill. kroner.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Økonomiplan								
Investeringsprosjekter	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Investeringer helse og omsorg								
Bamble Helsehus - tilbygg og ombygging	0	0	12 000	0	142 400	-59 000	142 000	-59 000
Fyret legesenter - utstyr	3 400	0	0	0	0	0	0	0
Vissestad omsorgssenter - tilbygg og ombygging	37 000	0	116 791	-48 000	0	0	0	0
Sum Investeringer helse og omsorg	40 400	0	128 791	-48 000	142 400	-59 000	142 000	-59 000
IKT investeringer								
Velferdsteknologi Helse og omsorg	6 250	0	0	0	0	0	0	0
Sum IKT investeringer	6 250	0	0	0	0	0	0	0

Velferdsteknologi Helse og omsorg

Velferdsteknologi kan bidra til å forebygge eller utsette institusjonsplass, og Bamble kommune skal ha fokus på hvilke løsninger innenfor velferdsteknologien som gir innbyggere i Bamble mulighet til å mestre eget liv og helse til tross for sykdommer, jf. K-sak 68/17 om Velferdsteknologi i Bamble kommune - Handlingsplan.

Helse og omsorg har deltatt i anskaffelsen av trygghetsalarmering og pasientvarslingssystem, og dette skal implementeres i institusjoner, heldøgns boliger og til hjemmeboende i løpet av de neste årene. Trygghetsalarmering og pasientvarsling er en del av kommunens satsing på velferdsteknologi.

Støtte og utvikling

Måltabell

Målområde	Hovedmål	Delmål
Omstilling og nyskaping	Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer	Bamble kommune skal ha en økonomisk effektiv drift i alle tjenestene
	Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon	Bamble kommune skal tilpasse sin kommunikasjon med innbyggerne basert på deres varierende digitale ferdigheter og forutsetninger.
		Bamble kommune rekrutterer og utvikler nødvendig kompetanse for å kunne møte kommunens fremtidige behov og utfordringer
		Bamble kommune skal automatisere kommunale tjenester gjennom digitale løsninger, inkludert kunstig intelligens.
		Bamble kommune skal bruke teknologi, inkludert kunstig intelligens (KI), for å forbedre tjenesteutviklingen slik at den er i tråd med innbyggernes reelle behov og utfordringer
		Bamble kommune skal ha et godt arbeidsmiljø der ledere aktivt følger opp sine ansatte, skaper trivsel, og sørger for en inkluderende og helsefremmende arbeidsplass
		Bamble kommune skal redusere sykefraværet bland sine ansatte gjennom god organisering, planlegging og ledelse.
Økonomiske innsparinger	Bamble kommune skal ha kostnadseffektiv drift	D. Bamble kommune skal ha kostnader til Helse og velferdstjenester til hjemmeboende på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7 I. Bamble kommune skal ha kostnader til Administrasjon på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7

Oppdrag

Målområde	Oppdrag	Startår	Sluttår
Attraktiv for unge innbyggere	Gjennomføring av vedtatt Kommunikasjonsstrategi 2024-2028	2025	2028
	Markedsføring av Bamble kommune som en attraktiv bostedskommune for barnefamilier	2025	2025
Omstilling og nyskaping	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 22 - Microsoft 365/Google workspace	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 23 - Reduksjon av planer	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 27 - Arbeidstrening og praksisplasser	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 29 - Digitale møter	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 31 - Vurdering av tilskuddsmidler i politiske saker	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 32 - Vurderinger i politiske saksfremlegg	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 33 - Digitalisering 2.0	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 35 - Vurdering av kommunens pensjonsleverandør	2025	2025
	2024/169 Økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025 punkt 36 - Flere virkemidler i sykefraværsoppfølgingen	2025	2025
	Det gjennomføres et innsparingsprogram i 2025-2027 for å få ned kostnadene i kommunens tjenester til gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7	2025	2027
	Prosjekt arbeidsinkludering i Bamble kommune	2025	2025
	Temaplan: Arbeidsgiverpolitikk, rullering	2025	2025
	Temaplan: Bamble kommunes verdigrunnlag, rullering	2025	2025
	Temaplan: Digitaliseringsstrategi, ny plan	2025	2025
	Temaplan: Dokumentasjonsstrategi, ny plan	2025	2026
	Temaplan: Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering, ny plan	2026	2026
	Temaplan: Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), rullering	2025	2025
	Temaplan: Overordnet beredskapsplan, rullering	2025	2025
	Temaplan: Strategisk kompetanseplan, ny plan	2025	2025

Rammeoversikt

Beløp i 1000	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett	95 575	95 575	95 575	95 575
Sum Tekniske justeringer	3 419	3 419	3 419	3 419
Konsekvensjusteringer	3 419	3 419	3 419	3 419
Konsekvensjustert ramme	98 994	98 994	98 994	98 994
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korleksjon av urealiserte generelle innsparingskrav	2 895	2 895	2 895	2 895
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	2 895	2 895	2 895	2 895
Innsparingstiltak				
Avvikle seniortiltak ekstra fridager for ansatte, tilbakeføre uløst innsparingskrav fra 2024	240	240	240	240
Kostnadsreduksjoner Administrasjon 2025-2027	-934	-1 866	-2 800	-2 800
Kostnadsreduksjoner Helse- og omsorgstjenestene til hjemmeboende 2025-2027	-167	-333	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	-861	-1 959	-3 060	-3 060
Nye tiltak				
Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022	123	123	123	123
Sum Nye tiltak	123	123	123	123
Nye tiltak og realendringer	2 157	1 059	-42	-42
Ramme 2025-2028	101 151	100 053	98 952	98 952

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Konsekvensjustert budsjett, driftsrammer i tråd med faktisk drift, korleksjon av urealiserte generelle innsparingskrav

Innsparingskravene for perioden 2024-2027 ble innført som flate kutt på kommunalområdenes bruttobudsjetter, uten en spesifikk vurdering av kostnadsnivået eller faktiske økonomiske situasjonen for den enkelte tjeneste. For økonomiplan 2025-2028 har kommunedirektørens valgt at urealiserte innsparinger fra 2024 og tidligere, totalt 44,892 mill. kroner, tilbakeføres kommunalområdenes rammer. Kommunalområdene får da konsekvensjustert budsjett og driftsrammer i tråd med etablert, faktisk drift i 2025. Det tilbakeføres 14,682 mill. kroner på Samfunn, 8,291 mill. kroner på Oppvekst, 19,024 mill. kroner på Velferd og 2,895 mill kroner på Støtte og utvikling.

Innsparingstiltak

Avvikle seniortiltak ekstra fridager for ansatte, tilbakeføre uløst innsparingskrav fra 2024

Bamble kommune har en lokal seniortiltaksordning for sine ansatte fra og med fylte 62 år, enten i form av fri eller utbetalt bonus. Ordningen er ingen rettighet. Det pågår et arbeid med å revidere seniorpolitiske tiltak. Imidlertid vil en endring i ordningen med fridager ikke kunne beregnes og har ingen budsjettkonsekvens for Støtte og utvikling. Innsparingskravet som ble lagt inn i økonomiplan 2024-27 på 240 000 kroner tilbakeføres derfor fom 2025.

Nye tiltak

Sentral tillitsvalgts pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022

I Ksak 108/20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-24 punkt 41 ble det vedtatt "Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes

rammer ift årsverk i enheten.” Kostnadene ble beregnet til 1,9 mill. kroner og ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25. Vedtaket har skapt en del administrasjonsarbeid og mange virksomheter har derfor ikke prioritert å bruke tid på rapporteringen som utløser midler fra den sentrale potten. Kommunedirektøren anbefaler at vedtaket omgjøres og at midlene fra den sentrale potten tilbakeføres kommunalområdene igjen.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2025	Inntekt 2025	2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
Kirkelig fellesråd								
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
IKT investeringer								
Muggsoppsanering av eldre arkiver	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Rammebevilgning IKT-plan	0	0	5 400	0	5 400	0	5 400	0
Sum IKT investeringer	1 200	0	5 400	0	5 400	0	5 400	0

Muggsoppsanering av eldre arkiver

Det er bekreftet i flere prøvesvar at hele arkivet i Lensmannsgården har muggsopp. Dette er også kvalitetssikret av IKA Kongsberg, og de har på eget initiativ vurdert omfang og tatt prøver av arkivmaterialet. Deler av arkivet har kun sparsom forekomst av sporer og fragmenter, men en del av arkivet har rik vekst. Dette vil innebære at IKA Kongsberg vil velge ulike måter å håndtere arkivmaterialet på ut fra skjønnsmessige vurderinger underveis i saneringen.

Dette arkivet utgjør 125 hyllemeter per i dag. I tillegg kan det være arkiver på ytre virksomheter, som også kan ha forekomster av muggsopp. Alle arkiver som avleveres i dag blir det nå tatt prøver av for å sikre at arkivmateriale blir oppbevart og håndtert på en forsvarlig måte.

Rammebevilgning IKT-plan

Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Det ligger inne en forutsetning om at investeringene skal ha en årlig gevinstrealisering på 280.000 pr. år.

Rammen fra ØP 2024 - 2027 på 5,4 mill. kroner årlig er redusert med hele bevilgningen i 2025, men er tilbake på 5,4 årlig i perioden 2026-2028. Det er ubrukte midler igjen i budsjettet for 2024 på omlag 10 mill. kroner som vil rebudsjetteres til 2025.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellesråd. Fellesrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellesrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellesråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Folkevalgte

Måltabell

Målområde	Hovedmål	Delmål
Økonomiske innsparinger	Bamble kommune skal ha kostnadseffektiv drift	I. Bamble kommune skal ha kostnader til Administrasjon på nivå med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 7

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett		7 850	7 850	7 850	7 850
Sum Tekniske justeringer		161	161	161	161
Konsekvensjusteringer		161	161	161	161
Konsekvensjustert ramme		8 011	8 011	8 011	8 011
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	0	0	0
Innsparingstiltak					
Kostnadsreduksjoner Administrasjon 2025-2027		-367	-733	-1 100	-1 100
Sum Innsparingstiltak		-367	-733	-1 100	-1 100
Nye tiltak					
Endring budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune		57	57	57	57
Sum Nye tiltak		57	57	57	57
Nye tiltak og realendringer		-310	-676	-1 043	-1 043
Ramme 2025-2028		7 701	7 335	6 968	6 968

Nye tiltak

Endring budsjettramme for kontrollarbeidet i Bamble kommune

For 2024 ble det vedtatt en budsjettramme på 1,650 mill. kroner for kontrollarbeidet i Bamble kommune (kontroll, tilsyn og revisjon). For 2025 så er kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret på 1,732 mill. kroner, ref vedtak kontrollutvalget 16.09.24. Ramma økes derfor med totalt 82 000 kroner i 2025, 57 000 kroner på drift og 25 000 kroner i økte lønnskostnader.

Finansiering og sentrale poster

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Tiltak	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Opprinnelig budsjett		35 298	35 298	35 298	35 298
Sum Tekniske justeringer		6 425	6 425	6 425	6 425
Konsekvensjusteringer		6 425	6 425	6 425	6 425
Konsekvensjustert ramme		41 723	41 723	41 723	41 723
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan					
Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer		0	7 500	15 000	22 500
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan		0	7 500	15 000	22 500
Nye tiltak					
Befolkningsvekst, avsetning økning i frie inntekter med 0,6% fom 2026		0	6 500	12 900	19 400
Endring egenkapitaltilskudd KLP		235	235	235	235
Sentral tillitsvalgte pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022		-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Sum Nye tiltak		-1 665	4 835	11 235	17 735
Nye tiltak og realendringer		-1 665	12 335	26 235	40 235
Ramme 2025-2028		40 058	54 058	67 958	81 958

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føringer

I økonomiplanen er følgende midler avsatt på fellespost i perioden 2025-2028:

- Erfaringsmessig øker kostnadene på eksisterende tjenester utover normal lønns- og prisstigningen fra det ene året til det andre. Vi erfarer kostnadsøkninger utover normal lønns- og prisstigning, samt andre endringer i tjenestene som mangler ekstern finansiering. Dette er kostnader som kommunen selv må dekke innenfor gitte inntekter. Dette er ikke tatt budsjettmessig høyde for i perioden.
- I beregningene av de frie inntektene, skatt og rammetilskudd, er det lagt inn et anslag på årlig realvekst på 0,8%. Denne realveksten forutsettes å komme med føringer fra staten, slik som vi erfarer fra tidligere år, og inntektene disponeres derfor ikke til finansiering av egne tiltak. Midlene holdes tilbake for perioden 2026-2028. Det er avsatt med økning på 7,5 mill. kroner pr år fra og med 2026.
- Det er ikke lagt inn buffer eller reserver for å dekke fremtidige økte demografi-kostnader utover det som allerede er lagt inn i enhetenes budsjetter.

Nye tiltak

Endring egenkapitaltilskudd KLP

Kommunen er medeier i Klp (Kommunal Landspensjonskasse), og som en del av kommunens pensjonskostnader innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift til investering. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 3,649 mill. kroner i 2025. Det er en økning på 235 000 kroner fra 2024 (3,414 mill. kroner)

Sentral tillitsvalgte pott, tilbakeføring av budsjettvedtak 2022

I Ksak 108/20 budsjett 2021 og økonomiplan 2021-24 punkt 41 ble det vedtatt "Kostnadene for tillitsvalgte skal dekkes av en felles kommunal pott. Den kommunale potten dekkes fra enhetenes rammer ift årsverk i enheten." Kostnadene ble beregnet til 1,9 mill. kroner og ble lagt inn i budsjett og økonomiplan 2022-25. Vedtaket har skapt en del administrasjonsarbeid og mange virksomheter har derfor ikke prioritert å bruke tid på rapporteringen som utløser midler fra den sentrale potten. Kommunedirektøren anbefaler at vedtaket omgjøres og at midlene fra den sentrale potten tilbakeføres kommunalområdene igjen.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan		2026	Inntekt 2026	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028
	2025	Inntekt 2025						
Finansielle investeringer								
Egenkapitalinnskudd Klp	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649	3 649	-3 649
Finansiering	0	-134 693	0	-141 771	0	-121 780	0	-143 375
Sum Finansielle investeringer	3 649	-138 342	3 649	-145 420	3 649	-125 429	3 649	-147 024

Egenkapitalinnskudd Klp

Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnader innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift. Det er budsjettert med et egenkapitalinnskudd på 3,414 mill. kroner i 2024.